

Yang Madyaw na Batok bain kang Jesu Kristo na Byabatok ni MATEO

*Yang Kamonaan ni Jose na Bana ni Maria
(Lukas 3:23-38)*

¹ Yani yang lista sang kaponganan ni Jesu Kristo na sompaw ni Dabid na ari kadini nang manga Judio na taga Israel. Si Dabid sompaw ni Abraham. Si Abraham yaan yang mona na Judio.

² Si Abraham yang ama ni Isaak. Si Isaak yang ama ni Jakob. Si Jakob yang ama ni Juda aw yang manga lomom naan na kausgan. ³ Manga anak ni Juda si Pares aw si Sara, yang ina nilan si Tamar. Si Pares yang ama ni Esrom. Si Esrom yang ama ni Aram. ⁴ Si Aram yang ama ni Aminadab. Si Aminadab yang ama ni Naason. Si Naason yang ama ni Salmon. ⁵ Si Salmon yang ama ni Boos. Yang ina ni Boos si Rahab. Si Boos yang ama ni Obed. Yang ina ni Obed si Ruth. Si Obed yang ama ni Jese. ⁶ Si Jese yang ama ni Dabid na ari.

Si Dabid yang ama ni Solomon. Yang ina ni Solomon asawa ni Urias, yaagaw ni Dabid. ⁷ Si Solomon yang ama ni Roboam. Si Roboam yang ama ni Abias. Si Abias yang ama ni Asa. ⁸ Si Asa yang ama ni Josapat. Si Josapat yang ama ni Joram. Si Joram yang ama ni Osias. ⁹ Si Osias yang ama ni Jotam. Si Jotam yang ama ni Akas. Si Akas yang ama ni Esekias. ¹⁰ Si Esekias yang ama ni Manases. Si Manases yang ama ni Amon. Si Amon yang ama ni Josias. ¹¹ Si Josias yang ama ni Jekonias aw yang lomom naan na kausgan. Nang timpo ni Jekonias ngaon na timpo yang

pagdara sang manga Judio na biyag adto sang maawat na banwa, ag Babilonia.

¹² Nang adto ra silan Babilonia, yamawtaw yang anak ni Jekonias na si Salatiel. Si Salatiel yang ama ni Sorobabel.

¹³ Si Sorobabel yang ama ni Abiud. Si Abiud yang ama ni Eliakim. Si Eliakim yang ama ni Asor. ¹⁴ Si Asor yang ama ni Sadok. Si Sadok yang ama ni Akim. Si Akim yang ama ni Eliud. ¹⁵ Si Eliud yang ama ni Eleasar. Si Eleasar yang ama ni Matan. Si Matan yang ama ni Jakob. ¹⁶ Si Jakob yang ama ni Jose na bana ni Maria. Si Maria yang yanganak kang Jesus na pyanganganan ni Kristo na pinili nang Dios na magaari.

¹⁷ Pagpono kang Abraham asta agkang Dabid, samporo aw opat na ka sompaw. Kayan pagpono kang Dabid asta sang pagbiyag sang manga Judio adto Babilonia, arag samporo aw opat na ka sompaw. Kayan pagpono oman disaan asta sang pagkawtaw ni Jesu Kristo, samporo aw opat oman na ka sompaw.

Yang Pagkawtaw ni Jesus

(Lukas 2:1-7)

¹⁸ Maynini yang pagkawtaw ni Jesu Kristo. Tawas pa si Maria ni Jose, wa pa silan magaipid kyatigaman da ni Maria na pyagabayaan yaan nang Balaan na Espirito na yadayon yaan mabdus nang way usug. ¹⁹ Si Jose yangagad sang balaod ni Moises, wakaw di da garo yaan mangasawa kang Maria kay dumdum naan aon usug ni Maria. Awgaid gadumdum si Jose na di naan apakatigam sang kadaygan yang yamapagguna kang Maria kay daw kinaan. ²⁰ Kaba gaungudungud yaan daw monnono yani, yapakita kanaan asang kanaan tagaynup yang tagalangit na sogwanun nang Dios na yagalaong, “Ikaw, kay Jose na sompaw ni Dabid, ayaw magdowadowa pagpangasawa kang Maria kay pagbaya nang Balaan na Espirito na yadayon yaan

mabdus nang way usug. ²¹ Manganak yaan nang usug, pagangaranan mo yaan ni Jesus kay yaan yang magalingat sang sara nang manga otaw na masarig kanaan.” Yaan yang pyagalaong nang tagalangit kang Jose.

²² Nang yapagguna da yaan kang Maria, yaan yang pagkatoman nang pyagalaong nang Dios na byabatok kadini nang propeta, laong, ²³ “Aon daraga na madayon mabdus nang way usug. Manganak yaan nang usug, pagangaranan yaan ni Emanuel.” Yang kaorogan nang Emanuel, yang Dios aani kanatu.

²⁴ Pagkagimata ni Jose, magbangon, kayan pyangagdan naan yang pyagasogo kanaan nang tagalangit na sogwanun nang Dios. Pyangasawa ra naan si Maria. ²⁵ Toyo wa silan magaipid matag kyawtawan si Maria. Pagkawtaw nang isu naan, usug, kayan pyangngaranan ni Jose yang isu ni Jesus.

2

Yang manga Otaw na Yadatung sikun Digsilatan

¹ Kaba gaari si Herodes sang banwa na Judea, yamawtaw si Jesus asang barrio na Betlehem na sakop nang Judea. Nang isuisu pa si Jesus, aon manga otaw na sikun digsilatan na matigam tomanaw sang manga bitoon. Yaan na manga otaw yadatung asang syodad na Jerusalem na sakop nang Judea. ² Yanagosip silan sang maguya dig Jerusalem, laong, “Wain yang isu na yamawtaw na magaari sang manga Judio? Kikita nami digsilatan yang bitoon na toosanang kanaan pagkawtaw. Magataod kami kanaan, wakaw yakani kami kanaan.” ³ Yamasamok si Herodes na ari disaan na banwa pagdungug saan na batok. Kariko nang taga Jerusalem arag yamasamok. ⁴ Pyapagtipon ni Herodes yang kariko nang pangoro nang manga Judio na manga magampoway aw yang kariko

nang kanilan magindoway sang balaod. Kayan yagosip si Herodes kanilan, laong, “Diin mawtaw yang isu na pyanganganan ni Kristo na magaari kono?”⁵ Yimibak silan, laong, “Yatigam kami na amawtaw yaan dig Betlehem na sakop nang Judea kay yamabasa nami yang syosolat kadini nang propeta nang Dios, laong,⁶ ‘Kamo na taga Betlehem na sakop nang Judea, amaimo kamo dungganun asang manga pangoro ag Judea kay dig Betlehem mawtaw yang amaimo pangoro nang kanak sakop na sompaw ni Israel.’”

⁷ Pagdungug ni Herodes saan, paibarawun naan agkanaan yang tagasilatan. Pagdatung nilan, osipin naan nang silanay da, laong, “Akano mayo ikitaa yang bitoon?”⁸ Pagdungug ni Herodes sang kanilan ibak, sagoon silan naan adto Betlehem, laong, “Panallos da kamo adto Betlehem. Anapa mayo dato yang isu. Aw kitaun da mayo, paglaongan mayo kanak, kay arag ak magataod kanaan, makadto ak kanaan.”⁹⁻¹⁰ Pagdungug nilan sang sogo ni Herodes, manaw silan. Yanaguma silan na kikita nilan oman yang bitoon na kikita nilan nang aadto pa silan apit silatan. Yaalladan silan naan na bitoon. Kayan pagkatupad naan na bitoon sang pyagaayaan nang isu, magtangu. ¹¹ Pagsurud nilan sang baray, kitaun nilan yang isu aw yang kanaan ina na si Maria. Yaparabay silan lomood na yamatobang sang isu. Kayan yakad nilan yang kanilan dara na aatag kang Jesus. Yatagan nilan si Jesus nang borawan aw yang manga mangkaballo na pyaganganganan nang insenso aw mira.

¹² Kayan yomori silan agkanilan. Wa da aagi agkang Herodes. Yagarili la kay pyapagtagaynup silan nang Dios, laong nang tagaynup, “Di dakman kamo magagi agkang Herodes.”

Yang Pagparagoy adto Egipto

¹³ Pagkariyos nang tagasilatan, yang tagalangit na sogwanun nang Dios yapakita oman kang Jose disang kanaan tagaynup, laong, “Pagmata, kay Jose, panaw kamo si Maria, daraa yang isu. Paragoy kamo dini, singadto kamo Egipto, kay anapun ni Herodes yang isu na apatayun. Dato ra naa kamo paguya kinaba di ko kamo paoriin.” ¹⁴ Pagkagimata ni Jose, manaw silan nang gabi, dyadara yang isu adto sang maawat na banwa, ag Egipto. ¹⁵ Kaba boi pa si Herodes, aadto silan magauya Egipto. Yang pagkadto nilan Egipto, yaan yang pagkatoman nang pyapaglaong kadini nang Dios sang propeta, laong, “Yang kanak anak na aadto Egipto tyatawag ko na antak da mori.”

Pyamatay yang manga Isu na Usug

¹⁶ Pagkatigam ni Herodes na wa da aagi agkanaan yang tagasilatan, madaman yaan laban. Syosogo naan yang kanaan manga sogwanun adto Betlehem aw adto sang makilibot naan na banwa. Pyapapatay naan kanilan yang kariko nang mangaysu na usug na aon day dowang ka toig yang idad, aw yang wa pa asaot nang dowang ka toig, arag apatayun. Dungan kikita nang tagasilatan yang bitoon, aon day dowang ka toig, wakaw pyapapatay ni Herodes yang kariko nang manga isu na manga dowang ka toig yang idad antak kaupud matay si Jesus. ¹⁷ Yamaitabo sang manga ina nang manga isu na pyamatay yang syosolat ni Jeremias na pyapasolat nang Dios kadini na yagalaong, ¹⁸ “Aon tanog na dyudungug dig Rama, dyaraw, pyagmatay, kay si Raket yagaurug sang kanaan manga isu. Yabay domaraw, di amaribad kay yang manga isu naan yangkawara da.”

Yang Pagori sikun ag Egipto

¹⁹ Pagkamatay ni Herodes, yang tagalangit na sogwanun nang Dios yapakita disang tagaynup ni Jose dig Egipto. ²⁰ Laong naan kang Jose disang tagaynup, “Pagmata, ori da kamo adto sang banwa na Israel. Yamatay da yang manga otaw na magapatay sang isu.” ²¹ Kayan yagbangon si Jose aw pagagadan yang isu aw ina aw ori silan adto sang banwa na Israel.

²² Pagdatung nilan sang banwa na Israel, dumungug si Jose na si Arkelao yang yakaballin sang kanaan ama magari sang manga Judio dig Judea. Yamalluk si Jose, wa makakadto. Pyapakatigam yaan asang kanaan tagaynup na dato silan komadto sang banwa na Galilea. ²³ Kayan kyomadto silan aw paguya asang barrio na Nasaret na sakop nang Galilea. Yang paguya nilan ag Nasaret, yaan yang pagkatoman nang pyapaglaong nang Dios kadini sang manga propeta na yagalaong, “Pagangaranan si Jesus nang taga Nasaret.”

3

Yang Pagbabatokon ni Juan na Magbawtismoway (Markos 1:1-8; Lukas 3:1-18; Juan 1:19-28)

¹ Paglabay nang pilang ka toig, domatung si Juan na Magbawtismoway na gababatokon sang manga otaw na yakadto kanaan disang banwa na way maguya ag Judea.

² Laong ni Juan, “Ayawi la mayo yang batasan mayo na maat nang Dios, kay yang Dios na aglangit, bay magari kanatu.” ³ Si Juan yang byabatok kadini ni Isaias na propeta nang Dios, laong, “Aon otaw disang banwa na way maguya na magalaong sang manga otaw na makadto kanaan, ‘Pangandam kamo kay madatung yang Ginoo na makagagaom, dadyawa mayo yang agiin naan.’”

⁴ Si Juan, yaan yang pyandagom naan yang yabul na bobol nang ayup na kamelyo. Yaan yang pyanintonon

naan yang paris nang baka. Yaan yang kanunun naan yang doron aw yang duga. ⁵ Madaig yang manga otaw na yakadto kang Juan sikun ag Jerusalem aw sikun sang tibook Judea aw sikun sang manga banwa na dorog nang tobig na Jordan. ⁶ Pagbatok nilan sang kanilan manga imo na ayawan nilan kay maat nang Dios, bawtismowan silan ni Juan disang tobig na Jordan.

⁷ Pagkita ni Juan sang manga Judio na Pariseo aw manga Saduseo na yodorod agkanaan na magapabawtismo garo, maglaong si Juan kanilan, “Kamo na maynang batasan nang tinanap, maski magapabawtismo kamo, aw di mayo ayawan yang manga imo mayo na maat nang Dios, isilotan kamo nang Dios aw domatung yaan. ⁸ Imowa mayo yang madyaw nang Dios antak katigaman na yayawan da mayo yang manga imo mayo na maat. ⁹ Maski sompaw kamo ni Abraham, ayaw kamo magdumdum na dili kamo adamanan nang Dios sang imo mayo na maat. Kay yaning manga bato disini, aw gosto nang Dios imoon manga sompaw ni Abraham, amangkaimo. ¹⁰ Yani yang pananglitan ko kamayo antak kamo matigam sang imoon nang Dios kamayo. Maynang pagpoti sang atsa pilaun yang kaoy, maynaan yang pagokom nang Dios kamayo. Maski nana na kaoy na wa obonga nang madyaw, ipilaun kayan yontog sang atoron.” Maynaan yang pagindo ni Juan sang manga otaw. ¹¹ Yabay magindo si Juan, laong, “Tobig yang pyagabawtismo ko kamayo. Yaan yang toosanang sang pagayaw mayo sang kamayo maat na batasan. Toyo yang masapit kanak domatung, yaan yang pagabawtismo naan kamayo yang Balaan na Espirito aw atoron. Dakora yang kanaan katungud labaw pa sang kanak katungud, wakaw di ak makagayon kanaan aw imoon ak allang naan na magadara sang kanaan sapatos kay laban ako obos kanaan. ¹² Aw domatung yaan, otobokon naan yang

yangagad kanaan aw toboka yang wa mangagad kanaan. Maynang yagtaap yaan sang omay, titipud naan yang imgas aw dayawa naan asang pool. Yang tipig obogsok naan adto sang atoron. Yaan na atoron di magkamatay.”

*Byabawtismowan si Jesus
(Markos 1:9-11; Lukas 3:21-22)*

¹³ Pagpanaw ni Jesus sang banwa na Galilea, tumugbung yaan agtobig na pyagangaranan nang Jordan kay magapabawtismo yaan kang Juan. ¹⁴ Di garo si Juan magabawtismo kang Jesus. Laong ni Juan kang Jesus, “Nanga sa magapabawtismo kaw kanak na ako sa garo yang magapabawtismo kanmo?” ¹⁵ Yimibak si Jesus, laong, “Yani yang madyaw imoon adoon, kay antak kita makatoman sang kariko nang sogo nang Dios kay matarong yaan na imo.” Kayan byawtismowan ni Juan si Jesus.

¹⁶ Kyakabawtismowan si Jesus, yamanggin yaan sang tobig. Kayan kyaowangan yang langit aw kitaa ni Jesus yang Balaan na Espirito na Dios na yukunsad agkanaan, maynang pagkunsad nang salampati. ¹⁷ Kayan yaparabay magsorit yang Dios diglangit na yagalaong adto kang Jesus, “Ikaw yang bogtong na Anak ko na laban ko karunungan. Kariko nang manga imo mo arag madyaw ko.”

4

*Titigi si Jesus daw Mangagad daw Dili sang Sogo ni Satanas
(Markos 1:12-13; Lukas 4:1-13)*

¹ Kayan pyagagad nang Espirito nang Dios si Jesus adto sang banwa na way maguya kay antak yaan dato tigiin ni Satanas daw mangagad yaan daw dili sang sogo ni Satanas. ² Wa akaan si Jesus surud nang kapatan na allaw aw kapatan na gabi, kayan yagutum yaan laban. ³ Dyodorodan ni Satanas si Jesus. Titigi naan daw magaga

naan yaan antak domapa kanaan. Laong ni Satanang, “Kay Jesus, kay ikaw kono yang anak nang Dios, imowa paan yaning bato.” ⁴ Yimibak si Jesus, laong, “Syolat da yang pyagalaong nang Dios na yang kariko nang pyagalaong naan makaboi sang otaw, buku gaid nang makaan yang makaboi.” ⁵ Kayan kay wa adaug si Satanang, yoman naan si Jesus tigiin. Pyagaagad naan si Jesus adto sang dagdagu na templo asang syodad na Jerusalem. ⁶ Pagdatung nilan sang kakagwasan nang templo, yagalaong si Satanang kang Jesus, “Kay ikaw kono yang anak nang Dios, logpat adto darum. Maski mologpat kaw, di kaw ukudurun, kay syolat da yang saad nang Dios na apatagapan kaw nang Dios sang kanaan manga sogwanun na tagalangit. Asakgawun kaw nilan antak yang siki mo di kumurug sang bato.” ⁷ Yimibak si Jesus kang Satanang, laong, “Di ak mologpat, dili ko itigiin yang Dios, kay arag syolat da yang pyagalaong nang Dios na ayaw pagtigiya yang Dios na kanmo Ginoo na antak mo katigaman daw matoman yang syasaad naan daw dili.”

⁸ Kayan yoman pagagad ni Satanang si Jesus adto sang laban makagwas na butay. Pyapakita naan kang Jesus yang kariko nang kasakopan nang manga ari sang tibook donya, aw yang kanilan gaom aw dungug, yabos pakita kang Jesus. ⁹ Kayan yaglaong si Satanang kang Jesus, “Kariko nini aatag ko kanmo aw lomood kaw kanak aw simba kanak.” ¹⁰ Yimibak si Jesus, laong, “Panaw, kay Satanang, dili ako magaimo saan kay syolat da yang pyagalaong nang Dios na yaan gaid yang simbaa yang Dios na kanmo Ginoo, yaan gaid yang pangagadi.”

¹¹ Kayan pyanawan yaan ni Satanang kayan dyomatung yang tagalangit na manga sogwanun nang Dios na yatabang kang Jesus.

*Yagapono si Jesus sang kanaan Pagpangindo ag Galilea
(Markos 1:14-15; Lukas 4:14-15)*

¹² Pagdungug ni Jesus na pipiriso si Juan na Magbawtismoway, mori yaan asang kanaan banwa na Nasaret, sakop nang Galilea. ¹³ Kasikun disaan simingadto yaan Kapernaum aw paguya disaan na banwa na asang dorog nang dagat disang Galilea, pagurangan nang Sabulon aw Neptali. ¹⁴ Yisingadto si Jesus saan na banwa antak matoman yang pyagalaong nang propeta na si Isaias na yagalaong,

¹⁵ “Yang taga Sabulon aw taga Neptali yanaguya asang dorog nang dagat, apit sallupan nang tobig na Jordan ag Galilea. Aon buku nang manga Judio na arag asaan magauya. ¹⁶ Yang manga otaw na yanaguya disaan wa pa ikilara sang matungtung na Dios, maynang yanaguya silan asang kangitngitan. Yang yanaguya asang kangitngitan, yaan yang yangasi sang kanilan ginawa yang yamalluk na amatay. Adoon kimita da silan sang pyagangaranan nang Allag. Yallagan da silan kay dyomogpo da agkanilan yaang Allag na kanilan Ginoo.” ¹⁷ Asaan magapono si Jesus magindo, laong, “Ayawi la mayo yang batasan mayo na maat nang Dios, kay yang Dios na aglangit bay magari kamayo.”

*Pyagaagad ni Jesus yang Opat na Magkakaya
(Markos 1:16-20; Lukas 5:1-11)*

¹⁸ Kaba yapanaw si Jesus disang dorog nang dagat ag Galilea, kikita naan si Simon na pyagangaranan ni Pedro aw yang mangod naan na si Andres. Yanagpamiyara silan, kay manga magkakaya silan. ¹⁹ Yagalaong si Jesus kanilan, “Kamo, yang yagakakamang mayo yang isda. Adoon agad kamo kanak, pagaindoon ta kamo daw onnoon mayo pagkamang sang manga otaw antak silan masingadi

kanak.” ²⁰ Pagdungug nilan saan, maparabay silan dow a motawan sang kanilan manga biyara, kayan yomagad silan ni Jesus.

²¹ Pagkatapos saan, oman manaw si Jesus kayan kimita sang dow a na maglomon, si Santiago aw si Juan. Arag iyan yang kanilan ama na si Sebedeo, yomobay kanilan magdayaw sang manga mabakla na pokot nilan asang barangay. Kayan yaglaong si Jesus kang Santiago aw kang Juan, “Agad kamo kanak.” ²² Pagdungug nilan saan, panawan nilan parabay yang kanilan ama disang barangay kayan yomagad ni Jesus.

*Yagababatokon si Jesus bain sang Dios aw Papagkadyawa naan yang Yamasakit
(Lukas 6:17-19)*

²³ Yagalimpud si Jesus sang tibook Galilea, yangindo asang kanilan pagtitiponan. Yagababatokon yaan sang madyaw na batok bain sang pagsakop nang Dios sang manga otaw. Pyapagkadyaw ni Jesus yang kariko nang yamangkasakit, maski nana na sakit nilan. ²⁴ Yakarimpud arag yang dungug ni Jesus disang banwa na Siria na sikbit nang Galilea. Wakaw kariko nang yamangkasakit pyandara agkang Jesus. Yang lyoromanan nang mangkaraat, yang kyakaboyan, yang yamatay da yang sangkilid na lawas, yang manga otaw na yanagburukburuk yang byabati nang lawas arag dyadara agkang Jesus. Kariko naan doon arag yagakadyaw. ²⁵ Wakaw yamagad ni Jesus yang madaig laban na manga otaw na taga Galilea aw yang taga Judea aw yang taga Jerusalem aw yang manga otaw na maguya asang samporong ka syodad aw yang manga otaw na maguya asang dorog nang tobig na Jordan.

5

Pyagaindo ni Jesus yang Kanaan manga Inindo
(Lukas 6:20-49)

¹ Pagkita ni Jesus sang magkadaig na manga otaw, magtokod yaan nang butay. Pagkaanda naan, magingkod, kayan yandorod agkanaan yang kanaan manga inindo.

² Pyagaindo silan ni Jesus, laong,

³ “Madi pa kamo na yatigam na yagakinaanglan kamo sang tabang nang Dios kay kamo yang pyagasakop naan.

⁴ “Madi pa kamo na yamauruk tungud sang kamayo sara kay kamo yang papagumaun nang Dios.

⁵ “Madi pa kamo na di magbarus nang maat sang arag otaw, kay kamo yang makapagpanmo sang syasaad nang Dios.

⁶ “Madi pa kamo na yaan yang dakora sang kamayo dum dum yang pagpangagad sang pagbuut nang Dios, kay kamo yang atabangan nang Dios pagimo sang gosto mayo.

⁷ “Madi pa kamo na mallaatun sang kadaygan kay kamo yang akallaatan nang Dios.

⁸ “Madi pa kamo na yamarobos yang ginawa adto sang Dios kay kamo yang mikita sang Dios.

⁹ “Madi pa kamo na magoosay sang kasamok kay kamo yang pagangaranan nang Dios nang manga anak naan.

¹⁰ “Madi pa kamo na dyadaugdaug nang otaw amayn yangagad kamo sang pagbuut nang Dios kay kamo yang pyagasakop nang Dios.

¹¹ “Kamo na pyagapallaongan nang otaw, kamo na dyadaugdaug nilan, kamo na pyangimowan nilan sang wa mayo pagagunaa tungud sang pagpangagad mayo kanak, kamo yang pyanalanginan nang Dios. ¹² Wakaw paguma kamo kay laban madyaw yang barus kamayo nang Dios pagdatung mayo asang paguya naan aglangit. Maynaan

yang mona pa mayo domatung na manga propeta nang Dios, arag dyadaugdaug nang kadaygan na manga otaw.”

Yang Asin aw yang Allag

(Markos 9:50; Lukas 14:34-35)

¹³ “Kamo na kanak manga inindo min kamo nang asin na yakadyaw sang nanam nang pagkaan, toyo aw kawaraan da yang asin sang kanaan kaasim di da makabarik yang nanam naan na asin. Wakaw asarabul da yaan na asin, kayan kyaguyukan nang manga otaw kay wa day kabos.

¹⁴ “Min kamo nang allag nang suga na yamallag sang kariko nang manga otaw. Min kamo nang barrio na di amatago kay aadto sang babaw nang makagwas na butay.

¹⁵ Dili magasuga yang otaw sang ilawan kayan syangkoban nang lata, awgaid usugaan yang ilawan kayan tyongtong antak marimpud allagan yang kariko nang surud nang baray. ¹⁶ Wakaw pakitaan mayo sang manga otaw yang pagtoo mayo pinaagi sang madyaw na imo mayo. Pagkita nilan sang madyaw na imo mayo, amapanumdum silan sang kamayo Ama na Dios aglangit.”

Pagindo bain sang Balaod

¹⁷ Yabay magindo si Jesus, laong, “Ayaw kamo magdumdum na yakani ako na awaraun ko yang balaod na pyapasolat nang Dios kadini kang Moises, aw ayaw mayo arag pagkaundi na awaraun ko yang pyagaindo nang manga propeta nang Dios. Awgaid yakani ako na magatoman sang kariko nang balaod ni Moises. ¹⁸ Ayaw pagkaringawi yani, tinuud na kariko nang balaod ni Moises amatoman, laban sa way alabayan, maski tagbi. ¹⁹ Wakaw yang di mangagad sang maski tagbi na sogo nang Dios aw pagindo sang kadaygan antak di mangagad saan na sogo, yaan na otaw amaimo tagompuyus disang kasakopan nang

Dios. Awgaid yang yangagad sang kariko nang pagindo nang Dios kayan yagindo sang kadaygan antak mangagad sang kariko nang sogo, yaan yang labaw na otaw disang kasakopan nang Dios. ²⁰ Pagalaong ko kamayo yang matungtung na aw yaan yang pangagdan mayo yang pagbuut nang Dios, pagasakopon kamo nang Dios. Aw di lomabaw yang kamayo madyaw na imo sang imo nang manga Pariseo aw manga magindoway sang balaod, di kamo pagasakopon nang Dios.”

Pagindo bain sang Kadaman

²¹Yabay magindo si Jesus, laong, “Dyumungug da kamo sang pyagaindo sang kanatu kamonaan kadini, laong, ‘Ayaw magpatay sang arag kamo otaw. Yang magapatay sang arag otaw ookman na isilotan.’ ²² Awgaid yani yang pagalaong ko kamayo, na yang maski sini na amadaman sang arag silan otaw, yaan yang ookman na isilotan. Yang magasoritin sang sang ka otaw na antak kinaan, yaan yang ookman na isilotan nang kanaan okom. Yang magapandiyampa sang arag silan otaw, yaan yang ookman na adaraun adto sang laga asang impirno. ²³⁻²⁴ Aw iyan kaw sang atobangan nang templo, yagadara kaw nang pagaatag mo sang Dios, kayan yakaungud kaw na yakasara kaw sang arag kamo otaw, patinguna naa yang pagatag mo aw singadto sang kyakasaraan mo aw papagkadayaw kanaan. Pagkatapos mayo magkadayaw, pagbarik da sang templo kayan pa makapagatag da kaw sang aatag mo sang Dios.

²⁵ “Aw pagsombong kaw nang sang ka otaw, parabay papagosay sinyan na otaw kaba wa pa kaw adaraa adto sang magookom. Kay aw adto ra kaw sang magookom, daw kaw nang magookom pagsogo sang polis na aragak kaw sang pirisowan. ²⁶ Kayan aw makarasak da kaw sang

pirisowan, di kaw makarogwa aw di mo mabos kabayadan yang kariko nang apabayad kanmo nang magookom.”

Pagindo bain sang Sara nang Panagipid nang Buku nang Magasawa

²⁷ Yabay magindo si Jesus, laong, “Dyumungug da kamo sang pyagaindo sang kanatun kamonaan, laong, ‘Usug aw bobay kamayo, ayaw kamo managipid aw buku kamo nang magasawa.’ ²⁸ Awgaid yani yang pagalaong ko kamayo na yang matanaw sang bobay kayan kyaimaan naan abay yaan na bobay, yakaimo da yaan nang maat saan na bobay disang kanaan ginawa. ²⁹ Wakaw aw yang sangkilid na mata mo yang kyakaponowan nang sara mo, lusata aw saraburan. Madyaw pa yang sangkilid da yang mata mo sang dowang yang mata mo na amasingadto kaw sang laga asang impirno. ³⁰ Maynaan oman, aw yang sangkilid na buktun mo yang kyakaponowan nang sara mo, otda aw saraburan. Madyaw pa yang sangkilid da yang buktun mo sang dowang yang buktun mo na amasingadto kaw sang laga asang impirno.”

*Pagindo bain sang Panagayaw nang Magasawa
(Mateo 19:9; Markos 10:11-12; Lukas 16:18)*

³¹ “Pyagaindo arag kadini yani, laong, ‘Aw mayaw yang bana sang kanaan asawa, kinaanglan na amatag yaan nang solat na karigunan na antak katoowan na silan yagayaw da.’ ³² Awgaid yani yang pagaindo ko kamayo na aw mayaw yang bana sang kanaan asawa na wa makasara pinaagi sang papagipid sang kadaygan na usug, kayan yagbana oman sang kadaygan, yakasara yang bana kay saponong yagabana oman sang kadaygan yang kanaan asawa kay yayawan naan. Kayan yang yangasawa saang bobay na yayawan nang bana arag yakasara.”

Pagindo bain sang Pagsaad

³³ Yabay magindo si Jesus, laong, “Yudungug kamo na pyagaindo sang kanatu kamonaan na yang syasaad mo sang Dios tomana. ³⁴ Awgaid yani yang pagaindo ko kamayo na aw aon pyagalaong mo na imoon mo sang arag kamo otaw, ayaw magsapa. Ayaw maglaong na aw dili matoman yang kanak pyagalaong, akarugbakan ak nang langit. Di pagasapa yang langit kay yang langit pyagauyaan nang Dios. ³⁵ Ayaw maglaong na aw di matoman yang kanak pyagalaong, amarugbak yang lopa na pyagaindugan ko. Arag di pagasapa yang lopa kay yang lopa arag kanang Dios. Ayaw maglaong na aw di matoman yang kanak pyagalaong, amasapad yang kanatu paguya na Jerusalem. Ayaw maglaong nang maynaan kay yang Jerusalem syodad na pyagauyaan nang maturus na Ari. ³⁶ Maski yang oro mo dili pagasapa, ayaw maglaong na aw di matoman yang kanak pyagalaong, amapoti yang logay ko, kay di kaw makaimo pagpakapoti sang logay mo. ³⁷ Wakaw ayaw magsapa. Paglaong gaid, ‘Uu,’ aw dili, paglaong, ‘Dili.’ Kay aw magsapa kaw, yang pagsapa mo sikun sang maat na dumdum mo.”

*Pagindo bain sang Pagbarus
(Lukas 6:29-30)*

³⁸ “Dyumungug da kamo sang pyagalaong na yang mak-abota sang mata nang sang kawtaw abarusan yang kanaan mata botaun. Yang makarapod sang onto nang sang kawtaw abarusan yang kanaan onto lapodon. ³⁹ Awgaid yani yang pagaindo ko kamayo na ayaw magbarus sang otaw na gaimo kanmo nang maat. Aw sampakun yang apit karinto na pisngi mo, oman pasampakan yang apit kawara mo. ⁴⁰ Aw pagsombong kaw nang sang kawtaw na akamangun yang sang urad na dagom mo, duputa atagan kanaan yang dowang urad. ⁴¹ Aw lugusun kaw

pagadaraun nang sang kawtaw sang kanaan dara nang sang ka kilometro yang kaawat nang pagadaraan, abaya daraa adto sang dowang ka kilometro. ⁴² Aw aon mangayo kanmo, atagi. Aw aon murus kanmo, ayaw pagbaribadi.”

Yang Pagkarugun sang Kontara
(Lukas 6:27-28,32-36)

⁴³ “Dyumungug da kamo sang pyagalaong na karuguni yang kanmo amigo, yang kontara mo ayaw magkarugun. ⁴⁴ Awgaid kamo na kanak manga inindo yani yang pagaindo ko kamayo,” laong ni Jesus, “Karuguni arag yang kanmo kontara, ampowan sang Dios yang yagaimo sang maat kanmo. ⁴⁵ Aw yamarugun kamo sang kariko nang otaw, kamo yang matungtung na manga anak nang kamayo Ama aglangit, kay yang Dios yamarugun sang kariko nang otaw. Yang Dios, pyapagonawa naan pasuganan yang pawa nang maat na otaw aw yang pawa nang madyaw na otaw. Pyapagonawa naan paoranan yang pawa nang manga otaw na yangagad sang balaod nang Dios aw yang wa mangagad. ⁴⁶ Aw yaan gaid yang karugunan mo yang yamarugun kanmo, ayaw magdumdum na atagan kaw nang Dios nang madyaw na barus kay sana sa yang marimbong na otaw yamarugun sang yamarugun kanaan. ⁴⁷ Aw yaan gaid yang papagbarawan mo yang arag da doon kamo, di kaw abantogon nang Dios, kay sana yang manga otaw na wa otoo sang Dios yamarugun sang kanilan manga amigo. ⁴⁸ Awgaid kamo, karuguni yang kariko nang manga otaw maynang pagkarugun nang kamayo Ama aglangit sang kariko nang manga otaw.”

6

Pagindo bain sang Pagatag

¹ Yabay magindo si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Ayaw magimo sang madyaw na imo disang

pagkadaigan nang otaw na yaan yang udumdumun mayo yang abantogon kamo nang arag kamo otaw. Aw yaan yang dum dumun mo, way madyaw na abarus kanmo nang kanmo Ama na Dios na aglangit.

² “Wakaw aw matag kaw sang manga pobre, ayaw pagpakita sang kadaygan na antak kaw bantogon na gaatag kaw. Ayaw maggaon nang manga otaw na asang baba gaid yang pagtoo, kay aw gaatag silan, gapakitakita sang kadaygan disang pagtitiponan ta aw disang daran antak silan bantogon. Pagalaong ko kanmo na way madyaw na abarus kanilan nang Dios, kay yang pagbantog kanilan nang manga otaw yaan gaid yang barus kanilan. ³ Ikaw, aw matag kaw sang manga pobre ayaw pagpakatigaman sang kadaygan, maski lomon mo. ⁴ Aw di kaw mapakita sang kadaygan sang pagatag mo, yang kanmo Ama na Dios na yagatanaw kanmo, yaan yang mabarus kanmo nang madyaw.”

*Pagindo bain sang Pagampo
(Lukas 11:2-4)*

⁵ “Aw magampo kaw, ayaw maggaon nang manga otaw na asang baba gaid yang pagtoo. Kay gosto nilan na magaindug na magaampo disang pagtitiponan ta aw disang daran antak kitaun nang manga otaw. Pagalaong ko kanmo na way madyaw na abarus kanilan nang Dios kay yang pagbantog kanilan nang manga otaw yaan gaid yang barus kanilan. ⁶ Awgaid ikaw, aw magampo kaw sang Ama na Dios na di pagkitaun, pagampo nang sayda mo, kayan yang kanmo Ama na Dios na yagatanaw kanmo mabarus kanmo nang madyaw.

⁷ “Aw magampo kamo, ayaw pagbarikbarika yang kanmo sorit maynang iimo nang manga otaw na isimba sang kanilan diosdios. Dum dum nilan na aw maaba yang

kanilan pagampo, paninggan silan. ⁸ Ayaw kamo maggaon nilan kay yang kamayo Ama na Dios dadaan yatigam da sang yakaukud kamayo nang wa pa kamo mangayo kanaan.”

⁹ Laong ni Jesus, “Pagaindoon ta kamo sang pagampo mayo sang Dios. Aw magampo kamo, maynini yang paglaongan mayo:

“‘Ama nami na aglangit, gosto nami na abay kaw taodon nang kariko nang otaw, labaw pa sang kariko. ¹⁰ Gosto nami na madatung da yang allaw na ikaw yang magaari da kanami. Gosto nami na amatoman da nami yang kanmo pagbuut kanami asining donya, mayn aglangit na yabay pangagdan yang kanmo pagbuut. ¹¹ Atagi kami nang kanami pagkaan allawallow. ¹² Pasaylowa kami sang kanami manga sara maynang kanami pagpasaylo sang yakasara kanami. ¹³ Paawata kami sang pagsoray ni Satanas, tabangi kami antak di kami daugun naan.’

“Maynaan,” laong ni Jesus, “yang pagampo mayo sang Dios.” ¹⁴ Kayan yabay si Jesus magindo, laong, “Aw pasayloon mo yang yakasara kanmo, apasayloon kaw arag nang kanmo Ama aglangit. ¹⁵ Awgaid aw di kaw magpasaylo sang yakasara kanmo, di kaw arag apasayloon nang kanmo Ama aglangit sang kanmo sara.”

Pagindo bain sang Pagdili sang Pagkaan na Abay Magampo

¹⁶ “Kamo, aw magdili kamo sang pagkaan na abay magampo sang Dios, ayaw kamo magpaguman. Ayaw kamo maggaon nang manga otaw na asang baba gaid yang pagtoo kay kyakagumanan silan na yagadili sang pagkaan na yabay magampo. Pagalaong ko kamayo na way madyaw na abarus kanilan nang Dios kay yang pagbantog kanilan nang manga otaw yaan gaid yang barus kanilan. ¹⁷⁻¹⁸ Kamo, aw magdili kamo sang pagkaan kay

abay magampo, pagporamos aw sowata yang logay mayo antak dili katigaman nang kadaygan na yagadili kamo sang pagkaan. Yaan gaid yang yatigam yang kanmo Ama na Dios na di pagkitaun. Yang Dios na yagatanaw sang iimo mo maski sayda mo, yaan yang mabarusan kanmo nang madyaw.”

Yang Madyaw na Barusan Aglangit
(Lukas 12:33-34)

¹⁹ Yabay magindo si Jesus, laong, “Ayaw magtipon ani sang donya sang madaig na pyanmowan na yaan yang akatibosan nang kanmo dumdom, kay pyagakaan yaan nang anay aw kutkuta nang kararing. Yang baray mo na dayawanan amarasak nang matakaw kayan tyakaw yang dyayaw mo. ²⁰ Ikaw, pagimo sang madyaw nang Dios, kay yang abarus kanmo aglangit nang Dios way mukutkut na anay, way kararing, way matakaw na makarasak na mangindakaw. ²¹ Wakaw yaan yang dumdoma yang barusan kanmo nang Dios na dyadayaw aglangit, kay maski wain yang dyayaw mo aadto ra yang dumdom mo.”

Yang Allag nang Ilawan Digkanmo
(Lukas 11:34-36)

²² “Yang kanmo mata maynang ilawan na yakabataw digkanmo. Aw matinabangun kaw sang kadaygan, maynang gimaallagan laban yang ilawan digkanmo. ²³ Toyo aw maitong kaw, maynang way allag nang ilawan digkanmo. Wakaw aw wa day allag nang ilawan digkanmo, laban sa mangitngit da.”

Yang Dios aw yang Sapi
(Lukas 16:13; 12:22-31)

²⁴ “Way allang na dowang mangallang kanaan, kay aw dowang mangallang kanaan, akabuutan naan yang isa, kayan yang isa dili, pangagdan naan yang isa, kayan

yang isa dili. Yakagaon saan, aw yaan yang dakora nang dumdum mo yang sapi, buku nang dakora sang dumdum mo yang Dios. ²⁵ Wakaw pagalaong ko kamayo, ayaw da kamo magkaundug na magalaong kamo, ‘Nana mallaw yang akaanun ta, nana mallaw yang inumun ta, nanang makaboi kanatu?’ Ayaw da kamo magkaundug daw diin kamo sang pandagomon mayo. Sana sa yang lawas mayo aw yang kinaboi mayo, yaatag nang Dios, aw di pa mo sa yang akaanun mayo aw yang pandagomon mayo. ²⁶ Dumduma mayo yang langgam na gamalayo-glayog, wa mananum, wa magagani aw wa magaa kot adto sang pool. Yamaboi kay yabay nang kamayo Ama na Dios pakaanun. Yang karugun nang Dios kamayo labaw sang karugun naan sang manga langgam, wakaw ayaw da kamo magkaundug. ²⁷ Di akasogpatan yang kamayo omol tungud sang kaundug mayo na osogpatan garo mayo.

²⁸ “Nanga yamaundug kamo daw diin kamo sang dagom? Dumduma mayo yang manga bolak, yotorin, wa magagawbuk aw wa magaimo sang manga batuk nilan na mangkadyaw. ²⁹ Si Solomon na ari, sang kanaan kadato na manga mangkadyaw yang dagom, wa makagaon yang kanaan dagom sang kadyaw nang manga bolak. ³⁰ Sana yang sagbut na pyagalabon aw sonoga yatagan nang Dios nang mangkadyaw na batuk, aw di pa mo sa kamo, atagan kamo nang pandagomon mayo. Tagbi agaw yang kamayo pagkanarig sang Dios. ³¹ Ayaw da kamo magkaundug daw nanang akaanun mayo, daw nanang pandagomon mayo. ³² Yang yakaukud yang yakaundug sang manga otaw na wa akanarig sang Dios. Magkain mayo, pataan da yatigam yang Ama mayo aglangit sang yakaukud kamayo. ³³ Awgaid magkain mayo, yaan yang parabiya mayo yang pagpasakop sang Dios aw yang pagpangagad sang kanaan pagbuut. Kayan atagan kaw naan nang kariko

nang yakaukud kanmo. ³⁴ Ayaw magkaundug adoon daw nanang madatung kanmo nang maori na allaw kay agaw da mo yaan atobangun aw domatung da yaan kanmo. Yaan yang atobanga yang adoon na allaw.”

7

Pagindo bain sang Pagsaway (Lukas 6:37-38,41-42)

¹ Yabay magindo si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Ayaw magsaway sang kadaygan antak di kaw okman nang Dios. ² Kay daw monnonong pagsaway mo sang kadaygan, maynaan oman yang abarus kanmo nang Dios. Daw nanang iimo mo sang kadaygan maynaan oman yang abarus kanmo nang Dios. ³ Ikaw na yabay magsaway sang arag da kamo doon, nanga syasaway mo yaan sang kanaan sara na maynang tatagbi na dagutdagut na yakarasak sang kanaan mata? Na ikaw, aon dagdagu na sara na wa mo akatigami na maynang batang na yakatampung sang mata mo. ⁴ Kayan yutugum pa kaw maglaong, ‘Ilingatun ko yang dagut na yakarasak sang mata mo,’ sari ikaw, aon batang disang kanmo mata. ⁵ Ikaw, yotoyo kaw gaid. Onaa lingata yang batang disang kanmo mata, kayan mikita da kaw nang madyaw, kayan makaringat da kaw sang dagut na yakarasak sang mata nang kanmo inagad.”

⁶ Yabay magindo si Jesus, laong, “Yang manga otaw na asang baba gaid yang pagtoo, di mo paglaong kanilan yang laban madyaw na pagindo nang Dios kay dili silan magtangkap. Sana okontaraun kaw nilan maynang ido na omogdang kanmo. Yakagaon arag silan nang baboy na aw butang mo asang atobangan nilan yang borawan, agaid nilan guyukun.”

Pangayo, Paganap, Pagpabati
(Lukas 11:9-13)

⁷ “Abay kamo pangayo sang Dios, aatag naan kamayo ayn nang ayoon mayo. Abay kamo paganap, apakita nang Dios kamayo yang kariko nang anapun mayo. Pagpabati disang tatakup, owangan nang Dios, kayan pyasurud kaw naan. ⁸ Kay kariko nang yabay mangayo sang Dios, yatagan naan. Kariko nang yabay maganap, pyapakita nang Dios kanilan yang yaanap nilan. Kariko nang yabay magpabati sang tatakup, pyapasurud nang Dios.

⁹ “Kamo na manga ama, aw ayowan kamo nang manga isu mayo nang paan, nanang aatag mo, bato? Di sa. Yaan yang aatag mo yang yaayo naan. ¹⁰ Ayn nang yaayo naan, yaan yang aatag mo. Aw mangayo nang isda yang anak mo, di mo yaan atagan nang tinanap. ¹¹ Sana kamo na yakasara, yatigam kamo matag nang mangkadyaw na pagatag sang kamayo manga anak. Aw di pa mo sa yang kamayo Ama diglangit, na podo mangkadyaw yang pagaatag naan sang yangayo kanaan.

¹² “Yang gusto mo na imoon kanmo nang kadaygan, yaan yang imowa kanilan. Yaan yang matungtung na pagpangagad sang manga balaod na pyagaindo ni Moises. Yaan arag yang pyagaindo nang manga propeta nang Dios kadini.”

Yang Mapiyut na Tatakpan
(Lukas 13:24)

¹³ “Yaan yang agiya mayo yang mapiyut na tatakpan padurug adto sang kasakopan nang Dios. Kay aw magi kaw nang marowag na tatakpan adto sang daran na buku nang marisud agiin, madatung kaw sang pandatnganan na impirno na makasapad kanmo. Madaig yang yamagi disaan na daran padurug adto sang impirno. ¹⁴ Yang amagi nang mapiyut na tatakpan adto sang daran na

marisud agiin, yaan yang madatung sang kasakopan nang Dios. Tagbi da yang yamagi saan na daran.”

*Akatigaman yang Kaoy Pinaagi sang kanaan Bonga
(Lukas 6:43-44)*

¹⁵ “Managkido kamo daw kamo makatoo sang mangk-
agaro na magindoway na yagasing nang propeta nang
Dios, waingkawng yakapagkaraat sang manga otaw yang
kanilan pagindo na buku nang matungtung, mayn silan
nang laag na ido na gapatay sang manga ayup na karnero.

¹⁶ Pagkita mayo sang manga imo nilan, mikilara kamo na
silan mangkagaro na magindoway. Maynang pagkilara
mayo sang manga kaoy, aw tanawun mayo yang bonga,
akatigaman mayo yang kaoy. Pananglitan, yang kogon
di mobonga nang omay. Yang banag di mobonga nang
pagkaanun na bonga. ¹⁷⁻¹⁸ Yang madyaw na kaoy yobonga
nang madyaw na bonga, dili mobonga nang maat. Yang
maat na kaoy yobonga nang maat na bonga, dili mobonga
nang madyaw. ¹⁹ Yang kaoy na wa obonga nang madyaw
na bonga, pipila kayan pyangotod aw saraburan adto sang
atoron. ²⁰ Maynaan yang mangkagaro na magindoway,
aw kitaun mayo yang kanilan maat na batasan, matigam
kamo na maat yang kanilan pagindo.”

*Wara Ako Ikilara Kamayo
(Lukas 13:25-27)*

²¹ Yabay magindo si Jesus, laong, “Maski yabay yang
otaw maglaong, ‘Si Jesus yang kanak Ginoo,’ aw di yaan
mangagad sang pagbuut nang kanak Ama diglangit, di
yaan makasurud sang kasakopan nang Dios. Yaan gaid
yang amasakop nang Dios yang yangagad sang kanaan
pagbuut. ²² Aw domatung yang allaw na pagaokom da
nang Dios sang manga otaw, madaig yang magalaong
kanak, ‘Kay Ginoo, ingaranan nami yang kanmo aran

nang paggogod nami sang amapagguna nang maori na manga allaw, pyaparogwa nami yang mangkaraat na yarasak sang manga otaw, madaig yang dagdagu na imo nami na kaburungburungan, kay ingaranan nami yang kanmo aran na aon gaom nang pagimo nami sini kariko.’²³ Awgaid magalaong ak kanilan, ‘Maski gaimo kamo saan, wa ta kamo ikilaraa. Dadaan kamo buku nang kanak. Panaw kamo adto na makasasara.’ ”

*Yang Dowang ka Otaw na Yagaimo sang Baray
(Lukas 6:47-49)*

²⁴ Yabay si Jesus magindo kanilan, laong, “Kariko nang yaningug sining pagindo ko kayan yangagad, maynang ungudan na otaw na gabaray na syasangkob naan sang dagdagu na bato yang baray. ²⁵ Yomoran nang dagdagu, kayan yomaa yang tobig, kayan dyagmusan nang samut yaan na baray. Awgaid wa akatangkung, kay syasangkob sang bato. ²⁶ Awgaid kariko nang yudungug sining pagindo ko kayan wa mangagad, maynang sangu na otaw na gabaray disang mayamuk na lopa. ²⁷ Yomoran nang dagdagu kayan yomaa, kayan dyagmusan nang samut yaan na baray. Yaparabay matowad aw kasapad.”

Yagadan nang Gaom nang Dios yang Pagindo ni Jesus

²⁸ Yaan yang pagindo ni Jesus disaan. Yang magkadaig na yanagkatipon disaan yamangkaburungburung na yudungug sang pagindo naan. ²⁹ Buku nang maynang pagindo nang kanilan magindoway sang balaod yang pagindo ni Jesus, kay yang kanaan pagindo yagadan nang gaom nang Dios.

8

*Pyapagkadyaw ni Jesus yang Laro na Sanla nang sang ka
Otw
(Markos 1:40-45; Lukas 5:12-16)*

¹ Pagtobang ni Jesus agbaba, magad yang magkadaig na otaw. ² Aon otaw na laron nang sanla. Laban mannapon yaan na laro. Yodorod yaan kang Jesus kayan lyomood asang atobangan naan, laong, “Kay Ginoo, aw imoon mo, yatigam ako na makapagkadyaw kaw sang kanak lawas.” ³ Kayan pyoti ni Jesus yang otaw na sanlaun, kayan yaglaong si Jesus kanaan, “Gosto ko imoon yaan. Pagkadyaw da sang sakit mo.” Pagsorit ni Jesus, maparabay yaan magkadyaw. ⁴ Kayan pyaglaong yaan ni Jesus, “Ayaw naa magpakatigam sang kadaygan sang pagkadyaw mo. Singadto sang magampoway antak kitaun naan na wa day sakit mo. Pagdara nang pagatag mo kay yaan yang sogo ni Moises kadini sang otaw na kyablongan da sang kanaan sakit, aw antak katigaman da nang manga otaw na ikaw yagkadyaw da.”

*Pyapagkadyaw ni Jesus yang Sogwanun nang Kapitan
(Lukas 7:1-10)*

⁵ Pagkatapos disaan, komadto si Jesus sang barrio na Kapernaum. Yadatung yaan, yodorod agkanaan yang kapitan nang sondaro na buku nang Judio. Sang gatos yang sakop naan na manga sondaro. ⁶ Yagapakallaat yaan kang Jesus, laong, “Kay Ginoo, asang kanak baray yang kanak sogwanun, yamasakit, yamatay yang sang otod na lawas, laban kyukudul.” ⁷ Laong ni Jesus, “Akadtowan ko yaan, apapagkadyawun ko.” ⁸ Yimibak yang kapitan kang Jesus, laong, “Kay Ginoo, labaw pa kaw kanak, ayaw da magtillasay adto kanami. Maski di kaw komadto sang kanak baray, ikaw yang aon gaom na magaid kaw dini maglaong, ‘Yagkadyaw da yang kanmo sogwanun,’ kayan magakadyaw da yaan dato. ⁹ Min ko. Yangagad ak sang kanak pangoro. Arag yangagad kanak yang kanak manga sakop na sondaro. Aw sagoon ko yang isa, laong,

'Panaw,' mapanaw yaan. Aw tawagun ko yang isa, laong, 'Adi kaw,' modorod yaan ani kanak. Aw sagoon ko yang kanak allang, laong, 'Yani yang imowa,' yaan yang imoon naan. Maynaan ikaw. Aw paglaongon mo 'Pagkadyaw,' maparabay yaan magkadyaw." ¹⁰ Yamapamoragkat yang mata ni Jesus pagdungug naan sang sorit nang kapitan. Yagalaong yaan sang manga otaw na yamagadagad kanaan, "Maski digkanatu na taga Israel, way kikita ko na yamanarig kanak na maynang pagkanarig nining kapitan na buku nang taga Israel. ¹¹ Paningug kamo sining pagalaong ko. Madaig na manga otaw na buku nang Judio na sikun sang karowagan nang donya na pagasakopon nang Dios diglangit. Mapagsaro silan komaan diglangit kang Abraham aw kang Isaak aw kang Jakob na manga Judio. ¹² Awgaid maski manga sompaw kamo ni Abraham, madaig digkamayo yang di da makarasak sang kasakopan nang Dios na yaandam naan kamayo, awgaid oontog kamo asang kangitngitan na maawat sang paguya nang Dios. Abay managtiyao dato, abay managoyagut yang onto mayo kay laban kamo akasakitan." ¹³ Kayan yaglaong si Jesus sang kapitan, "Unug da. Daw nanang tyotoowan mo na amaimo ko kanmo, yaan yang imoon ko." Paglaong ni Jesus saan, yaparabay magkadyaw yang sogwanun nang kapitan.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Madaig na manga Otaw na Yamasakit

(Markos 1:29-34; Lukas 4:38-41)

¹⁴ Kayan kyomadto si Jesus sang baray ni Pedro. Kikita naan yang ogangan ni Pedro na bobay, yagakorang kay yamasakit, laban mapaso yang kanaan lawas. ¹⁵ Pagpoti ni Jesus sang tollo naan, magkadyaw yaan, kayan yagbangon aw tayoda naan si Jesus.

¹⁶ Pagsallup nang suga, daraun nang manga otaw adto kang Jesus yang madaig na manga otaw na lyarasakan nang mangkaraat. Pyaparogwa ni Jesus yang mangkaraat. Pagdungug nang mangkaraat sang sorit ni Jesus, mallogwa. Arag pyapagkadyaw naan yang kariko nang yamangkasakit. ¹⁷ Yaning manga imo ni Jesus, yaan yang pagtoman sang syosolat kadini ni Isaias na propeta nang Dios na yagalaong, “Yang kanatu manga sakit kyakamang naan.”

Madaig Garo na manga Otaw yang Gosto Amagad kang Jesus

(Lukas 9:57-62)

¹⁸ Pagkita ni Jesus na laban da madaig yang otaw na yanagkoro digkanaan, maglaong yaan sang manga inindo naan, “Mataripag kita agdipag nining dagat.” ¹⁹ Nang wa pa silan makataripag, aon magindoway sang balaod ni Moises na yagalaong kang Jesus, “Kay Ginoo, maski diin kaw abay ak magagadagad.” ²⁰ Yimibak si Jesus kanaan, laong, “Madyaw pa yang milu, aon kanilan lokwanan; madyaw pa yang langgam, aon kanilan aponan. Toyo ako na gyugual nang anak nang otaw, way kanak matagan paguya. Ayn nang adatungan ko nang gabi, asaan dak makakorang. Anda, kay lagi, amagad pa kaw kanak?” ²¹ Aon oman isa na inindo ni Jesus na yagalaong kanaan, “Kay Ginoo, omori ak naa. Aw matay da si ama, amagad dak nimo.” ²² Yimibak si Jesus, laong, “Ikaw, agad da abay kanak. Ayn nang di nakun amagad yaan yang papaglubunga sang yamatay.”

Syasagda ni Jesus yang Bagyo

(Markos 4:35-41; Lukas 8:22-25)

²³ Kayan syomakay si Jesus sang barangay. Yama-gad naan yang kanaan manga inindo na mataripag da

silan nang dagat. ²⁴ Asang barintunaan silan nang dagat, sakadyap kyumurug da yang laban dagdagu na bagyo. Kyasabawan da yang barangay nang pagmunungun na barud. Yamamugtuk si Jesus matorog. ²⁵ Dyodorodan yaan nang kanaan manga inindo kayan pyokaw. Yagalaong silan, “Tabangi kami, kay Ginoo, bay kita marunud.” ²⁶ Yimibak si Jesus, laong, “Nanga kamo yamalluk? Tagbi pa kadi yang pagsarig mayo kanak.” Pagkatigbangon ni Jesus, magindug kayan syagda yang samut aw yang manga barud. Lyumunung da yang bagyo, wa da magasamut, wa da magabarud. Kariko arag da liminaw. ²⁷ Yamaburungburung yang yasakay. Yanagkabarawbaraw silan, laong, “Nana kadi yaan na otaw? Magsagda sang samut, wa da magasamut. Magsagda sang barud, wa da magabarud.”

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Dowang ka Otaw na Lyarasakan nang Mangkaraat

(Markos 5:1-20; Lukas 8:26-39)

²⁸ Yadatung silan si Jesus agdipag nang dagat, asang banwa na Gadareno. Pagawas ni Jesus sang barangay, songonon yaan nang dowang ka otaw na asaan da managuya sang gikub na butanganan nang patay. Lyarasakan silan nang mangkaraat na yagapabaya kanilan. Laban silan kallukanan. Wa day magagi disaan na daran kay pyagauyaan naan doon. ²⁹ Pagkita nilan kang Jesus, maparabay silan komowaaw kayan yaglaong, “Ikaw na Anak nang Dios, nanang kyakaniyan mo? Arasayun da mo kadi kami sari wa pa adatung yang allaw na pagaokom mo?” ³⁰ Buku nang maawat disaan, aon magkadaig na yayup na baboy na yanagpandolyang. ³¹ Yagapakallaat yang mangkaraat kang Jesus, laong, “Aw parogwaun mo kami, parasaka kami sadtong manga baboy.” ³² “Uu,”

laong ni Jesus, “unug da kamo.” Kayan lyomogwa silan disang dowang ka otaw aw lasak silan sang manga baboy. Paglasak nang mangkaraat sang manga baboy, managpandaragan yang manga baboy adto sang pangpang aw kallog adto sang dagat, kayan yabos marumus aw kamatay.

³³ Pagkita saan nang manga magtonggoway sang baboy, mandaragan adto sang barrio. Yagabatok silan sang kyakainangan nang dowang ka otaw na lyarasakan nang mangkaraat aw yang kyakainangan nang manga baboy.

³⁴ Kayan kariko nang maguya sang barrio yosongon kang Jesus. Pagkita nilan kang Jesus, magpakallaat silan antak manaw yaan sang kanilan banwa.

9

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Otaw na Yatay da yang sangkilid na Lawas

(Markos 2:1-12; Lukas 5:17-26)

¹ Kayan syomakay si Jesus nang barangay na matari-pag adto sang banwa na pyagauyaan naan nangaon.

² Yadatung silan disaan, yadatung yang yanaglakat sang otaw na yamatay yang sangkilid nang lawas. Pagkita ni Jesus na yasarig silan kanaan, maglaong yaan sang yamasakit, “Ayaw da magkaundug, kay baklug, kay pyasaylo ra kaw adoon sang kanmo manga sara.” ³ Pagdungug sang sorit ni Jesus nang manga magindoway sang balaod ni Moises, maglaong silan nang surud nang ginawa nilan, “Bading kaparaat nang sorit naan, kay yapagonawa yaan sang Dios.” ⁴ Si Jesus na yatigam sang kanilan dumdum, yagalaong kanilan, “Nanga kamo yabay magdumdum sang maat na maynaan? ⁵ Na paningug kamo, wain yang marisud, daw yang magalaong ako, ‘Pyasaylo ra kaw sang kanmo sara,’ daw yang magalaong ako, ‘Pagbangon aw

panaw?’ ⁶ Adoon apakita ko kamayo na ako na gyugual nang anak nang otaw aon gaom sang pagpasaylo sang maski sini na otaw sang kanaan manga sara pinaagi sang papagkadyaw ko sini na otaw na yamatay yang sangkilid nang lawas naan.” Kayan yaglaong si Jesus sang otaw na yamatay yang sangkilid nang lawas naan, “Pagbangon, kay baklug, lorosa yang pyagalakat kanmo aw ori da agkamayo.” ⁷ Kayan yaparabay yaan magbangon aw ori. ⁸ Pagkita nang manga otaw saan na imo ni Jesus na yagadan nang gaom nang Dios, mangkarikad yang atay nilan. Kayan byantog nilan yang Dios na yamatag sang otaw nang maynaan na gaom.

*Yang Pagagad ni Mateo kang Jesus
(Markos 2:13-17; Lukas 5:27-32)*

⁹ Pagkatapos ni Jesus magimo saan, manaw yaan. Kaba yapanaw yaan kikita naan yang otaw na pyagangaranan ni Mateo na yagaingkod disang bayadanan sang miyoras. Si Mateo yang mannokot sang miyoras. Yagalaong si Jesus kanaan, “Bay da, agad kanak, abay ta kaw indoon.” Kayan yimindug si Mateo aw agad kang Jesus.

¹⁰ Wa akadogay disaan, tikakaan da. Yakaan si Jesus aw yang manga inindo naan asang baray ni Mateo. Madaig disaan arag yang mannokot sang miyoras aw yang manga otaw na arag saraun na arag yoobit nang manga Pariseo kay wa mangagad sang pagindo nang kanang Pariseo magindoway. Kariko nilan yapagsaro kang Jesus komaan. ¹¹ Pagkita nang manga Pariseo kang Jesus na yapagsaro komaan saan na manga otaw, magosip silan sang manga inindo ni Jesus, laong, “Nanga yang Ginoo mayo yapagsaro komaan sang manga mannokot sang miyoras aw yang manga otaw na saraun na arag wa mangagad sang kanami pagindo?” ¹² Pagdungug ni Jesus sang kanilan sorit, mibak yaan, laong, “Ayn nang aon

sakit magapaborong; yang way sakit, dili. ¹³ Dumduma mayo yang kaorogan nang sorit nang Dios na yagalaong, ‘Yaan yang madyaw ko yang amallaat kamo sang arag kamo otaw. Aw dili kamo mallaat sang arag kamo otaw, yang pyapatay mayo na ayup na pagatag mayo kanak di makaontol kanak.’ Ako,” laong ni Jesus, “yakani sang donya na magatawag sang manga otaw na yatigam na aon sara nilan, kay silan yang maynang manga otaw na yamasakit na magapaborong kanak. Toyo yang manga otaw na gadumdum na way maat na imo nilan, di modorod kanak, wakaw di ak makatabang kanilan.”

Yang Pagosip bain sang Pagdili sang Pagkaan aw Yabay Magampo

(Markos 2:18-22; Lukas 5:33-39)

¹⁴ Yadatung agkang Jesus yang manga inindo ni Juan na Magbawtismoway. Yagalaong silan kang Jesus, “Kami aw yang manga Pariseo, aon manga allaw na di kami magkaan. Nanga yang kanmo manga inindo wa magagaon sang kanami batasan na aw yabay kami magampo, di kami magkaan?” ¹⁵ Yimibak si Jesus kanilan na gapananglitan, laong, “Aw aon kasal, kaba iyan pa yang kyakasal yabay komaan yang yatambong sang kasal, yanaguma silan. Toyo aw domatung yang allaw na amakamang kanilan yang kyakasal, baya da di da silan makaan kay yamangkaundug. Magonawa saan, aw aani pa ako, abay komaan yang kanak manga inindo.” Maynaan yang ibak kanilan ni Jesus.

¹⁶ Pyagalaong ni Jesus na yang kanaan pagindo dili odogpo sang dadaan na pagindo. Yagapananglitan si Jesus na yagalaong, “Maat paglunub yang baya na sapot sang marongo na dagom. Aw maglunub nang baya na sapot na wa pa ukukus, pagkukus nang baya na sapot kagawidan yang dadaan, kayan yadogodogo marasi.”

¹⁷ Yoman magpananglitan si Jesus, laong, “Yang bago na imun di alacak sang dadaan na lasakanan na paris nang baka kay yang dadaan na lasakanan di da maganod. Aw lasak mayo yang bago na imun sang dadaan na lasakanan, kayan syomobo yang imun, moboto yang lasakanan. Kayan yakayam yang lasak aw yang lasakanan. Yatigam kamo na yang madyaw butangan nang bago na imun yang bago na imo na paris na abay pa go-manod.” Yaan, pyagaindo ni Jesus antak silan matigam na yang kanaan pagindo di odogpo sang kanilan dadaan na pagindo.

*Yang Anak nang Pangoro nang manga Judio aw yang Bobay na Yopoti sang Kilid nang Dagom ni Jesus
(Markos 5:21-43; Lukas 8:40-56)*

¹⁸ Kaba yagaindo si Jesus, yadatang yang matikadung na pangoro nang manga Judio. Yolood yaan asang atobangan ni Jesus, kayan yaglaong, “Baya pa na byobogtowan sang ginawa yang isu ko na bobay. Agad naa kanak agkanami aw damdama doon antak maboi.” ¹⁹ Kayan yomagad kanaan si Jesus aw yang kanaan manga inindo.

²⁰⁻²¹ Aon masakitin na bobay disaan na arag yigiyod kang Jesus. Sapamporo aw dowang na ka toig yabay dogoon yaan na bobay, wa atangkudi. Yodorod yaan agkang Jesus kay laong nang dumtum naan, “Gatang ak makapoti sang kilid nang kanaan dagom, magakadyaw da ako sang kanak sakit.” Wakaw yang bobay yapasaid said sang likod ni Jesus, kayan pyoti naan yang kilid nang dagom ni Jesus. ²² Kayan yapakabilik si Jesus, yomatobang da sang bobay, kayan yaglaong yaan kanaan, “Ayaw da magkalluk, kay idi, yang pagkanarig mo kanak yaan yang yakapagkadyaw kanmo.” Yaparabay yang bobay magkadyaw.

²³ Pagdatung ni Jesus sang baray nang matikadung, kimita yaan sang yanagmatay aw yang magkadaig na manga otaw na laban yamataro na yamatay yang isu nang matikadung. ²⁴ Yagalaong si Jesus, “Pamanaw kamo adto logwa. Wa akamatay yang isu, yagaid matorog.” Pyanagikuran nilan si Jesus, laong nilan, “Yatorog pa kadi yang yamatay da?” ²⁵ Kayan pyalogwa ni Jesus yang manga otaw, aw singadto yaan surud, kyomadto ra sang isu. Pyopoti naan yang tollo nang isu, kayan yagboi aw pagbangon. ²⁶ Wakaw yakarimpud sang banwa gogodon yaan na imo ni Jesus.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Dowang ka Otaw na Arag Bota

²⁷ Yomanaw da si Jesus, kayan gimiyod kanaan yang dowang ka otaw na arag bota. Yagatawag silan kang Jesus, laong, “Ikaw na sompaw ni Dabid, kallaati kami, wa kami ikita.” ²⁸ Pagpanik ni Jesus sang baray, manik arag yang dowang na bota, yamagad kanaan. Kayan yagosip si Jesus, laong, “Yotoo kadi kamo na ako yang makapagkadyaw sang mata mayo?” Yimibak silan, laong, “Uu, kay Ginoo, yotoo kami na ikaw yang makapagkadyaw kanami.” ²⁹ Kayan pyoti naan yang kanilan mata aw paglaong, “Pagkadyaw da, kay yang pagkanarig mayo kanak yaan yang yakapagkadyaw kamayo.” ³⁰ Yaparabay da silan kimita. Pyupunpunan silan ni Jesus, laong, “Di da mayo pagbatokon yang imo ko kamayo.” ³¹ Awgaid yomanaw da silan kayan byatok nilan sang kariko nang maguya disaan na banwa yang imo kanilan ni Jesus.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Bubu na Otaw

³² Pagpanaw nilan, domatung agkang Jesus yang manga otaw na gadara sang otaw na yamabubu kay pyagabayaang nang mangkaraat. ³³ Pyaparogwa ni Jesus yang yarasak sang otaw na mangkaraat. Yaparabay yaan makapagsorit.

Yamaburungburung yang magkadaig na manga otaw na yanagkoro disaan. Yanaglaong silan, “Dungan wa pay maynaan na imo disining kanatu banwa na Israel. Baya adoon yang pagkita ta sang maynaan na imo.”³⁴ Awgaid yang manga Pariseo yagapakaraat kang Jesus. Yagalaong silan, “Yakaimo si Jesus magparogwa sang mangkaraat disang otaw kay pyagabuutan yaan nang pangoro nang mangkaraat.”

Yamallaat si Jesus sang manga Otaw

³⁵ Yakarimpud si Jesus disaan na banwa, yakadto yaan sang manga barrio aw adto sang makilibot nang manga barrio. Yangindo yaan asang kanilan manga pagtitiponan. Yagababatokon yaan sang madyaw na batok bain sang pagsakop nang Dios sang manga otaw. Yakadyaw si Jesus sang kariko nang kyukudlan nang manga otaw, maski nana na sakit gakadyaw naan. ³⁶ Pagtanaw ni Jesus sang kawtawan na yanagkoro, mallaat yaan kanilan, kay yamakudugkudug silan nang kanilan kabutang durug way kyakatigaman nilan na makatabang kanilan. Yang manga otaw maynang karnero na bay matay na way magbantayay kanilan. ³⁷ Wakaw yagapananglitan si Jesus na yagalaong sang kanaan manga inindo, “Madaig yang mudungug garo sang sorit nang Dios toyo way gabatok kanilan. Silan maynang omay na aganiin da. Karowag naan na ganiin, tagbi da yang gomagani. ³⁸ Wakaw pagampo kamo sang Dios na tagtomon sang ganiin antak magsogo yaan sang madaig na manga gomagani adto sang kanaan ganiin.”

10

*Yang Samporo aw Dowa na manga Inindo ni Jesus
(Markos 3:13-19; Lukas 6:12-16)*

¹Tyatawag ni Jesus agkanaan yang samporo aw dow na kanaan inindo kayan yatagan naan silan nang gaom antak parogwaun nilan yang manga mangkaraat na yarasak sang otaw aw antak silan makapagkadyaw sang maski nana na sakit na ukuduran nang otaw. ²Yang samporo aw dow na inindo ni Jesus na yatagan naan nang gaom, silan yang manga pinili naan na pyagangaranan naan nang apostol kay silan yang osogoon naan. Yani kay yang manga aran nang samporo aw dow na apostol: kaisa ni Simon na pyagangaranan ni Pedro, kadwa ni Andres na mangod ni Simon. Yang yasapit, yang dow na kang Sebedeo anak na si Santiago aw si Juan. ³Yang yasapit, si Pelipe aw si Bartolome; yang yasapit, si Tomas aw si Mateo na mannokot sang miyoras; yang yasapit, si Santiago na anak ni Alpeo aw si Tadeo. ⁴Yang yasapit, si Simon na gyugual nang saranig sang kanilan banwa. Yang maori si Judas Iskariote. Si Judas yang matabang sang yapagkontara kang Jesus.

*Yang Sogo sang Samporo aw Dow na manga Inindo
(Markos 6:7-13; Lukas 9:1-6)*

⁵Wa pa osogowa ni Jesus yang samporo aw dow, tyotogon pa silan. Pyagalaong ni Jesus silan, “Ayaw kamo magkadto sang banwa na buku nang paguya natu na manga Judio. Ayaw arag kamo magkadto sang manga barrio ag Samaria. ⁶Yaan yang onaa mayo kadtowi yang karomonan ta na sompaw ni Israel kay madaig yang wa pa pagasakopa nang Dios. Silan maynang ayup na karnero na yamatanak kay way yagabantay kanilan. ⁷Kadto kamo aw batoki mayo silan. Paglaonga mayo na yang Dios aglangit bay magari sang manga otaw disining donya. ⁸Papagkadyawa mayo yang yamangkasakit. Papagboiya yang yamatay. Yang laroon nang sanla, papagkadyawa

mayo. Parogwaa mayo yang mangkaraat na gapabaya sang manga otaw. Yang pagatag kamayo nang Dios na gaom wa naan apabayadi kamayo, wakaw di kamo magpabayad sang atabangan mayo. ⁹ Ayaw kamo magdara nang sapi asang borosa mayo, maski sang ka daku da. ¹⁰ Ayaw kamo magdara nang maski nana na potos. Ayaw magdara nang sapatos aw bangka. Ayaw mayo papaglapida yang kamayo dagom, gatang isa yang pandagoma mayo. Kay yang batasan nang otaw sang sogwanun naan, kariko nang yakaukud sang sogwanun aatag naan.”

¹¹ Laong ni Jesus, “Maski diin kamo datung, anapa mayo daw sini disaan na banwa yang magapapanik kamayo. Imowa mayo yaan panawanan datnganan kaba iyan pa kamo disaan na banwa. ¹² Pagpanik mayo sang manga baray maglaong kamo, ‘Panalanginan kamo nang Dios.’ ¹³ Aw tomangkap silan kamayo, amatoman yaang pyagalaong mayo kanilan. Toyo aw di silan tomangkap kamayo di amatoman yaang pyagalaong mayo kanilan. ¹⁴ Aw aon banwa na adatungan mayo na di matangkap kamayo na di maningug sang pagindo mayo, parabay kamo panaw. Pagpanaw mayo, takdaga yang abog asang siki mayo na toosanan sang kanilan pagdili sang pagindo nang Dios. ¹⁵ Pagalaong ko kamayo na aw domatung yang allow na pagaokom da nang Dios sang manga otaw na wa atangkap sang kanaan pagindo, laong pa mo sa isilotan nang Dios yang banwa na Sodoma aw Gomora, na kadini syasapadan naan, labaw pa saan yang isilot naan sang manga otaw asang banwa na wa atangkap kamayo.”

*Arasayun yang manga Inindo ni Jesus
(Markos 13:9-13; Lukas 21:12-17)*

¹⁶ Yabay magindo si Jesus, laong, “Kariko mayo, oso-
goon ko adto sang manga otaw na magarasay kamayo.

Panagkido kamo kay kamo maynang karnero na yamal-ibot nang manga yaras na ido. Maski arasayun kamo di kamo magbarus maglasay sang maski sini na otaw. ¹⁷ Pakatagap kamo asang panawan mayo kay aon arag kamo Judio na magadakup kamayo. Adaraun kamo adto sang kanilan pangoro, osipin kamo kayan lyabut kamo asang kanilan pagtitiponan. ¹⁸ Apadakup kamo aw daraa kamo asang atobangan nang manga pangoro nang guberno kay yotoo kamo kanak. Aw adto ra kamo sang atobangan nilan makapagbatok da kamo kanilan antak arag dumungug sang madyaw na batok yang manga otaw na buku nang Judio. ¹⁹ Aw osipin kamo nilan, di kamo magkaundug daw nanang iibak mayo, daw monnonong paglaong mayo, kay yang Dios yang magabaya kamayo sang iibak mayo. ²⁰ Yang pagalaong mayo buku nang sikun sang kamayo dumdum, kay yang Espirito nang kamayo Ama na Dios yang magabaya kamayo pagsorit.

²¹ “Madatung yang timpo,” laong ni Jesus, “na apapatay nang otaw sang kadaygan yang kanaan manga lomona yasarig kanak. Magonawa apapatay nang manga ama yang kanilan manga anak. Mapagkontara yang manga anak sang kanilan taganak, kayan pyatay yang taganak kay yaan yang sogo nang anak naan. ²² Kamo na yangagad kanak yang akaraatan nang kariko nang otaw. Mapagkontara silan kamayo kay kikilara kamo nilan na yotoo kamo kanak. Toyo maski laban karaatan kamo, yang maski sini, aw dili ayawan naan yang pagtoo naan kanak matag sang pagkamatay naan, yaan yang akaaronan nang kinaboi na sikun sang Dios. ²³ Aw aon manga otaw na garasay kamayo, paglonos kamo adto sang isa na banwa. Pagalaong ko kamayo na tinuud na di pa kamo makarimpud sang banwa na Israel na pyapakadtowan ko kamayo, ako na gyugual nang anak nang otaw madatung da ani kamayo.”

²⁴ Yabay magindo si Jesus, laong, “Way inindo na marabaw sang yagaindo kanaan, mayn oman nang sogwanun, way sogwanun na marabaw sang yagasogo kanaan. ²⁵ Aw imoon nilan yang maat kanak na kamayo magindoway, labi pa kamo na kanak manga inindo. Sana ako na kamayo Ginoo, pyagangaranan nilan nang Anak ni Satanas, aw di pa mo sa kamo na syosogo ko, labi pa kamo pagangaranan nang manga maat na aran.”

*Yang Dios yang Akalluk
(Lukas 12:2-7)*

²⁶ “Awgaid kamo, ayaw kamo magkalluk nang otaw na mapagkontara kamayo, kay yang manga imo nilan na tyago akabokasan nang maori na allaw, aw yang kanilan sorit na wa apakatigaman akatigaman nang maori na allaw. ²⁷ Yang pyagalaong ko kamayo nang kitaay da, yaan yang pagarimpud mayo sang kariko nang otaw batokon. Yang kyakayaas ko kamayo yaan yang pagalaong mayo sang pagkadaigan nang otaw batokon. ²⁸ Ayaw magkalluk sang otaw kay aw patayun kamo nilan, yang lawas gaid mayo yang amatay, di silan makasapad sang kamayo kallowa. Yaan gaid yang kalluki mayo yang Dios kay yaan makaimo magsilot sang lawas aw kallowa adto sang laga nang atoron asang impirno nang way kataposan. ²⁹ Yang dowam book na mamayantuk na langgam, sang ka daku yang bayad. Maski laban barato, di silan amaorog asang lopa aw di pagbuutan nang kamayo Ama na Dios. ³⁰ Kamo, labaw pa sang langgam yang pagtagap kamayo nang Dios, sana yang logay mo kyakatigaman naan yang kadaig. ³¹ Wakaw ayaw magkalluk kay labaw yang karugun kamayo nang Dios sang karugun naan sang manga langgam.”

*Yang Yagalaong aw yang Yagatago na si Kristo yang Ginoo
(Lukas 12:8-9)*

³² “Yang manga otaw na magalaong sang kadaygan, ‘Si Jesu Kristo yang kanak Ginoo,’ abatokon ko oman sang kanak Ama na aglangit na yaan na otaw kanak. ³³ Awgaid yang otaw na magalaong sang kadaygan, ‘Buku ni Jesu Kristo yang kanak Ginoo,’ pagalaong ko oman sang kanak Ama na aglangit na yaan na otaw buku nang kanak.”

*Wa Akawara yang Panagtatanamun nang manga Otaw
(Lukas 12:51-53; 14:26-27)*

³⁴ “Ayaw kamo magdumdum na yakani ako sang donya na amawara yang panagtatanamun. Wara ako akani na antak di da managtanam yang manga otaw. Sana yanagtatanamun da silan. ³⁵ Kay aon motoo kanak, aon dili, wakaw aon manga anak na yosopak sang kanilan taganak. Aon arag kumukurug na bobay na yosopak sang kanaan ogangan na bobay. ³⁶ Aon arag otaw na kyokontara nang kanaan pamilya kay yotoo yaan kanak.

³⁷ “Aw aon otaw na yaan yang dagdagu nang kanaan ginawa yang kanaan ina aw ama, buku ako, yaan na otaw wa agayona na amaimo kanak inindo. Aw aon otaw na yaan yang dagdagu nang kanaan ginawa yang kanaan manga anak, buku ako, yaan na otaw wa agayona na amaimo kanak inindo. ³⁸ Yang otaw na yamalluk mangagad sang kanak pagindo kay daw patayun, yaan na otaw wa agayona na amaimo kanak inindo. ³⁹ Yang otaw na yaan gaid yang yabay pamakotan yang maboi yaan disining donya, akawaraan yaan sang kanaan kinaboi, awgaid yang otaw na wa akapannogon sang kanaan kinaboi maski apatayun yaan tungud sang pagpangagad kanak, yaan yang akaaronan nang kinaboi na sikun sang Dios.

*Yang Barus na Aatag nang Dios
(Markos 9:41)*

⁴⁰ “Yang yatangkap kamayo na kanak manga inindo, yaan yang yatangkap kanak, aw yang yatangkap kanak yatangkap sang Dios na yagasogo kanak. ⁴¹ Aw aon otaw na matangkap sang propeta nang Dios kay yang Dios yang yagabaya saan na propeta, yaan na otaw madawat sang barus na maynang barus na aatag nang Dios sang propeta. Aw aon otaw na matangkap sang madyaw na otaw kay yaan yang madyaw na inindo ni Jesus, yaan na otaw madawat sang barus na maynang barus na aatag nang Dios sang madyaw na inindo naan. ⁴² Pagalaong ko kamayo, aw aon otaw na magapainum nang tobig sang maski sini na tomotoo kanak, kay yaan kanak inindo, maski sang ka tabo da yang tobig na pyapainum naan, yaan na otaw yang atagan nang Dios nang madyaw na barus.”

11

*Yang manga Inindo ni Juan na Magbawtismoway na Syosogo Naan
(Lukas 7:18-35)*

¹ Pagkatapos ni Jesus magindo sang samporo aw dowang na inindo naan, manaw yaan na magaindo dato sang manga barrio na masaid disaan, magapakatigam yaan sang sorit nang Dios sang manga otaw dato.

² Aadto pa si Juan na Magbawtismoway sang pirisowan kay pipiriso yaan ni Herodes. Pagdungug ni Juan sang manga imo ni Jesu Kristo na byabatok kanaan, sogoon ni Juan yang kanaan manga inindo agkang Jesus antak magosip kanaan. ³ Pagdatung nang inindo ni Juan, magosip silan kang Jesus, laong, “Paglaongan kanami daw ikaw yang pyagalaong ni Juan nangaon na Pinili nang

Dios na madatung asining donya, daw tagadan pa nami yaan abay?”⁴⁻⁶ Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Nanang kikita mayo na yiimo ko? Aon bota na kimita da oman, pyapagkadyaw ko. Aon pongko na yomanaw da. Aon laroon nang sanla na pyapagkadyaw ko. Aon bungul na dyumungug da. Aon yamatay da na pyapagboi ko oman. Yang manga otaw na pobre byabatokan ko nang madyaw na batok na sikun sang Dios. Yang otaw na di amawara disang dumdum naan yang pagsarig naan kanak na ako yang Pinili nang Dios na syosogo naan asining donya, yaan yang panalanginan nang Dios. Adoon ori da kamo agkang Juan aw paglaongan yang dyudungug mayo aw yang kikita mayo na yiimo ko.”

⁷ Pagkariyos nang manga inindo ni Juan, maglaong si Jesus bain kang Juan sang magkadaig na otaw na yanagkoro disaan, laong, “Pagkadto mayo kang Juan asang banwa na way maguya, nanang dyudumdum mayo na ikitaun mayo? Dumdum mayo yaan yang ikitaun mayo yang otaw na yagakaagadagad maski nanang pagalaong maynang kogon na maski wain yang samut aadto akadarag?”⁸ Nanang kyakadtowan mayo? Dumdum mayo yaan yang ikitaun mayo yang otaw na yagakido mandagom sang madyaw na dagom? Antak kamo matigam, yang otaw na yandagom nang maynaan dato mayo kita sang baray nang manga ari.⁹ Paglaongan kanak daw nanang dyudumdum mayo na ikitaun mayo adto, yang propeta? Laban sa tinuud na yang propeta yang gosto mayo na ikitaun. Pagalaong ko kamayo na yang kikita mayo labaw pa sang propeta.¹⁰ Kay si Juan yang syosolat kadini nang manga propeta nang Dios na osogoon nang Dios na apapagonaun naan kanak antak magandam sang agiin ko.¹¹ Pagalaong ko kamayo na si Juan na Magbawtismoway yang labaw sang kariko nang

otaw awgaid pagpono nang Dios pagsakop sang donya maski sini na otaw na magapasakop sang Dios, marabaw pa ni Juan. ¹² Pagpono ni Juan magbatok matag adoon, aon manga otaw na yurugut magpasakop sang Dios. ¹³ Wa pa adatung si Juan yang kariko nang propeta nang Dios aw si Moises na gaindo sang Balaod, dadaan da silan yagpakatigam sang manga otaw na magaari yang Dios asining donya. ¹⁴ Pyapakatigam nilan na di pa magaari yang Dios, magabarik si Elias asining donya. Aw tomoo kamo sang kanilan pyapakatigam, makadarag kamo na yang pagdatung ni Juan yaan yang pagkatoman nang pyagalaong nang manga propeta na magabarik si Elias ani sang donya. ¹⁵ Na, dadyawa mayo yaan paninggi antak kamo makadarag.”

¹⁶ Kayan yaglaong si Jesus, “Yaning manga otaw adoon maynang manga isu na gapaballung disang pagtitiponan nang otaw. Yagatawag yang manga isu sang pagaobay nilan, ¹⁷ laong, ‘Kamo, maski kyakatikan kamo nami wa kamo managsayaw. Yagasiling kami nang gamatay, toyo kamo wa man kamo managmatay.’ ¹⁸ Yagagaon saan na manga isu yang otaw adoon kay way tyatangkap nilan. Kikita nilan si Juan na di maginum sang innum, na wa akaan aw yabay magampo, kayan yaglaong silan na si Juan pyagabayaan nang mangkaraat. ¹⁹ Amayna kikita nilan ako na gyugual nang Anak nang otaw na yakaan, yimum, kayan yaglaong silan, ‘Tanawa sa, matikaan si Jesus aw parainum. Yapagobay si Jesus sang manga otaw na saraun aw yang manga mannokot sang miyoras na arag yalapas sang balaod.’ Awgaid,” laong ni Jesus, “pagkita ta sang manga imo nang Dios, katigaman ta na yaan ungodan.”

*Yang manga Maguya asang Barrio na Wa Otoo
(Lukas 10:13-15)*

²⁰ Yang maguya asang barrio na kimita da sang madaig na mangkadyaw na manga imo ni Jesus na kyakaburungan, syasagda naan sang imo nilan na maat nang Dios, kay wa pa nilan ayawi. ²¹ Wakaw yagalaong si Jesus, “Kamo na taga Korasin, kallaat da agaw mayo. Kamo na taga Betsaida, kallaat da agaw mayo. Kay yang makaburungburung na imo ko disang kamayo barrio na manga Judio, aw inimo pa ko yang maynaan na manga imo disang barrio na Tiro aw Sidon na buku nang barrio nang Judio, yanagpandagom da silan nang maitum aw sabogi nilan yang oro nilan nang abo antak katigaman na yayawan da nilan yang maat na imo nilan. ²² Paningug kamo, aw magokom da yang Dios na isilotan yang taga Tiro aw taga Sidon, labi pa kamo isilotan na taga Korasin aw taga Betsaida. ²³ Kamo na manga otaw ag Kapernaum, gosto mayo na pagabantog kamo nang kariko, awgaid kamo yang oontog adto sang laga nang atoron disang impirno. Kay yang makaburungburung na imo ko disang kamayo barrio, aw inimo pa ko nangaon yang maynaan na manga imo disang barrio na Sodoma, iyan da adoon yaan na barrio, wa asapadi nang Dios. ²⁴ Paningug kamo, aw magokom da yang Dios na isilotan yang taga Sodoma, labi pa kamo isilotan na taga Kapernaum.”

*Singadi Kamo Kanak, Papagpatanaun Ko Kamo
(Lukas 10:21-22)*

²⁵ Kayan yagampo si Jesus, yagalaong, “Kay Ama, ikaw yang makagagaom aglangit aw asang karowagan nang donya. Yamapanumdum ak kanmo kay pyapatatigam mo yang kanmo paagi sang manga otaw na wa magaambog nang kanilan katigaman. Awgaid wara mo apakatigaman

yaan sang manga otaw na yaan yang kyakanarigan yang kanilan katigaman. ²⁶ Yamapanumdum ak, kay Ama, kay madyaw yang kanmo pagbuut.”

²⁷ Kayan yaglaong si Jesus sang kanaan manga inindo, “Kariko arag da syarig kanak nang kanak Ama na Dios. Way yatigam na ako Anak nang Dios, yaan gaid yang yatigam yang Ama ko na Dios. Maynaan oman, way yatigam sang Ama na Dios, ako gaid na Anak naan yang yatigam aw yang manga otaw na pyapatigam ko.

²⁸ “Kariko mayo na yagarisud na yamakot garo na magakadyawan, singadi kamo kanak papagpatanaun ta kamo antak kamo maorawa. ²⁹ Pasakop kamo kanak, paimo kamo kanak, antak kamo makatana. Buutan ako kamayo, di ak magaparabi kamayo. ³⁰ Buku nang marisud yang pagasogo ko kamayo. Buku nang mabugat yang apagawbuk ko kamayo.”

12

Bain sang Allaw na Pagpapatana (Markos 2:23-28; Lukas 6:1-5)

¹ Wa akadogay disaan, yamagi si Jesus aw yang kanaan manga inindo sang kabatadan nang allaw na pagpapatana. Yamangkagutum yang manga inindo naan, wakaw yasagpi silan sang batad kayan pyarisan nilan aw kaana.

² Pagkita nang manga Pariseo, maglaong silan kang Jesus, “Na, tanawa sa yang kanmo manga inindo, yalapas silan sang kanatu pagindo kay yasagpi silan sang batad ning allaw na pagpapatana.” ³ Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Wa pa sa kadi kamo makadarag sang byabasa mayo na yinang ni Dabid na ari kadini? Yamangkagutum silan si Dabid aw yang kanaan manga inagad, ⁴ kayan yomanik silan sang ampowanan na Baray nang Dios kayan

kyomaan silan sang paan na byubutang disaan nang magampoway na pagpasalamat sang Dios. Yaan yang yiinang nilan maski pyagaindo nang kanatu balaod na yaan gaid yang makakaan saan na paan yang manga magampoway disang Baray nang Dios. Awgaid maski yakaan sang Dabid saan na paan, wa silan makasara sang Dios kay yatigam yang Dios na laban silan yamaukud.”⁵ Yabay si Jesus magindo kanilan, laong, “Wa pa sa kadi kamo arag makadarag sang byabasa mayo na yiinang nang manga magampoway disang templo na syosolat ni Moises kadini na maski yabay silan maggawbuk sang kanilan gawbuk nang allow na pagpapatana, wa silan makasara sang Dios.⁶ Matungtung na ako na dyomatung da ani sang donya labaw pa sang templo.⁷ Aon arag syosolat na pyagalaong nang Dios, ‘Yaan yang madyaw ko yang amallaat kamo sang arag kamo otaw. Aw dili kamo mallaat sang arag kamo otaw, yang pyapatay mayo na ayup na pagatag mayo kanak dili makaontol kanak.’” Kayan yaglaong si Jesus sang manga Pariseo, “Aw makadarag kamo sang kaorogan naang pyagalaong nang Dios, dili kamo magalaong na yakasara yaning manga otaw na yanagpi sang batad nang allow na pagpapatana kay yang pagimo saan buku nang sara sang Dios.⁸ Ako yang aon katungud na magaindo kamayo sang manga imo na madyaw imoon nang allow na pagpapatana, kay ako yang pinili nang Dios na gyugual nang Anak nang otaw.”

*Yang Otaw na Yamakungkung yang Kamot
(Markos 3:1-6; Lukas 6:6-11)*

⁹ Pagpanaw ni Jesus disaan, komadto yaan sang kanilan pagtitiponan kayan syumurud.¹⁰ Aon otaw digsurud na yamakungkung yang sangkilid na kamot, wa da akau-nat. Aon arag disaan manga otaw na Pariseo na gosto

osombong si Jesus, wakaw yagaosip silan kanaan, laong, “Aw borongon ta yang otaw nang allaw na pagpapatana antak kablongan, yakalapas kita sang balaod daw wara?”¹¹ Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Aw aon kadi ayup ta na karnero na amallog sang mararum na kotkot, bukung akamangun ta maski allaw na pagpapatana?”¹² Laban madyaw pa nang Dios yang otaw sang karnero, wakaw aw tomabang kita sang otaw nang allaw na pagpapatana, wa kita alapas sang balaod.”¹³ Kayan yaglaong si Jesus sang otaw na yamakungkung yang sangkilid na kamot, laong, “Unata yang yamakungkung na kamot mo.” Pyaparabay naan unatun, yaparabay magkadyaw, wa da akakungkung. Yagonawa ra yang kanaan kamot.¹⁴ Kayan lyomogwa disang pagtitiponan yang manga Pariseo. Yanagkabarawbaraw silan daw monnono yang pagpatay nilan kang Jesus.

Yang Pinili na Sogwanun nang Dios

¹⁵ Yatigam si Jesus na lyaraoman yaan nang manga Pariseo wakaw yapanaw yaan disaan na banwa. Madaig yang yigiyod kanaan na manga otaw. Pyapagkadyaw naan yang kariko nang yamangkasakit.¹⁶ Kayan pyunpunan naan silan, laong, “Di da kamo magbatok sang kadaygan.”¹⁷ Yang paglaong ni Jesus saan na sorit, yaan yang pagkatoman nang pyapabatok nang Dios kadini kang Isaias na propeta na yagalaong,¹⁸ “Yani yang kanak Pinili na sogwanun. Karugunan ko yaan. Laban yakaontol kanak. Aatag ko kanaan yang kanak Espirito. Yang kanak matungtung na pagokom abatokon naan sang kariko nang otaw.¹⁹ Dili yaan mapagagisagis. Arag di naan apakatanogon yang kanaan sorit. Dili naan agagaan yang pagbatok naan disang daran nang barrio.²⁰ Di naan ayawan yang otaw na wa pay abay pagtoo, kay abayun

naan tabangan yang maski sini na otaw na kolang pa yang pagkanarig kanaan. Di yaan magatangku magbatok aw di pa naan marimpud batokon yang kanak pagokom na podo matungtung. ²¹ Amanarig kanaan yang manga otaw disang karowagan nang donya maski buku silan nang manga Judio.” Yaan yang pyagalaong nang Dios na syosolat ni Isaias kadini.

*Si Jesus aw si Beelsebul
(Markos 3:20-30; Lukas 11:14-23)*

²² Kayan dyomatung yang manga otaw na gadara sang otaw na yamabota aw kabubu kay pyagabayaan nang mangkaraat. Pyapagkadyaw yaan ni Jesus, yagsorit da aw magkita da. ²³ Yamaburungburung yang magkadaig na manga otaw disaan. Yagalaong silan, “Sompaw koraw ni Dabid na ari si Jesu Kristo na pyagalaong na magari?” ²⁴ Pagdungug nang manga Pariseo saan, maglaong silan, “Yaan na otaw na si Jesus yakapagparogwa sang mangkaraat kay pyagabayaan yaan nang pangoro nang mangkaraat na si Beelsebul na yamatag kanaan nang gaom.” Si Satanas yang pyagangaranan nilan ni Beelsebul.

²⁵ Kyakatigaman ni Jesus yang kyakaundan nilan, wakaw pyagalaong naan sang manga Pariseo, “Dumduma mayo, aw aon sakop nang ari na yanagkarito magtanam, amallug mawara yang kanaan kasakopan. Magonawa saan yang sang ka banwa, aw abay managtatanamun yang manga otaw disaan na banwa, magakarimburag da silan. Maynaan oman yang sang ka yangognan, aw abay managtatanamun, magakarimburag da arag silan. ²⁶ Wakaw” laong ni Jesus, “aw gaom ni Satanas yang kanak gaom na yagabigaw sang manga mangkaraat na sakop ni Satanas, si Satanas yang magakayam sang kanaan manga sakop, kay pyapagtanaman naan. ²⁷ Yamasayup kamo na yagalaong

na yaatag kanak ni Satanas yang kanaan gaom antak ako makapagbigaw sang mangkaraat na sakop naan. Kay aw matungtung yang pyagalaong mayo, arag si Satanas yang gaatag nang kanaan gaom sang manga inindo mayo na yagabigaw sang mangkaraat na gapabaya sang manga otaw. Wakaw yang imo nang manga inindo mayo yagapakatigam kamayo na yamasayup kamo. ²⁸ Yakapagbigaw ako sang mangkaraat disang manga otaw kay yang Espirito nang Dios yang gabaya kanak. Tungud saan, matigam kamo na yagari da yang Dios ani kamayo.”

²⁹ Kayan yaglaong si Jesus, “Yang pagdaug ko kang Satanas maynang paglasang nang sang kawtaw sang baray nang otaw na kusugan, di amakamang yang dyayaw nang kusugan aw di yaan onaun bakoson. Aw mabakos da yaan, madyaw da pamotiin yang manga dyayaw naan. Sang maynaan,” laong ni Jesus, “makapagbigaw da ako sang manga sakop ni Satanas.

³⁰ “Yang wa atabang kanak sang papagtanam ko kang Satanas yaan yang yapagtanam kanak. Yang wa atabang kanak mapagtipon sang kanak manga sakop yaan yang maynang yapagsoway kanilan. ³¹ Wakaw pagalaong ko kamayo na maski madaig yang manga sara nang otaw, apasayloon pa nang Dios yang gaimo sang sara. Maski yakasara yang otaw tungud sang pagminos naan sang Dios, apasayloon pa nang Dios yaan na otaw. Awgaid yang maski sini na otaw na makasara tungud sang pagminos naan sang Balaan na Espirito, yaan na otaw yang dili apasayloon nang Dios. ³² Yang galaong nang maat kanak na gyugual nang Anak nang otaw, apasayloon pa nang Dios, awgaid yang galaong nang maat sang Espirito nang Dios na gabaya kanak laban sa di da yaan apasayloon nang Dios adoon aw maski kano.”

*Ikilaraun yang Kaoy disang Kanaan Bonga
(Lukas 6:43-45)*

³³ Yabay magindo si Jesus, laong, “Yang madyaw na kaoy yobonga nang madyaw na bonga. Yang maat na kaoy yobonga nang maat na bonga. Yang bonga nang kaoy yang ikilaraan sang maat na kaoy. ³⁴ Magonawa kamo, way madyaw na kyakapaglaong mayo kay arag kamo maat. Kamo maynang tinanap na bisaan, kay yang kyakaundan mayo na maat yaan yang pyagalaong mayo. ³⁵ Aw magsorit yang madyaw na otaw, yang sorit naan arag madyaw, kay yang yakabutang sang kanaan ungod yang madyaw. Toyo yang maat na otaw, kada magsorit maat, kay yang yakabutang sang kanaan ungod yang maat.

³⁶ “Pagalaong ko kamayo, aw domatung da yang allaw na pagaokom nang Dios sang manga otaw, osipin kamo nang Dios daw nanga kamo yagасorit nang maat na sorit. ³⁷ Kay yang sorit mayo na yologwa sang baba mayo, yaan yang akatigaman daw isilotan kamo daw dili.”

*Yang Kaburungburungan na manga Imo na Gosto Nilan
Ikitaun
(Markos 8:11-12; Lukas 11:29-32)*

³⁸ Aon manga magindoway sang balaod aw manga Pariseo disaan. Yagalaong silan kang Jesus, “Kay Magindoway, pakitaa kami sang laban kaburungburungan na imo na toosan an antak katigaman nami na yang kanmo gaom sikun sang Dios.” ³⁹ Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Dadaan mayo na manga otaw adoon laban mangkapaaraat yang dum dum mayo. Wa kamo akanarig sang matungtung na Dios. Gosto garo mayo mikita sang laban dagdag na milagro na toosan na ako syosogo nang Dios, awgaid yaan gaid yang apakita kamayo nang Dios yang toosan na maynang imo nang Dios kadini kang

Jonas na propeta. ⁴⁰ Kadini lyaramon si Jonas nang laban dagdagu na isda disang dagat. Torong allaw naan disang dubdub nang isda. Magonawa saan ako na gyugual nang Anak nang otaw, marasak ako sang pandatnganan nang yamatay surud nang torong allaw. ⁴¹ Nang allaw na pagaokom nang Dios sang manga otaw, yang manga maguya kadini dig Ninibe magalaong kamayo na toman agaw kamo silotan nang Dios. Kay pagdungug nilan sang pagpakatigam kanilan ni Jonas kadini, pyarabay nilan ayawan yang kanilan maat na imo. Awgaid kamo, sari labaw pak kang Jonas, wa mayo paninggi yang kanak pagindo. ⁴² Kadini aon ari na bobay na maski maawat yang kanaan banwa agbarabagan, yakadto yaan sang banwa ni Solomon na ari kay antak yaan dumungug sang madyaw na pagindo naan. Nang allaw na pagaokom nang Dios sang manga otaw magalaong yaan na bobay kamayo na toman agaw kamo silotan nang Dios kay ako na labaw pa kang Solomon, wa mayo paninggi yang kanak pagindo.”

*Yang Pagori nang Mangkaraat
(Lukas 11:24-26)*

⁴³ Yabay magindo si Jesus, laong, “Aw lyomogwa da yang mangkaraat sang otaw, yamagi yaan sang manga banwa na way maguya, gaanap sang pagauyaan naan. Aw way kitaun naan na pagauyaan, ⁴⁴ magalaong yaan, ‘Oman ak mori sang pyagauyaan ko nangaon.’ Pagori naan, kitaun naan na yaan wa day maguya, madyaw da. Maynang baray na kikidowan warisan aw panipuda yang manga kaukdanan. ⁴⁵ Kayan kyadtowan naan na mangkaraat yang pitong ka mangkaraat na labaw pa kanaan kaparaat. Kariko nilan yakadto saan na otaw kayan lyomasak silan, yaguya da saan na otaw. Madi pa nangaon yaan nang baya isa yang yarasak. Adoon laban da gimaparaatan

yaan na otaw kay waro pa yang lyomasak na mangkaraat. Maynaan yang manga otaw adoon, laban da maat yang imo, madyaw pa nangaon.”

*Yang Ina aw yang manga Lomon na Usug ni Jesus
(Markos 3:31-35; Lukas 8:19-21)*

⁴⁶ Kaba yagaindo si Jesus sang manga otaw disaan, yadatang yang ina naan aw yang manga lomon naan na usug. Yagatagad silan kang Jesus diggowa kay aon pagalaong nilan. ⁴⁷ Yang manga otaw disaan yagalaong kang Jesus, “Yang kanmo ina aw yang manga lomon mo na usug yagatagad aglogwa kay mapagbaraw silan kanmo.” ⁴⁸⁻⁴⁹ Kayan kaba yatanaw si Jesus sang manga otaw na ilibot kanaan, yagalaong yaan kanilan, “Tinuud na aglogwa yang ina ko aw tudtuud lomon ko, toyo aon digkamayo yaakun ko na ina ko aw lomon ko. ⁵⁰ Kay kariko nang yangagad sang pagbuut nang kanak Ama na aglangit, silan yang kanak mangkangod na kausgan aw kanak mangkangod na kawbayan aw kanak manga ina.”

13

*Yang Sambingay bain sang Yasabod sang Bini
(Markos 4:1-9; Lukas 8:4-8)*

¹ Ninyan na allow yapanaw si Jesus disaan na baray kayan tyumugbung adto sang baybayun. Pagdatung naan asang baybayun, magingkod yaan. ² Kayan yandorod agkanaan yang magkadaig na otaw. Kay madaig yang otaw, yimindug yaan aw singadto sang barangay asang dagat, masaid sang ligad, yagaingkod yaan kaba yagaindo sang manga otaw disang baybayun.

³ Madaig yang pagindo ni Jesus kanilan pinaagi sang sambingay. Laong naan, “Aon otaw na yakadto sang kanaan pawa na mananum. Gasabod yaan sang bini asang kanaan pawa. ⁴ Pagsabod naan, aon yukurug adto sang

daran. Yang yukurug sang daran tyotobog nang langgam.
⁵ Aon oman yukurug disang batoon na lopa. Yang yukurug
 disang batoon na lopa madyaw yang paggiti nang tigmad.
⁶ Awgaid pagsilat nang masakit na suga, wa akadogay,
 yagango ra kay wa makagamot nang madyaw. ⁷ Aon
 oman yukurug asang lopa na madaig yang gamot nang
 sokokon na sagbut. Yaparabay yang sagbut tomorin,
 yang tanum wa otorin nang madyaw kay tyatarong nang
 sagbut. ⁸ Aon oman yukurug asang madyaw na lopa.
 Yaan yang yobonga nang madyaw, yatibog. Aon yobonga
 nang sang gatos. Aon yobonga nang kaanuman. Aon
 yobonga nang katlowan.” Maynaan yang sambingay na
 pyagaindo ni Jesus kanilan. ⁹ Kayan yaglaong si Jesus
 kanilan, “Butangan mayo sang dum dum mayo yaan.”

Nanga Pyapaagi sang Sambingay yang Pagaindo
(Markos 4:10-12; Lukas 8:9-10)

¹⁰ Yang manga inindo ni Jesus yodorod agkanaan kayan
 yaglaong, “Nanga pyapaagi mo sang sambingay yang
 pagaindo mo sang manga otaw?” ¹¹ Yimibak si Jesus
 kanilan, laong, “Yang paagi nang pagari nang Dios na wa
 apakatigaman naan nangaon, yaan yang pyapakatigam
 adoon kamayo na kanak manga inindo. Awgaid yang
 kadaygan na manga otaw wa naan apakatigama. ¹² Kay
 yang otaw na tyomoo ra na aon day kyadaragan naan na
 pagaindo nang Dios, atagan pa yaan abay antak yaan laban
 makadarag nang madyaw. Awgaid yang wa otoo, aka-
 mangun nang Dios yang kanaan tagbi na kyadaragan.
¹³ Wakaw gaindo ako kanilan pinaagi sang sambingay,
 kay maski yabay silan tomanaw, wa ikita, maski yabay
 silan maningug, maynang wa udungug kay wa ubutan-
 gan asang dum dum nilan, wakaw wa silan makadarag.

¹⁴ Yatoman da digkanilan yang pyapabatok nang Dios kadini kang Isaias na propeta kay laong naan, 'Maski yabay kamo maningug, di kamo makadarag. Maski yabay kamo tomanaw, di kamo mikita. ¹⁵ Kay mabagsug yang oro mayo. Di kamo magpaningug nang madyaw. Pyagapilung mayo yang mata mayo kay aw wa kamo magimo nang maynaan, mikita kamo, mudungug kamo, makadarag kamo, kayan syomarig kamo kanak antak makamang ko yang kamayo manga sara.' "

¹⁶ Kayan yabay magindo si Jesus, laong, "Kamo na kanak manga inindo, kamo yang pyanalanginan nang Dios kay yikita kamo sang pyapaimo kanak nang Dios aw dungug kamo sang pagindo ko. ¹⁷ Dumduma mayo yani, aon kadini madaig na manga propeta nang Dios aw manga matarong na tomotoo na gosto garo nilan mikita sang kikita mayo adoon. Arag gosto garo nilan mudungug sang dyudungug mayo adoon."

Yoobad ni Jesus yang Samingay bain sang Yasabod sang Bini

(Markos 4:13-20; Lukas 8:11-15)

¹⁸ Kayan yaglaong si Jesus, "Dadyawa mayo paninggi aw dumduma yang obadun ko na samingay sang gasabod sang bini asang kanaan pawa. ¹⁹ Yang yudungug na wa makadarag bain sang paagi nang pagari nang Dios, yaan yang maynang daran na kyakasabodan nang bini. Kayan dyomatung si Satanas, pyaparabay naan agawun yang sorit nang Dios na dyudungug nilan. ²⁰ Yang pyagalaong na batoon na lopa na kyakasabodan nang bini, yaan yang manga otaw na yudungug sang sorit nang Dios, kayan yaparabay silan tomangkap saan kay madyaw nilan. ²¹ Awgaid kay mababaw yang kanilan pagtoo, wa akadogay yamawara. Kay aw aon kanilan karisud, aw karaati silan nang kadaygan tungud sang pagtangkap

nilan sang sorit nang Dios, yaparabay da silan magtangu sang pagtoo nilan. ²² Yang lopa na pyagalaong na madaig yang gamot nang soksokon na sagbut na mallug tomorin, yaan yang manga otaw na yaningug sang sorit nang Dios, awgaid wa abay mangagad sang sorit nang Dios kay madaig yang kyakabaragan nilan. Kay yaan yang yabay dumdumun nilan yang makaboi kanilan aw yang kanilan kadato, wakaw kyakasarikway nilan nang dumdum nilan yang sorit nang Dios, wa da nilan akaundi. Wakaw yang sorit nang Dios di kanilan makatabang. ²³ Awgaid yang pyagalaong na madyaw na lopa na kyakasabodan nang bini, yaan yang manga otaw na yudungug na yabay mangagad sang sorit nang Dios, yakadarag silan. Wakaw yamatoman digkanilan yang mangkadyaw na imo na pagbuut nang Dios. Yang mangkadyaw na imo nini na manga otaw maynang madyaw na abot. Aon yobonga nang katlowan, aon yobonga nang kaanuman, aon yobonga nang sang gatos.”

Yang Sambingay bain sang Sagbut

²⁴ Aon sambingay oman na pyagaindo ni Jesus kanilan, laong, “Bain sang paagi nang pagari nang Dios, maynang otaw na yapanggas nang madyaw na bini asang kanaan pawa. ²⁵ Pagkatorog nang kanaan manga sakop, kadtowan yang kanaan pawa nang kanaan kontara aw sabodi nang bonga nang sagbut, kayan yomanaw. ²⁶ Paggiti nang omay, arag da gimiti yang syasabod nang kanaan kontara. ²⁷ Yang sogwanun naan na otaw, yodorod agkanaan aw paglaong, ‘Kay pangoro, yagapanggas kita nang madyaw na bini asang kanmo pawa. Kayan, wain magasikun yang madaig laban na bonga nang manga sagbut na arag da gimiti?’ ²⁸ Yimibak yaan, laong, ‘Yang gasabod saan yang kanak kontara.’ Laong nang sogwanun naan, ‘Aw gosto mo, panggaboton nami yang yigiti na manga sagbut.’

²⁹ Yimibak yaan, laong, ‘Ayaw naa mayo daw kaupud yang omay magabot. ³⁰ Pabayai mayo yang yigiti antak silan magsitorin. Mallaw aw maggani la, pagalaongon ko yang manga gomagani na onaun nilan panggaboton yang manga sagbut aw butuka kayan syonog. Tonay yang kanak omay aganiin aw butangan adto sang pool.’”

*Yang Sambingay bain sang Mamayantuk na Bini
(Markos 4:30-32; Lukas 13:18-19)*

³¹ Aon sambingay oman na pyagaindo ni Jesus, laong, “Yang kasakopan nang Dios maynang mamayantuk na bini na syasabod nang otaw asang kanaan pawa. ³² Yaan na bini gitatagbiyan sang kariko nang bini, toyo aw tomorin yaan, dakora pa sang mabakla na tanum. Yotorin yaan maynang kattorin nang kaoy, wakaw yang manga langgam yamapon disang kanaan manga batang, kayan yagimo sang kanilan pogad asang manga sanga.”

*Yang Sambingay bain sang Patobo sang Paan
(Lukas 13:20-21)*

³³ Aon sambingay oman na pyagaindo ni Jesus, laong, “Yang kasakopan nang Dios maynang patobo na dyadari nang bobay sang arina kayan tyomobo yang tibook myasa na imoon paan.”

*Yang Pagindo ni Jesus Pinaagi sang Sambingay
(Markos 4:33-34)*

³⁴ Yang kariko nang manga pagindo ni Jesus disang magkadaig podo sambingay. Way pyagalaong naan kanilan na buku nang sambingay. ³⁵ Yamasing nang maynaan yang pagindo ni Jesus antak matoman yang pyapabatok nang Dios kadini sang propeta, laong, “Yang pagalaong ko kanilan yang manga sambingay. Byabatok ko yang wa pa apakatigaman sang manga otaw dungan yiimo nang Dios yaning donya tigkan adoon.”

Yoobad ni Jesus yang Sambingay bain sang Sagbut

³⁶ Kayan pyanawan ni Jesus yang magkadaig aw panik agbaray. Yigiyod yang kanaan manga inindo kayan yaglaong kanaan, “Obada kanami yang sambingay sang bonga nang manga sagbut na syasabod disang pawa.”

³⁷ Yimibak si Jesus, laong, “Yang gapanggas sang madyaw na bini, ako na gyugual nang Anak nang otaw. ³⁸ Yang pawa yaning donya. Yang madyaw na tanum yaan yang manga otaw na syakop da nang Dios. Yang sagbut disang pawa, yaan yang manga otaw na sakop nang pangoro nang mangkaraat na si Satanas. ³⁹ Yang kontara na gasabod sang bonga nang manga sagbut, yaan si Satanas. Yang paggani, yaan yang kataposan nang donya. Yang manga gomagani yang manga tagalangit na sogwanun nang Dios. ⁴⁰ Maynang yanggabot silan sang manga sagbut na yakadari sang tanum kayan syonog. Magonawa saan mallaw nang kataposan nang donya, amapagguna yaan. ⁴¹ Kay ako na gyugual nang Anak nang otaw, magasogo ako sang kanak manga sogwanun na tagalangit antak nilan kamangun disang kasakopan ko yang pyagakaponowan nang sara nang manga otaw aw yang kariko nang magiimo sang maat, ⁴² asarabul silan adto sang laga nang atoron na pollayon yaragablagab. Managtiyao silan adto aw papagoyagut sang kanilan onto kay ukudurun laban nang atoron. ⁴³ Yang manga otaw na kanang Dios amallag asang kasakopan nang kanilan Ama na Dios na maynang pagallag nang suga. Yaan kay yang kaorogan naan na sambingay,” laong ni Jesus, “wakaw dadyawa mayo paninggi antak kamo makadarag.”

Yang Sambingay bain sang Tyatago na Borawan

⁴⁴ Kayan yoman si Jesus maggogod sang sambingay, laong, “Kadyaw da agaw nang pagari nang Dios. Yang

kasakopan naan maynang borawan na tyatago na lyu-rubung disang pawa. Aon otaw na yakatara saan na borawan, kayan yoman naan yaan tabonan. Laban yaan gauma na yakatara saan. Wakaw pyaparabay naan bari-gya yang kariko nang kanaan manga butang kay antak naan mabili yang pawa na pyagatagowan sang borawan.”

Yang Sambingay bain sang Maal na Balyug na Perla

⁴⁵ “Yang pagari nang Dios maynang otaw na gaanap sang laban maal na balyug na pyagangaranan nang perla. ⁴⁶ Pagkita naan sang perla na laban madyaw, barigya naan yang kariko nang kanaan manga butang kay antak naan mabili yang perla.”

Yang Sambingay bain sang Pokot

⁴⁷ “Yang pagari nang Dios sang manga otaw maynang dagudagu na pokot na kyukutung asang dagat na yakakamang sang kariko nang karasi nang isda. ⁴⁸ Madaig yang yakarasak sang pokot kayan byutung nilan yang pokot adto sang ligad. Yanagingkod silan kayan pinili nilan yang mangkadyaw na isda aw lasakan sang butanganan nilan, toyo yang maat na isda syasarabul. ⁴⁹ Maynaan yang amapagguna mallaw nang kataposan. Kay yang manga tagalangit na sogwanun nang Dios makani kayan pyagsitobok nilan yang otaw na gaimo sang madyaw aw yang gaimo sang maat. ⁵⁰ Yang manga otaw na gaimo sang maat asarabul asang laga nang atoron na yaragablagab. Managtiyao silan adto aw papagoyagut sang kanilan onto kay laban ukudurun silan nang atoron.”

Yang Dadaan aw yang Bago na Pyanmowan

⁵¹ Kayan yagosip si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Yakadarag kamo sining kariko nang pyagalaong ko?” Yimibak silan, laong, “Uu, yakadarag kami.”

⁵² Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Wakaw aw aon magindoway sang balaod na yangagad da sang Dios na Ari, yaan yang maynang otaw na madaig yang pyanmowan disang kanaan baray. Aon dadaan na manga pyanmowan naan, aon arag bago na pyanmowan na arag gyagamit naan, kay yaan na magindoway buku gaid nang dadaan yang pagaindo naan, yang bago arag naan pagaindo.”

Wa Otoo Silan na taga Nasaret kang Jesus

(Markos 6:1-6; Lukas 4:16-30)

⁵³ Pagkatapos ni Jesus pagaindo yang manga samingay, manaw yaan disaan na banwa, yomori asang kanaan banwa. ⁵⁴ Pagdatung naan adto, magaindo yaan disang simbaan. Yamaburungburung yang manga otaw na yaningug, yanaglaong silan, “Sini koraw yang gaindo kanaan saan? Monnono koraw yang pagimo naan sang manga kaburungburungan na manga imo? ⁵⁵ Nanga yakaimo yaan nang maynaan, sari anak gaid yaan nang panday. Si Maria yang kanaan ina. Yang mangkangod naan na kausgan si Santiago aw si Jose aw si Simon aw si Judas. ⁵⁶ Arag aani kanatu magauya yang manga mangkangod naan na bobay. Wain sa yaan sikun sang katigaman na yakaimo sang maynaan na manga imo?”

⁵⁷ Wakaw wa silan otoo kang Jesus, sana syasaway nilan yaan. Yagalaong si Jesus kanilan, “Yang propeta wa ataoda nang kanaan manga kaarayonan. Awgaid asang kadaygan na banwa pyagataod yaan.” ⁵⁸ Wakaw wa abay magaimo si Jesus sang manga imo na kaburungburungan disaan na banwa kay wa silan otoo kanaan.

14

Yang Pagkamatay ni Juan na Magbawtismoway

(Markos 6:14-29; Lukas 9:7-9)

¹ Ngaon na manga allaw, byabatokan yang ari na si Herodes bain kang Jesus kay pyagaidunggan yang mangkadyaw na manga imo naan. ² Yagalaong si Herodes sang manga sogwanun naan, “Si Jesus, yaan koraw si Juan na Magbawtismoway na gaboi oman sikun matay. Wakaw dagdagu yang kanaan gaom, yakaimo sang manga kaburungburungan na imo.”

³⁻⁵ Yang kyakaponowan nang pagpatay kang Juan yang pagsumbal naan sang sara nang ari na si Herodes. Kay yagalaong si Juan, “Yakalapas kaw, kay Ari, sang balaod nang Dios, kay yaagaw mo si Herodias na asawa nang mangod mo na si Pelipe.” Wakaw pyapadakup ni Herodes si Juan kayan piniriso. Aparabayun garo patayun si Juan, aw buku yamalluk nang manga Judio, kay yang manga Judio yatigam na si Juan yang propeta na pyagabayaan nang Dios.

⁶ Nang allaw na pista ni Herodes sang kyakawtaw naan na allaw, aon daraga na anak ni Herodias na gasayaw disang atobangan nang manga otaw na yatambong sang pista. Laban gakarim si Herodes sang sayaw naan na daraga. ⁷ Wakaw yagalaong yaan sang daraga, “Asaad ko kanmo na maski nanang ayoon mo kanak, aatag ko kanmo, kay idi.” ⁸ Yagalaong yang daraga na pyagaindo nang kanaan ina, laong, “Atagan kanak adoon yang oro ni Juan na Magbawtismoway, lasakan sang pinggan.” ⁹ Yagasusul si Herodes tungud sang kanaan saad. Toyo kay kariko nang yatambong arag yudungug sang saad naan sang daraga, wakaw pyagasogo naan yang pyangayo kanaan. ¹⁰ Pyapaotodan naan sang oro si Juan disang pirisowan. ¹¹ Byubutang nilan yang oro ni Juan sang pinggan kayan dyara aw atagan sang daraga. Pagdawat nang daraga, atag naan adto sang kanaan ina. ¹² Yang lawas ni Juan kyakamang nang kanaan manga inindo aw

lubungan. Kayan kyomadto silan kang Jesus aw pagbatok.

*Pyapakaan ni Jesus yang Limang Mararan na Otaw
(Markos 6:30-44; Lukas 9:10-17; Juan 6:1-14)*

¹³ Pagdungug ni Jesus saan na batok, manaw yaan disaan aw yang kanaan manga inindo, kayan syomakay silan nang barangay nang silanay da. Yisingadto silan sang banwa na way maguya. Awgaid kyakatigaman nang magkadaig na silan yomanaw da. Wakaw yanag-pamanaw yang magkadaig na manga otaw sikun sang kanilan manga barrio, yodorog silan nang dagat na galopog kang Jesus na yakadto sang banwa na way maguya.

¹⁴ Pagdatung ni Jesus asang baybayun, mawas yaan aw yang manga inindo naan. Pagawas nilan sang barangay, kitaun nilan yang magkadaig na manga otaw na gapadurug agkanilan. Yamallaat si Jesus kanilan. Yang yamangkasakit digkanilan pyapagkadyaw naan.

¹⁵ Pagkaambong domorod agkanaan yang kanaan manga inindo, kayan yaglaong, “Makagpa da yang suga, papanawa ra yang manga otaw adto sang manga barrio antak silan magbili sang kanilan pagkaan kay way maguya disini na banwa.” ¹⁶ “Di silan apapanawun,” laong ni Jesus. “Kamo yang magapakaan da kanilan.” ¹⁷ Yimibak silan, laong, “Nanang apakaan nami? Limang book da gaid yang paan nami aw dowaaay da yang isda.” ¹⁸ Laong ni Jesus, “Daraa adi kanak.” ¹⁹ Pyapagingkod naan yang manga otaw asang silosilo. Kayan kyamang naan yang limang book na paan aw yang dowam book na isda. Yimingaro yaan aglangit, kayan yagpasalamat sang Dios. Pagkatapos naan magpasalamat, pisangpisangun naan yang paan aw isda aw pandooran sang kanaan manga inindo kayan pyangatag nilan adto sang manga otaw.

²⁰ Yakaan yang kariko nang manga otaw disaan, toyo wa

akabos kaana yaan na pagkaan. Aon samporo aw dow na ka arat na arag yamatmo nang madyaw pa kaanun na lyokasan na paan aw isda na pyangamang nang manga inindo naan. ²¹ Aon limang mararan na ka otaw yang yakaan, wa upudan bilanga yang kawbayan aw manga isu.

*Yapanaw si Jesus asang Babaw nang Tobig
(Markos 6:45-52; Juan 6:15-21)*

²² Kayan pyasakay ni Jesus yang kanaan manga inindo sang barangay antak silan magona ra kanaan tomaripag nang dagat. Pagpanaw nang manga inindo, paoriin naan yang magkadaig na manga otaw disaan. ²³ Pagkariyos nang manga otaw, tomokod si Jesus agbokid kayan yagampo. Gyagabyanan si Jesus agbokid, sayda naan. ²⁴ Yang kanaan manga inindo na yasakay sang barangay, adto ra sang tunga nang laod. Laban kyakaritudan silan kay yang barangay pyagadadaplakay nang mabakla na barud, kay yakasongsong yang barangay nilan sang mabandus na samut. ²⁵ Mararum na pakallowun, yutugbung si Jesus aw panaw asang babaw nang tobig nang dagat, gadarog sang kanaan manga inindo disang barangay. ²⁶ Pagkita nang manga inindo kanaan na yapanaw disang babaw nang tobig nang dagat, manggiyab yang bobol nilan na yamalluk. Laong nilan, “Aon magallukay,” kayan kyomowaaw silan nang pagkalluk. ²⁷ Kayan yaparabay si Jesus maglaong kanilan, “Ayaw da kamo magkalluk, ako man yang kikitita mayo. Sarig da kamo.” ²⁸ Yagalaong si Pedro, “Kay Ginoo, ikaw sa kadi, papanawa ako agkanmo asang babaw nang tobig nang dagat. Mosongon ako kanmo.” ²⁹ Laong ni Jesus, “Adi kaw.” Kayan lyomogwa si Pedro sang barangay aw panaw asang babaw nang tobig nang dagat, yisingadto kang Jesus. ³⁰ Awgaid pagdagmus kanaan nang mabandus na samut, malluk yaan, kayan bay

yaan marabo. Yaparabay yaan magtawag, laong, “Ginoo, tabangi ako.” ³¹ Pyaparabay yaan potiin ni Jesus. Laong ni Jesus kanaan, “Nanga, wa kaw asarig kanak? Buku pa nang madigun yang pagtoo mo kanak.” ³² Pagtakang nilan sang barangay, magtangu yang samut, lyumunung da. ³³ Sisimba si Jesus nang kadaygan na manga inindo naan asang barangay. Yagalaong silan, “Matungtung sa agaw na ikaw yang Anak nang Dios.”

Pyapagkadyaw ni Jesus yang manga Masakitin ag Genesaret

(Markos 6:53-56)

³⁴ Pagkanaripag nilan, domoong silan ag Genesaret, kayan yomawas silan sang barangay. ³⁵ Kikilara si Jesus nang manga otaw disaan. Wakaw pyapakatigam nilan yang yamangkasakit asang kariko nang makilibot naan na banwa. Kayan dyomatung yang manga otaw na yaragbut kang Jesus, yanagdara silan nang yamangkasakit. ³⁶ Pagdatung nilan, maglaong kang Jesus, “Kallaati kami, agad gaid kami makapoti sang kilid nang kanmo dagom, managkadyaw da kami.” Kariko nang yopoti sang kilid nang dagom naan yanagkadyaw.

15

Yang Pagindo nang Kamonaan

(Markos 7:1-13)

¹ Kayan dyomatung agkang Jesus yang manga Pariseo aw yang manga magindoway sang balaod na sikun dig Jerusalem. ² Yagaosip silan kang Jesus, laong, “Nanga yang kanmo manga inindo wa mangagad sang pagindo na pyagaindo nang kanatu kamonaan? Kay yang kanmo manga inindo, aw yakaan, wa magapangonaw maynang kanatu kapangonaw na pyagaindo nang kamonaan ta. Wakaw yakasara yang kanmo manga inindo kay

wa mangonaw na yakaan.” ³ Yimibak si Jesus, laong, “Kamo, nanga wa kamo mangagad sang pagindo nang Dios na yaan yang pyangagdan da mayo yang pagindo nang kamayo kamonaan? ⁴ Kay pyagalaong nang Dios, ‘Pagtaoda si ama mo aw si ina mo.’ Pyagalaong arag nang Dios, ‘Yang yagasorit nang maat sang kanaan ama aw ina, laban sa apatayun.’ ⁵ Awgaid kamo na manga Pariseo aw manga magindoway sang balaod, yagaindo kamo na madyaw na magalaong yang otaw sang manga taganak naan, ‘Di da ako makatabang kamayo, kay ama, kay ina, kay yang aatag ko garo kamayo, yatag da ko sang Dios.’ ⁶ Wakaw kay yaan yang pagindo mayo kanaan, wa da mayo apakaruguna yaan na otaw sang kanaan taganak. Tungud saan tyatarikodan mayo yang pagindo nang Dios. ⁷ Kamo na asang baba gaid yang pagtoo mayo sang Dios, matungtung kadi agaw yang pyapabatok nang Dios kadini kang Isaias na yagalaong, ⁸ ‘Yaning manga otaw,’ laong nang Dios, ‘yang pagsimba nilan kanak asang baba gaid, wara asang ginawa nilan. ⁹ Wakaw way kakabosan nang kanilan pagsimba kanak, kay yagalaong silan na yang pyagaindo nilan yang kanak pagindo. Wain sa kadi yang pyagaindo nilan yang kanang otaw pagindo.’”

*Yang Yakaimo Maat sang Otaw
(Markos 7:14-23)*

¹⁰ Kayan yagtawag si Jesus sang magkadaig na otaw disaan antak domorod agkanaan. Pagdorod nilan, maglaong yaan, “Panginggi mayo aw butangan sang dumdum mayo antak kamo makadarag. ¹¹ Yang yakaimo maat sang otaw buku nang pagkaan na yakarasak sang baba naan, awgaid yaan yang yakaimo maat sang otaw yang maat na sorit na yorogwa sang baba naan.”

¹² Yodorod kanaan yang manga inindo naan kayan yagosip, laong, “Yatigam kaw na yang manga Pariseo yamangkadaman na yudungug sang pyagalaong mo kagayna?” ¹³ Yimibak si Jesus na yagapananglitan, laong, “Kariko nang tanum na wa atanuma nang kanak Ama na aglangit, panggaboton. ¹⁴ Pabayai la mayo yang manga Pariseo kay maynang manga bota silan. Aw gagadun nang bota yang arag bota, amangkallog silan sang pangpang.” ¹⁵ Kayan yaglaong si Pedro, “Obada kanami yang samingay mo kagayna.” ¹⁶ Kayan yaglaong si Jesus, “Wa pa sa kadi kamo makadarag? ¹⁷ Dumduma sa, kariko nang tyuturun ta arag yadatung sang tinai, kayan lyomabay adto sang lopa. ¹⁸ Awgaid yang maat na sosoritin na yorogwa sang baba nang otaw, yagasikun yaan sang kanaan dumdum, wakaw yaan yang yakaimo maat kanaan. ¹⁹ Kay yang maat asang dumdum nang otaw yaan yang kyakaponowan nang kariko nang maat na imo naan, maynang pagpatay sang arag otaw, aw yang pagkayot aw yang pagipid sang buku nang kanaan asawa, aw yang pagpaipid sang buku nang kanaan bana, aw yang pagpangindakaw, aw yang pagkagaro, aw yang pagpallaong sang sang ka otaw. ²⁰ Yang manga imo na maynaan, yaan yang yakaimo maat sang otaw. Awgaid aw yakaan yang otaw, maski wa makagaon nang pagpangonaw nang manga Pariseo, dili yaan makaimo maat sang otaw.”

Yang Pagkanarig nang Boyag sang Dios
(Markos 7:24-30)

²¹ Yapanaw si Jesus disaan, misingadto sang banwa na lanto nang Tiro aw Sidon. ²² Aon boyag na buku nang Judio na gauya disaan na banwa na magsikun dig Kanan. Yosongon yaan kang Jesus kay gapakallaat kanaan. Laong naan kang Jesus, “Kay Ginoo, ikaw na sompaw ni Dabid, kallaati ako kay aon kanak anak na kyakarasayan laban

kay lyoromanan nang mangkaraat.” ²³ Awgaid wa yaan ibaka ni Jesus. Yodorod kang Jesus yang kanaan manga inindo kayan yaglaong, “Kallaati kami, paoriya yaning boyag adto sang kanaan baray kay di yaan omori, yagaid yaan makasamok kanatu.” ²⁴ Kayan yaglaong si Jesus sang boyag, “Syosogo ako nang Dios na yaan yang atabangan ko yang manga sompaw ni Israel na maynang manga karnero na yamangkatanak kay way kanilan magbantayay.” ²⁵ Pagdungug saan nang boyag, domorod yaan kang Jesus aw lood yaan asang apit nang siki naan, kayan yaglaong, “Kay Ginoo, tabangi ako.” ²⁶ Kayan yimibak si Jesus, laong, “Buku nang madyaw aw kamangun ta yang kanun nang manga isu na otobong sang manga ido.” ²⁷ Laong nang boyag, “Matungtung, kay Ginoo, toyo maski ido arag makakaan sang momo na yamaorog disang lamisa nang tagtomon kanaan.” ²⁸ Kayan yimibak si Jesus sang boyag, laong, “Kay boyag, laban dakora yang pagsarig mo sang Dios. Aatag ko kanmo yang yaayo mo.” Kayan yaparabay magkadyaw yang anak nang boyag.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Madaig na manga Masakitin na Otaw

²⁹ Yapanaw si Jesus disaan. Yamaybay yaan nang dagat na Galilea. Yotokod yaan agbokid, pagkaanda naan, magingkod. ³⁰ Kayan kyomadto kanaan yang magkadaig na otaw. Yanagdara silan nang yamangkasakit na yanagburuk yang sakit, yang manga pilay, yang yamakapig, yang manga bota, yang manga bubu, aw yang kadaygan pa na manga sakit. Pyaparabay nilan butang disang atobangan ni Jesus yang yamangkasakit. Kariko nilan na dyadara agkanaan, yamabos naan papagkadyawun. ³¹ Yamangkaburungburung yang manga otaw na yikita saan na imo ni Jesus, kay yang manga bubu yagsorit da, yang yamangkakapig yagkadyaw da, yang manga

pilay yomanaw da, yang manga bota kimita da. Wakaw byabantog nilan laban yang Dios na sisimba nilan na taga Israel.

*Pyapakaan ni Jesus yang Opat na Mararan na ka Otaw
(Markos 8:1-10)*

³² Tyatawag ni Jesus yang kanaan manga inindo kayan pyaglaong naan, “Yamallaat ako sining manga otaw na yamagad kanak nang toro pang allaw. Wa day amakaan nilan adoon, yabos da. Dili ko silan apaoriin na yam-agutum, daw silan marutuy nang gutum disang daran.”

³³ Laong nang kanaan manga inindo, “Way maguya disini na banwa, mangkaawat yang manga baray. Diin kita kamang sang akaanun nining madaig na otaw?” ³⁴ Yagaosip si Jesus kanilan, laong, “Pilam book yang paan mayo disaan?” Laong nilan, “Pitom book yang paan aw tatagbi koman yang iisda.” ³⁵ Pyapagingkod ni Jesus yang manga otaw disang lopa. ³⁶ Kyakamang naan yang pitom book na paan aw yang iisda, kayan yagpasalamat yaan sang Dios aw pagpisangpisanga naan yang paan. Pyandool naan sang kanaan manga inindo, kayan pyangatag nilan adto sang manga otaw. ³⁷ Yakakaan silan kariko, yamangk-abiyag. Pagkatapos nilan komaan, pangamangun nang manga inindo yang sama. Yang madyaw pa kaanun na sama, pitong ka bangkaraw na podo yamakmo. ³⁸ Opat na mararan na ka otaw yang yakaan, wa ibilanga yang kawbayan aw manga isu na arag yakaan. ³⁹ Yamatapos ni Jesus paoriin yang manga otaw, somakay yaan sang barangay, yisingadto sang banwa na Magadan.

16

*Gosto nang manga Otaw na Apakitaun sang manga
Toosan*
(Markos 8:11-13; Lukas 12:54-56)

¹ Aon manga Pariseo aw manga Saduseo na yakadto kang Jesus kay pyagasaitan nilan si Jesus daw matungtung agaw na syosogo yaan nang Dios. Wakaw yagalaong silan kanaan, laong, “Pakitaa kami sang akatoosan nami na ikaw yang syosogo nang Dios.” ² Awgaid yimibak si Jesus kanilan, laong, “Aw agput da somallup yang suga, kikilara mayo na musuga nang pagkaallow, katagaan yang langit gadinarag. ³ Aw agput da similat yang suga, aw pagdinarag yang langit na aon daklum, kikilara mayo na omoran, katagaan gadaklum. Kikilara mayo disang langit daw omoran daw dili. Yaan yang wa mayo ikilaraa yang kyakaniyan ko sang donya. ⁴ Dadaan mayo na manga otaw adoon laban maat yang dumdum mayo. Wa kamo akanarig sang matungtung na Dios. Gosto garo mayo mikita sang laban dagdagu na milagro na toosanan na ako yang syosogo nang Dios, awgaid way apakita ko kamayo na toosanan. Yaan gaid yang apakita kamayo nang Dios yang toosanan na maynang imo nang Dios kadini kang Jonas na propeta.” Kayan pyanawan silan ni Jesus.

Yang Patobo sang Paan nang manga Pariseo aw manga Saduseo

(Markos 8:14-21)

⁵ Yataripag si Jesus aw yang manga inindo naan sang dagat. Pagkanaripag nilan kanamputan nilan yang paan na way yamadara nilan. ⁶ Laong ni Jesus kanilan, “Pangabong kamo sang patobo nang manga Pariseo aw Saduseo.” ⁷ Toyo wa makadarag silan sang pyagalaong ni Jesus kanilan, wakaw yanagkabarawbaraw silan, yanaglaong, “Pyagalaong koraw kita nang maynaan kay way yamadara ta na paan.” ⁸ Yakadarag si Jesus sang kanilan kabarawbaraw kayan yaglaong yaan, “Nanga kamo yamaundug na way yamadara mayo na paan? Way abay pagtoo mayo. ⁹ Wa pa kadi kamo akatagtaga na di

kita amaundug nang pagkaan? Wa kadi kamo makaungud sang yiimo ko kaba gapisang ako sang paan na pyapakaan sang limang mararan na ka otaw. Pilang ka arat yang titipud mayo na sama na madyaw pa kaanun? ¹⁰ Arag dumduma mayo yang pitom book na paan na pyapakaan ko sang opat na mararan na ka otaw. Pilang ka bangkaraw yang titipud mayo na sama na madyaw pa kaanun? ¹¹ Nanga kamo wa makadarag na buku nang paan yang pyagalaong ko kamayo? Pangabong kamo antak di kamo makapangagad sang patobo nang manga Pariseo aw manga Saduseo.” ¹² Kayan yakadarag yang kanaan manga inindo na buku nang patobo sang paan yang pangabongan nilan, awgaid yaan yang pangabongan nilan yang pagindo nang manga Pariseo aw manga Saduseo.

*Yang Pyagalaong ni Pedro bain kang Jesus
(Markos 8:27-30; Lukas 9:18-21)*

¹³ Yakadto si Jesus aw yang kanaan manga inindo sang banwa na pyagangaranan nang Sesarea Pilipo. Pagdatung nilan disaan na banwa, magosip yaan sang kanaan manga inindo, laong, “Nanang pyagalaong nang manga otaw bain kanak, sini kono ako na gyugual nang Anak nang otaw?” ¹⁴ Yimibak silan kanaan, laong, “Aon yagalaong kanami na ikaw kono si Juan na Magbawtismoway na yagaboi oman na pyapatay. Aon oman yagalaong na ikaw kono arag propeta. Aon oman kadaygan na yagalaong na ikaw kono si Elias na propeta kadini, aw buku ni Elias ikaw kono si Jeremias.” ¹⁵ Kayan yagosip si Jesus, laong, “Na kamo, monnono yang kamayo dumdum, sini ako?” ¹⁶ Kayan yimibak si Simon Pedro, laong, “Ikaw yang Anak nang Dios, ikaw yang pinili naan na magaari.” ¹⁷ Kayan yaglaong si Jesus, “Kay Simon na anak ni Jonas, kyakabuutan kaw nang Dios, kay yang pyagalaong mo,

buku nang otaw yang yagapakatigam kanmo, yang kanak Ama aglangit yang yagapakatigam kanmo. ¹⁸ Wakaw gyugual ta kaw ni Pedro, kay yang kaorogan nang aran na Pedro, bato. Ikaw, kay Pedro, maynang bato kay ikaw yang kyakanarigan ko paglaong sang manga otaw antak silan maimo kanak sakop. Yang kanak sakop di adaugun ni Satanas na pangoro nang mangkaraat. ¹⁹ Aatag ko kanmo, kay Pedro, yang katungud pagpakatigam bain sang pagari nang Dios. Yang asagdaun mo disining donya, asagdaun arag diglangit aw yang otogotan mo disining donya, otogotan arag diglangit.” ²⁰ Kayan pyunpunan ni Jesus yang kanaan manga inindo na dili pagalaong sang maski sini na yaan yang Kristo na Pinili nang Dios na magaari.

Pyagalaong ni Jesus yang Karisud na Itigkuran naan aw yang Kanaan Kamatayun

(Markos 8:31-9:1; Lukas 9:22-27)

²¹ Yaan na allaw yang pagpono ni Jesus pagpakatigam sang kanaan manga inindo sang amapagguna kanaan. Yagalaong yaan, “Pagbuut nang Dios na makadto ak Jerusalem. Yang matikadung nang manga Judio aw yang manga labaw na magampoway aw yang manga magin-doway sang balaod ni Moises, kariko nilan mapagkontara kanak. Apapatay ako nilan, awgaid pagdatung nang torong allaw, oboiin ako oman nang Dios.” ²² Pagdungug ni Pedro saan, potiin naan yang tollo ni Jesus aw gagada naan, yaparigbin silan aw paglaonga naan si Jesus, laong, “Kay Ginoo, laban sa dili otogot nang Dios na amapagguna yang pyagalaong mo.” ²³ Toyo yapakabilik si Jesus, yamatobang agkang Pedro, kayan yaglaong, “Panaw, kay Satanas. Magaid kaw makatagun kanak kay yaan na byubutang mo sang dum dum mo buku nang pagbuut

nang Dios, toyo pagbuut nang otaw.” Yaan yang pyagalaong ni Jesus kang Pedro kay yang pyagalaong ni Pedro sopak sang pagbuut nang Dios.

²⁴ Kayan yaglaong si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Aw aon otaw na gosto magad kanak antak yaan maimo kanak inindo, di da yaan magatoman sang kanaan kyakaundan, abay da yaan mangagad sang pagasogo ko kanaan maski laban yaan akarisudan maynang otaw na yagapusan sang koros na pagapatayan kanaan. Yaan yang abay imoon nang otaw na yangagad sang kanak pagindo.

²⁵ Toyo yang otaw na yaan gaid yang yabay pamakotan yang maboi yaan disining donya, akawaraan yaan sang kanaan kinaboi, awgaid yang otaw na wa akapannogon sang kanaan kinaboi maski apatayun yaan tungud sang pagpangagad kanak, yaan yang akaaronan nang kinaboi na sikun sang Dios. ²⁶ Toyo yang otaw, maski apanmowan naan yang kariko nang asining donya, way kakabosan naan kariko kay aw masingadto ra yaan sang impirno di da yaan makabarik maski aballin yang kariko nang asining donya. ²⁷ Kay ako na gyugual nang Anak nang otaw, pagbuut kanak nang Dios na mabarik ak oman ani sang donya na agadan ako nang kanak manga sogwanun na tagalangit. Arag agadan ako nang gaom nang kanak Ama na Dios. Aw magbarik dak oman, abarusan ko yang kada sang kawtaw sang kanaan kanaan imo. ²⁸ Kaundi mayo yaning pagalaong ko kamayo, aon digkamayo manga otaw na di pa amatay, mikita pa silan kanak na gyugual nang Anak nang otaw na makagagaom sang kariko.”

17

*Yamaparin yang Kaimo ni Jesus
(Markos 9:2-13; Lukas 9:28-36)*

¹ Pagkatapos nang unum na allow, pagagad ni Jesus si Pedro aw si Santiago aw si Juan na mangod ni Santiago. Yapanaw silan na silanay da, yanagtokod adto sang babaw nang makagwas na butay. ² Pagdatung nilan agbabaw, maparin yang kaimo ni Jesus, yamallag da maynang suga kaba yatanaw kanaan yang toro na inindo naan. Arag yamallag yang kanaan dagom, laban da gimapotiyang maynang allag. ³ Kayan sakadyap kinita da nilan yang dowang na propeta kadini na si Moises aw si Elias na yakaon na yapagbaraw kang Jesus. ⁴ Kayan yaglaong si Pedro kang Jesus, “Kay Ginoo, laban madyaw na aani kami. Aw madyaw mo, magaimo ako nang torong ka liyan disini, kanmo yang isa, kang Moises yang isa, kang Elias yang isa.” ⁵ Kaba yagalaong yaan nang mayninyan, kyakatabonan silan nang maallag na aro. Sikun saan na aro, sakadyap dyungug da nilan yang gasorit na yagalaong bain kang Jesus, laong, “Yani yang kanak Anak na laban ko karugunan. Laban yakaontol yaan kanak. Yaan yang paninggi mayo yang kanaan pagindo.” ⁶ Pagdungug nang manga inindo ni Jesus saan na sorit, komobkob silan kay laban silan yamalluk. ⁷ Yodorod si Jesus kanilan, kayan pyoti silan. Yagalaong yaan kanilan, “Pagindug kamo, ayaw magkalluk.” ⁸ Pagkaindug nilan wa day kikita nilan na kadaygan, say dakman ni Jesus.

⁹ Kaba yanagtobang silan, pyagalaong silan ni Jesus, laong, “Ayaw naa mayo pagbatoka yang kikita mayo adoon. Batokon da mayo aw magboi da ako oman na gyugual nang Anak nang otaw.” ¹⁰ Yang manga inindo naan yagaosip kanaan, laong, “Nanga yagaindo yang manga magindoway sang balaod na kinaanglan amaona domatung si Elias na propeta nang Dios kadini kayan pa dyomatung yang Pinili nang Dios na magaari disining donya?” ¹¹ Yimibak si Jesus, laong, “Matungtung sa

agaw na si Elias yang amaona domatung kay apapagandamun naan yang kariko. ¹² Awgaid pagalaong ko kamayo adoon na dyomatung da yang otaw na mayni Elias na yagaona kanak domatung, toyo wa yaan ikilaraa nang manga otaw. Yiimo nilan yang maski nanang kyakaundan nilan na imoon kanaan. Ako na gyugual nang Anak nang otaw, arag ako isilingin nilan nang maynaan okontaraun.” ¹³ Kayan yaparabay makadarag yang manga inindo naan na yang pyagalaong naan kanilan si Juan na Magbawtismoway.

Pyapagkadyaw ni Jesus yang Isu na Lyarasakan nang Mangkaraat

(Markos 9:14-29; Lukas 9:37-43)

¹⁴ Pagdatung nilan adto sang manga otaw na yanagkoro, domorod yang sang kawtaw aw lood asang atobangan ni Jesus. ¹⁵ Yagalaong yaan, “Kay Ginoo, kallaati yang isu ko kay yabay kaboyan. Laban da yaan kyarasayan, kay arimarim yamatowad asang atoron, aw wara asang atoron asang tobig. ¹⁶ Dyadara ko yaan kagayna sang manga inindo mo, toyo wa silan makapagkadyaw kanaan.” ¹⁷ Kayan yimibak si Jesus, laong, “Nanga kamo wa otoo kanak? Nanga yanagdowadowa pa kamo? Kadogay ko maguyauya dini kamayo, pyapabayaana ta kamo na wa otoo kanak. Madogay pa kadi ako magtigkul maguya ani kamayo kayan pa tyomoo kamo kanak? Daraa ani kanak yang isu.” ¹⁸ Syasagda ni Jesus yang mangkaraat na yabay maglasay sang isu, kayan lyomogwa yang mangkaraat. Yaparabay da yang isu magkadyaw.

¹⁹ Kayan dyomorod agkang Jesus yang manga inindo naan nang silanay da. Yagaosip silan, laong, “Nanga wara kami makapagparogwa sang mangkaraat na yoroman

saan na isu?” ²⁰ Yimibak si Jesus, laong, “Wara kamo makapagkadyaw sang isu kay kolang pa yang pagsarig mayo kanak. Dumduma, yang pagsarig mayo kanak, aw yakagaon pa gaid nang mamayantuk na liso nang mostasa na yamaimo gidakoraun na tanum, makapaglaong kamo sang butay ‘Kabarin na butay.’ Paglaong mayo sinyan, mabarin yang butay. Kariko amaimo mayo. ²¹ Toyo di kamo makapagparogwa sang mangkaraat na maynaan na laban kusugan aw di kamo motawan sang pagkaan na abay kamo magampo. Yaan gaid yang paagi mayo na makaimo saan.”

*Yoman Paglaong ni Jesus yang Kanaan Kamatayun
(Markos 9:30-32; Lukas 9:43-45)*

²² Yanagkatipon yang kanaan manga inindo asang sakop na Galilea, kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Ako na gyugual nang Anak nang otaw adaraun nang manga otaw adto sang magookom, panagpatayun da ako. ²³ Awgaid oboiin ako oman nang Dios nang katlong allaw kasikun patayun.” Pagdungug saan nang kanaan manga inindo, maundug silan laban.

Yang Bayad sang Miyoras nang Templo

²⁴ Dyomatung da si Jesus aw yang kanaan manga inindo sang barrio na Kapernaum, yodorod kang Pedro yang manga mannokot sang miyoras sang templo. Yagaosip silan kanaan, laong, “Magabayad koraw yang kanmo mag-indoway sang yaayo kanaan na miyoras sang templo?” ²⁵ “Uu,” laong ni Pedro, “abayadan naan.” Pagori ni Pedro agbaray, maona maglaong si Jesus kanaan, laong, “Nanang dum dum mo, kay Simon? Disining donya, sini kadi yang pyagasokotan nang ari sang miyoras? Yang kanaan kaarayanan daw yang kadaygan?” ²⁶ Yimibak si Pedro, laong, “Yang pyagasokotan naan yang manga

otaw na buku nang kanaan layon.” Kayan yaglaong si Jesus, “Na, aw maynaan, yang kaarayonan naan yang di naan osokotan. Wakaw yang manga anak nang Dios, di osokotan nang Dios sang miyoras sang templo. ²⁷ Awgaid buku nang madyaw na amadaman kanatu yaning manga mannokot sang miyoras sang templo. Wakaw unug da adto sang dagat, pamingwit. Yang amaona mo makamang na isda, disaan mo kitaun yang sapi asang kanaan baba. Bukaa yang kanaan baba aw kamanga yang sapi. Yaan yang abayad mo adto sang mannokot sang miyoras sang templo.”

18

Sini yang Labaw?

(Markos 9:33-37; Lukas 9:46-48)

¹ Ninyan na allaw, yodorod agkanaan yang manga inindo naan, kayan yaglaong, “Sining marabaw asang kasakopan nang Dios?” ² Yagatawag si Jesus sang isu, kayan byutang naan asang atobangan nang kanaan manga inindo. ³ Kayan yaglaong si Jesus, “Butangan mayo sang dum dum mayo yaning pagalaong ko adoon. Aw di kamo maparin na makagaon kamo nang isu, dili kamo pagasakopon nang Dios. ⁴ Yang otaw na amaimo labaw asang kasakopan nang Dios yang otaw na magapaobos na magagaon sining isu. ⁵ Yang otaw na amabuut sang maynini na isu tungud sang pagtoo naan kanak, yaan na otaw magataod kanak.”

Yang Akaponowan nang Pagkawara nang Pagsarig

(Markos 9:42-48; Lukas 17:1-2)

⁶ Kayan yagindo si Jesus, laong, “Yang otaw na akaponowan nang pagkawara nang pagsarig kanak nang maski isa ra na isu, laban isilotan nang Dios. Wakaw

madyaw pa saan na otaw yang ibitayan nang mabugat na bato yang liyug naan kayan lyabo sang laod, kay madyaw pa aw misiling yaan nang maynaan, di dugsa sang magaimo yaan sang akaponowan nang pagkawara nang pagsarig nang isu kanak. ⁷ Kallaat da agaw nang manga otaw kay madaig yang yakawara sang pagsarig nilan kanak. Yaan sa agaw yang arimarim yamapag-guna disining donya, awgaid kallaat da agaw nang otaw na kyakaponowan nang pagkawara nang pagsarig kanak nang sang kawtaw.

⁸ “Wakaw aw yang tollo mo yang kyakaponowan nang sara mo, otda yaan aw saraburan. Maynaan oman yang siki mo, aw yaan yang kyakaponowan nang sara mo, otda yaan aw saraburan. Kay maski popol kaw aw pagsakopon kaw nang Dios nang way kataposan, madyaw pa yaan sang iyan da yang kariko nang pagkana mo na oontog kaw adto sang atoron na way kataposan nang pagkalaga. ⁹ Aw yang mata mo yang kyakaponowan nang sara mo, lusata yaan aw saraburan. Kay maski saydakman kilid yang mata mo, aw pagsakopon kaw nang Dios nang way kataposan, madyaw pa yaan sang iyan da yang dow na mata mo na oontog kaw adto sang laga nang atoron asang impirno.”

*Yang Samingay bain sang Karnero na Yamatanak
(Lukas 15:3-7)*

¹⁰ Yabay magindo si Jesus, laong, “Ayaw kamo magobit sang maski sini na isu, kay pagalaong ko kamayo na yang tomatayang sining manga isu yang tagalangit na manga sogwanun na sagompipit sang kanak Ama na Dios diglangit. ¹¹ Kay ako na gyugual nang Anak nang otaw, yakani ako sang donya na ako yang magatobos sang manga otaw antak silan akunun nang Dios na manga anak naan.

¹² “Dumduma sa, aon otaw na aon ayup na sang gatos na karnero. Yamatanak yang sambook. Pyapanamsam naan yang kasiyaman aw siyam disang kilid nang butay, kayan yayawan naa naan, kayan yanap naan yang isa na yamatanak. ¹³ Pagkita naan, maguma yaan laban. Yang paguma naan na kinita da naan yang isa na yamatanak labaw pa sang paguma naan sang kasiyaman aw siyam na wa akatanak. ¹⁴ Maynaan yang kanatu Ama aglangit, maski isa na isu, way gosto naan na makarawat kanaan na amasingadto sang laga nang atoron asang impirno.”

Yang Lomon na Tomotoo na Yakasara

¹⁵ Yabay magindo si Jesus, laong, “Aw yakasara kanmo yang kanmo lomon na tomotoo, kadtowi aw paglaonga yaan sang kanaan imo na maat kanmo. Awgaid paglaonga yaan nang kamoway da. Aw maningug yaan kanmo mag-aori yang madyaw na pagidarag mayo. ¹⁶ Awgaid aw dili yaan maningug kanmo, pagagad nang kadaygan na tomotoo, aw buku nang isa, dow, antak silan makapaningug sang pagbaraw mayo. Maynaan yang imowa antak aon dow, aw buku, toro na makapagsait kamayo. ¹⁷ Aw dili pa yaan maningug, paglaongan sang kariko nang kamayo manga karomonan na tomotoo disang simbaan daw silan yang makapagkadayaw kamayo. Kayan aw dili yaan maningug sang kanilan tambag, ayaw da mapagyamiyami kanaan.”

Yang Pagsagda aw yang Pagtogot

¹⁸ “Pagalaong ko kamayo na yang asagdaun mayo disining banwa, asagdaun arag diglangit aw yang otogotan mayo disining banwa, otogotan arag diglangit.

¹⁹ “Arag apakatigam ko kamayo, na maski doway da gaid kamo, aw aon yaayo mayo na pagaoyonan mayo pagpangayo sang Dios, aatag kamayo nang kanak Ama na

Dios aglangit. ²⁰ Kay aw aon dow, daw toro na magaampo na yasarig kanak, iyan ak arag asaan.”

Yang Sambingay bain sang Sogwanun na Wara Magapasaylo

²¹ Yasaid si Pedro kang Jesus kayan yagosip, laong, “Kay Ginoo, makapila ako magpasaylo sang kanak lomona yabay makasara kanak, makapito?” ²² Kayan yimibak si Jesus, laong, “Buku gaid nang makapito, awgaid pito na kapitowan yang pagpasaylo mo kanaan. ²³ Kay yang pagari nang Dios sang manga otaw yakagaon nang ari na yanokot sang otang kanaan nang kanaan manga sogwanun. ²⁴ Pagpono naan manokot sang manga otang nang kanaan manga sogwanun, daraun adto kanaan yang sogwanun na aon otang kanaan na sang mararan na mararan na ka pesos. ²⁵ Kay dili yaan makabayad, wakaw apabarigya nang ari yaan na otaw, maynang allang, arigkan sang kanaan asawa aw manga anak aw yang kariko nang kanaan manga butang arag apabarigya nang ari, kay antak yaan makabayad sang otang naan. ²⁶ Wakaw yaan na sogwanun yolood asang atobangan nang ari kayan yagpakallaat, laong, ‘Pabayaa naa ako, anapun pa ko yang abayad ko sang kanak otang, abayadan ko kariko.’ ²⁷ Yamallaat yang ari wakaw pyabayaana da naan yang otang kayan pyaori naan yaan na sogwanun.

²⁸ “Pagkarogwa naan na sogwanun, pagkita naan disang daran yang arag silan sogwanun na yakaotang kanaan nang tagbi. Tyatagun naan kayan tinigul naan aw paglaonga, ‘Bayadi yang otang mo kanak.’ ²⁹ Kayan lyomood yang arag silan sogwanun asang atobangan naan, gabaribad kanaan, laong, ‘Pabayaa naa ako, kay lagi, anapun pa ko yang abayad ko sang otang ko kanmo.’ ³⁰ Awgaid wara yaan akabaribadi. Pyapapiriso naan yaan

kaba wa pa akabayadi yang otang kanaan. ³¹ Pagkatigam nang kadaygan na sogwanun nang ari, mangkadaman silan. Yakadto silan sang ari, kayan byatokan nilan. ³² Tyatawag nang ari yaan na sogwanun, kayan pyaglaong, ‘Way kabos mo na sogwanun. Pyasaylo ra ta kaw, pyabayaan da ko yang dagdagu na otang mo kanak kay yagapakallaat kaw kanak. ³³ Nanga wa kaw akallaat sang arag kamo sogwanun maynang pagkallaat ko kanmo?’ ³⁴ Laban yamadaman yang ari, pyapapiriso naan yaan na sogwanun, laban lyarasay yaan asang pirisowan kaba wa pa yaan makabayad sang kariko nang otang naan. ³⁵ Maynaan yang imoon kamayo nang kanak Ama na Dios aw dili kamo tinuud magpasaylo sang arag kamo.”

19

Yagaindo si Jesus bain sang Panagayaw nang Magasawa (Markos 10:1-12)

¹ Pagkatapos ni Jesus pagindo yani kariko, manaw yaan sang probinsiya na Galilea kayan tyomaripag sang tobig na Jordan kayan dyomorog yaan nang tobig padurug adto lawud. Pagdatung naan aglawud, oman yaan tomaripag na misingadto sang probinsiya na Judea. ² Yamagad kanaan yang laban madaig na otaw. Pyapagkadyaw naan yang yamangkasakit disaan na banwa.

³ Aon manga Pariseo na yakadto kang Jesus, titigi nilan osipin si Jesus kay osombong nilan aw magsayup. Kayan yosip nilan, laong, “Motogot kadi yang balaod na ayawan nang otaw yang kanaan asawa maski tagbi yang kyakaponowan?” ⁴ Yimibak si Jesus, laong, “Wa kadi kamo makabasa sang syosolat na pyagalaong, ‘Kadini pagkatapos nang Dios magimo sang kakariko, magimo yaan sang usug aw bobay, ⁵ kayan yaglaong yaan, Aw mangasawa yang usug, mapanaw yaan sang kanaan ama aw ina kayan

yapagtukud sang kanaan asawa. Yang dow a yaimo da isa.’ ⁶ Wakaw,” laong ni Jesus, “yang magasawa buku nang dow a, isa ra silan. Di da papagayawun yang bana aw yang asawa na pyapagtukud nang Dios.” ⁷ Yoman magosip yang manga Pariseo, laong, “Aw maynaan, nanga tyotogot ni Moises na makaayaw yang bana sang kanaan asawa aw matag yaan nang solat na karigunan na antak katoowan na silan yagayaw da.” ⁸ Yimibak si Jesus, laong, “Tyotogotan kamo ni Moises pagayaw sang kamayo asawa kay wa kamo atangkap sang pagindo nang Dios, mangkabagsug yang oro mayo. Awgaid anay da kadini nang pagimo nang Dios sang donya, dadaan wa otogot yang Dios saan. ⁹ Wakaw pagalaong ko kamayo na yang yamayaw sang kanaan asawa na wa makasara pinaagi sang papagipid sang kadaygan na usug, kayan yangasawa yaan oman, yakasara yaan.”

¹⁰ Kayan yaglaong yang manga inindo ni Jesus, “Aw maynaan yang kabutang nang magasawa, madyaw pa yang dili mangasawa.” ¹¹ Yimibak si Jesus, laong, “Yang pyagalaong mayo buku nang madyaw sang kariko nang otaw. Awgaid aon usug na wa mangasawa kay yaan yang pagbuut kanilan nang Dios. Arag aon bobay na wa magabana kay yaan yang pagbuut kanilan nang Dios. ¹² Aon wa mangasawa kay anay da yaan mawtaw dadaan dili makapangasawa kay bayot. Aon kadaygan na wa mangasawa kay kyakapon yaan nang arag otaw. Aon kadaygan na wa mangasawa kay antak silan makapangagad sang sogo kanilan nang Dios na gaari. Aw ikaw yang pyagabuutan nang Dios sini na pagindo, tangkapa.”

*Yaampo ni Jesus sang Dios yang manga Isu
(Markos 10:13-16; Lukas 18:15-17)*

¹³ Aon manga isu na dyadara agkang Jesus antak naan damdamun aw ampowan. Awgaid syasagda nang manga

inindo naan yang yagadara sang manga isu. ¹⁴ Yagalaong si Jesus, “Ayaw mayo pagpunpuni yang manga isu na makadi kanak, kay yang maynilan na yamanarig kanak, pagasakopon nang Dios.” ¹⁵ Kayan dyamdang ni Jesus yang manga isu aw ampowan naan. Pagkatapos naan magampo, manaw.

*Yang Bagong Otaw na Mayaman
(Markos 10:17-31; Lukas 18:18-30)*

¹⁶ Aon bagong otaw na yodorod kang Jesus, kayan yaglaong, “Kay Magindoway, nanang madyaw imoon antak ako pagsakopon nang Dios nang way kataposan?”

¹⁷ Yagalaong si Jesus, “Nanga yagaosip kaw kanak daw nanang madyaw imoon? Sayda nang Dios yang yabay magimo sang madyaw. Aw gusto mo na pagasakopon kaw nang Dios nang way kataposan, pangagad sang manga balaod nang Dios.” ¹⁸ Yoman magosip yang bagong otaw, laong, “Nana na balaod yang pangagdan ko?” Yimibak si Jesus, laong, “Ayaw magpatay sang arag kamo otaw, ayaw magipid sang buku nang kanmo asawa, ayaw magpangindakaw, ayaw magpanistigos sang kagaro. ¹⁹ Taoda yang kanmo ama aw ina, karuguni yang arag kamo otaw maynang pagkarugun mo sang tyoonan lawas.” ²⁰ Yagalaong yang bagong otaw, “Nana pang imoon ko? Kay yang pyagalaong mo yabos da ko imoon.” ²¹ Kayan yaglaong si Jesus, “Aw gusto mo na amaimo digkanmo yang kariko nang pagbuut nang Dios, barigyaan yang kariko nang pyanmowan mo kayan yang bayad saan, pangatagan sang manga pobre. Aw matapos da mo yaan imoon, singadi kanak aw agadagad da naku. Aw maynaan yang imoon mo, akaaronan kaw nang mangkadyaw diglangit.” ²² Pagdungug nang bagong otaw sang pagindo ni Jesus mori yaan na laban yamaundug kay laban madyaw naan yang kanaan pyanmowan na madaig.

²³ Kayan yaglaong si Jesus sang kanaan manga inindo, “Laban marisud sa agaw yang mayaman mapasakop sang Dios. ²⁴ Butangan mayo sang dum dum mayo yang pagalaong ko kamayo adoon, na yang mayaman na dakora nang ginawa naan yang kanaan kadato, di makaslud sang kasakopan nang Dios kaba di pa makasorog yang ayup na kamelyo sang tuub nang dagum.” ²⁵ Pagdungug saan nang manga inindo ni Jesus, laban silan yamaburung. Wakaw yagalaong silan, “Aw maynaan, sini pa yang pagasakopon nang Dios?” ²⁶ Yatanaw si Jesus kanilan, kayan yaglaong, “Way otaw na makaimo saan, yang Dios gaid yang makaimo, kay yang Dios yang makaimo sang kariko, maski nana.”

²⁷ Kayan yaglaong si Pedro, “Tanawa, yayawan da nami yang kariko kayan yomagadagad kami kanmo. Nanang akaatag kanami?” ²⁸ Yimibak si Jesus kanilan, laong, “Tinuud, aw domatung da yang allaw na magaari da ako, amatobok da yaning banwa. Kadyaw da agaw nang kanak sakop. Aw magari da ako, kamo na samporo aw dow na inindo ko, amaimo kamo magookom sang manga sompaw nang samporo aw dow na anak ni Israel. ²⁹ Maski sini na yapanaw sang kanaan baray, aw kanaan manga lomom, aw kanaan ama aw ina, aw kanaan manga anak, aw kanaan pawa na antak magagadagad kanak, yaan yang makadawat sang laban dakora na barus nang Dios na ballin sang pyanawan naan. Abarusan yaan nang Dios nang laban dakora na barus sang kada isa na pyanawan naan. Arag pagasakopon yaan nang Dios nang way kataposan. ³⁰ Aw magari da ako,” laong ni Jesus, “madaig yang yarabaw adoon na mukullud da. Madaig yang yukullud adoon na marabaw da.”

20

Yang manga Maggawbukay sang Pawa

¹ Kayan yabay magindo si Jesus, laong, “Yang paagi nang pagari nang Dios sang manga otaw maynang pagdomara nang tagtomon sang pawa na yapaggawbuk sang manga otaw disang kanaan pawa. Pakallowun pa yomanaw da yaan, yanganap sang manga maggawbukay na papaggawbukun naan asang kanaan pawa na pyananuman sang paras na mangkadyaw kaanun yang bonga.

² Yang yamaona naan kitaun na manga maggawbukay, pyagaidarag naan parabay sang kantidad na abayad naan sang sang allaw na gawbuk nang kada sang kawtaw. Kayan tyaam naan papaggawbukun silan asang kanaan pawa. ³ Somapayan yang suga, yoman yaan manaw, yanganap pa abay sang papaggawbukun naan. Asang paringki kikita naan yang manga otaw na wa pay gawbuk. ⁴ Kayan yaglaong yaan kanilan, ‘Paggawbukan mayo ako asang kanak pawa. Atagan ko kamo nang madyaw na bayad.’ Kayan kyomadto silan sang pawa aw paggawbuk. ⁵ Maraydaw yang suga, yoman yaan komadto sang paringki. Mayninyan oman, yakadto yaan nang ambong na makagwas. Kada pagkadto naan aon kikita naan na maggawbukay. ⁶ Ambong na makagpa, yoman yaan adto sang paringki. Min da ninyan yoman yaan kimita sang manga otaw na way gawbuk, kayan yaglaong yaan kanilan, ‘Nanga yagaiingkoday gaid kamo na way gawbuk?’ ⁷ Yimibak silan, laong, ‘Way gawbuk nami kay way yapaggawbuk kanami.’ Kayan pyaglaong naan, ‘Kadto kamo sang kanak pawa, paggawbuk kamo adto.’

⁸ “Gabi la, yaglaong da yang tagtomon sang pawa sang kyakanarigan naan sang gawbuk, laong, ‘Tawaga yang kariko nang gagawbuk, aw pamayadi silan. Onaa bayadi yang maori na maggawbukay, kayan yoman yang

somapit sang maori tigkan adto sang mona na maggawbukay.’ ⁹ Yang yagapono maggawbuk nang ambong na makagpa yang suga, byabayadan naan yang kada isa kanilan nang kantidad na magonawa sang bayad sang sang allaw na gawbuk. ¹⁰ Pagpamayad naan sang mona maggawbuk, maglaong yang surud nang dum dum nilan, ‘Kita, abayadan kita naan nang labaw pa sang bayad sang maori maggawbuk.’ Awgaid kada isa kanilan, yadawat sang kantidad na pyagaidaragan na bayad sang sang allaw na gawbuk nang kada sang kawtaw. ¹¹ Pagkadawat nilan sang bayad, managsosoritin silan. Yagalaong silan sang yapaggawbuk kanilan, ¹² ‘Yang mangkaori, yagagawbuk silan nang sang ka oras da, awgaid kami yagakadurum magtigkul sang masakit na suga, yabay kami maggawbuk. Nanga pyapagonawa yang bayad kanilan aw bayad kanami?’ ¹³ Yimibak yang tagtomon sang pawa, laong, ‘Lagi, wak magalimbong kamayo, kay yang pyagaidaragan ta na bayad sang sang allaw na gawbuk yaatag ko kamayo. ¹⁴ Kamanga mayo yang bayad kamayo aw ori kamo. Gosto ko na yang bayad kanilan na manga mangkaori aw yang bayad kamayo magonawa. ¹⁵ Nanga, buku ko kadi yang magabuut sang kanak sapi? Maat kadi nang ginawa mayo na yamabuut ako kanilan?’ ¹⁶ Wakaw,” laong ni Jesus, “aw pagsakopon da yang otaw nang Dios, yang gakaori adoon, silan yang magaona ra. Yang gaona adoon, silan yang magakaori la.”

*Katlo na Paglaong ni Jesus bain sang Kanaan Kamatayun
(Markos 10:32-34; Lukas 18:31-34)*

¹⁷ Kaba gaimamanaw si Jesus na masaka adto Jerusalem, pyapasaid naan kanaan yang samporo aw dow na inindo naan kay aon pagalaong naan kanilan kaba yapanaw. ¹⁸⁻¹⁹ Yagalaong yaan, “Adoon yasaka pa kita ag Jerusalem.

Aw domatung kita adto, ako na gyugual nang Anak nang otaw adaraun adto sang manga pangoro na magampoway aw manga magindoway sang balaod. Silan yang yapagkontara kanak, osombong ako nilan mallow sang magookom na buku nang Judio antak ako nilan patayun. Aw aadto ako sang buku nang Judio, pagapasagdaan ako na oodyatun nilan. Obonaran ako nilan aw karabowi ako asang koros na pagapatayan kanak toyo oboiin ako oman nang katlong allow.”

*Yang Yaayo nang Ina nang Dowa na Inindo ni Jesus
(Markos 10:35-45)*

²⁰ Kayan dyomorod kang Jesus yang asawa ni Sebedeo na yagadan nang kanaan dowa na anak na usug. Yolood yaan asang atobangan ni Jesus kay aon ayoon naan. ²¹ Yagalaong si Jesus, “Nanang gosto mo, kay boyag?” Yimibak yaan, laong, “Aw magari da kaw disining donya, gosto ko na apaingkodon mo yaning kanak anak na dowa disang said mo, yang isa apit karinto mo aw yang isa apit kawara mo. Imowa silan labaw sang tomatabang mo sang pagari mo.” ²² Kayan yaglaong si Jesus sang dowa na kanaan inindo na manga anak nang boyag, laong, “Wa kamo akatigam sining yaayo mayo. Dumdum mayo makatigkul kamo sang karisud na itigkuran ko?” Kayan yimibak silan dowa, laong, “Uu, makatigkul kami.” ²³ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Matungtung sa agaw na itigkuran mayo yang karisud maynang itigkuran ko. Awgaid dili ako makaatag kamayo sang yaayo mayo kanak. Kay buku ko yang aon katungud na magapili sang papagingkodon disang apit ko karinto aw disang apit ko kawara, kay yang otaw na pinili da pataan nang kanak Ama na Dios yaan yang makapagingkod disang apit ko.”

²⁴ Pagdungug saan nang samporo na arag inindo ni Jesus, mangkadaman silan sang dowang na maglomom.
²⁵ Wakaw tyatawag ni Jesus yang manga inindo naan antak silan domorod agkanaan, kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Yatigam kamo na yang manga pangoro disining donya yang magsosogo sang kanilan sakop. Yang manga labaw na pangoro yang aon gaom na yangallang sang kanilan manga sakop. ²⁶ Awgaid kamo,” laong ni Jesus, “ayaw kamo magsiling sang maynaan na batasan. Aw aon digkamayo gosto na maimo magsosogo kamayo, kinaanglan yaan yang amaimo sogoon mayo. ²⁷ Aw aon digkamayo gosto na amaimo labaw na pangoro mayo, kinaanglan mapangallang yaan sang kariko. ²⁸ Mayn ko na gyugual nang Anak nang otaw, wara ako akani disining donya na antak ako tabangan nang manga otaw. Sana matabang ako kanilan. Magapakamatay ako kanilan kay yang kanak kamatayun yang pagatobos sang manga otaw.”

*Pyapagkadyaw ni Jesus yang Dowang ka Otaw na Arag Bota
 (Markos 10:46-52; Lukas 18:35-43)*

²⁹ Pagpanaw nilan sang barrio na Jeriko, gimiyod kang Jesus yang laban magkadaig na otaw. ³⁰ Aon disaan dowang ka otaw na bota na yagaingkod disang kilid nang daran. Pagdungug nilan na malabay si Jesus, magtawag silan, laong, “Kay Ginoo, ikaw na sompaw ni Dabid na pyapakani nang Dios, kallaati kami.” ³¹ Syasagda silan nang manga otaw, laong, “Katingun.” Toyo wa silan maningug, laban da gyagaan yang pagtawag nilan, laong, “Kay Ginoo, ikaw na sompaw ni Dabid na pyapakani nang Dios, kallaati kami.” ³² Kayan yagtangku si Jesus na yapanaw aw paglaong kanilan, “Nanang gosto mayo na imoon ko kamayo?” ³³ Yimibak silan, laong, “Kay Ginoo, gosto nami na mikita kami.” ³⁴ Yamallaat si Jesus kanilan.

Dyadamdam naan yang kanilan mata aw parabay silan kita kayan yomagad dakman silan ni Jesus.

21

Yang Yamabantog na Yadatung ag Jerusalem

(Markos 11:1-11; Lukas 19:28-40; Juan 12:12-19)

¹ Yagpadadatung da si Jesus aw yang manga inagad naan ag Jerusalem, masaid da silan sang barrio na Betpage na kabarogsadan nang butay na pyagangaranan nang Kaolibowan. Kayan yagsogo si Jesus sang dowan na kanaan inindo, ² laong, “Kadto kamo sang kaonaan ta na barrio. Maparabay kamo kimita sang asno na yuukut na aon kanaan nati. Parabaya obada aw tonggai mayo ani kanak, paagada yang nati. ³ Aw aon disaan magosip kamayo na magalaong, ‘Onoon mayo yaan?’, paglaonga mayo na ‘Pyapakamang nang Ginoo ta.’ Pagdungug nilan saan, aparabayun nilan kamayo patonggayang yang asno.”

⁴ Yamapagguna yani antak matoman yang pyagalaong nang propeta nang Dios, laong, ⁵ “Paglaonga yang maguya ag Jerusalem na asang butay na pyagangaranan nang Sion na yang kamayo ari yagpadadatung da ani kamayo. Di yaan magaparabi, buutan sang kanaan manga sakop. Yadatung yaan na yasakay sang asno.”

⁶ Kayan yomanaw yang dowan na inindo ni Jesus na syosogo naan, pyangagdan nilan yang pyapaimo ni Jesus kanilan. ⁷ Tyotonggayang nilan agkang Jesus yang asno aw yang nati naan, kayan yapinan nilan nang kanilan dagom yang likod nang asno, kay asakayan ni Jesus. ⁸ Pagsakay naan, mangindaranan silan kariko adto Jerusalem. Dagdag yang pagtaod kang Jesus nang magkadaig na otaw disaan, wakaw yampasan nilan nang kanilan dagom yang daran na agiin ni Jesus na gasakay sang asno. Yang kadayang disaan yanagkanat magampas

sang daran nang daonan na manga sangasanga nang kaoy. ⁹ Madaig na otaw yang yanagona ni Jesus, madaig oman yang yigiyod naan. Yangiyak silan kariko, laong, “Kadyaw da agaw nang Dios. Bantogan yaan na sompaw ni Dabid. Bunang da agaw nang yakani na syosogo nang Dios. Kadyaw da agaw nang Dios aglangit.”

¹⁰ Pagdatung ni Jesus asang syodad na Jerusalem, masimbol yang maguya disaan. Yanaginosipay silan, laong, “Sini kadi na otaw yaan?” ¹¹ Yimibak kanilan yang magkadaig na yamagad ni Jesus, laong, “Yaan yang propeta na pyagabayaan nang Dios, si Jesus na taga Nasaret ag Galilea.”

Yakadto si Jesus sang Templo

(Markos 11:15-19; Lukas 19:45-48; Juan 2:13-22)

¹² Kayan yomanik si Jesus sang templo. Pyamigaw naan aglogwa yang manga mamarigyaay aw yang manga mammili. Pyanowad naan yang manga lamisa nang magballinay sang sapi aw yang manga ingkodanan nang yamarigya nang manga limokon. ¹³ Kayan yaglaong yaan kanilan, “Aon pyagalaong nang Dios na syosolat, laong, ‘Yang kanak pagtitiponan pyagangaranan nang baray na ampowanan.’ Toyo kamo yiimo mayo uyaanan nang manga mallimbongay.”

¹⁴ Yang manga bota aw yang manga pongko yandodorod agkang Jesus disang templo. Pyapagkadyaw naan silan. ¹⁵ Yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod ni Moises, yamangkadaman na kikita nilan yang mangkadyaw na manga imo ni Jesus na kaburungburungan. Laban lyarangutan silan na yudungug sang manga isu na yokorisa asang templo. Yagalaong yang manga isu, “Bantoga mayo yaning sompaw ni Dabid.” ¹⁶ Wakaw ya-

mangkadaman silan kang Jesus, kayan yaglaong silan kanaan, “Yudungug kaw koraw sang pyagalaong nang manga isu?” Yimibak si Jesus, laong, “Uu, yudungug ako. Wa kadi kamo makabasa sang syosolat nang propeta bain sang Dios, laong, ‘Pyagaindo mo yang manga isu antak silan matigam magbantog kanmo.’” ¹⁷ Kayan pyanawan silan ni Jesus. Yapanaw yaan disang syodad na Jerusalem, yisingadto sang barrio na Betania, yokorang yaan adto nang sang gabi.

*Wa da Apabongaa ni Jesus yang Kaoy na Igera
(Markos 11:12-14,20-24)*

¹⁸ Pagkaallow mori yaan ag Jerusalem. Yamagutum yaan. ¹⁹ Kikita naan disang kilid nang daran yang kaoy na igera, kayan kyadtowan naan yang pono nang igera kay makaan garo sang bonga naan na kaoy. Way bonga na kikita naan, bay sang daon. Kayan yaglaong yaan sang kaoy, “Dili dakman kaw magbonga na kaoy.” Paglaong ni Jesus saan, maparabay magango yang kaoy. ²⁰ Yamangkaburungburung yang kanaan manga inindo na yikita sang kaoy na yagango ra, kayan yaglaong silan, “Nanang yakagango sang kaoy na igera?” ²¹ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Butangan mayo sang dumtum mayo yang pagalaong ko kamayo adoon. Aw di magdowadowa yang pagsarig mayo sang Dios, amaimo mayo yang maynang yiimo ko saang kaoy na igera. Buku da gaid nini yang amaimo mayo. Maski magalaong kamo saan na butay, ‘Kaungat na butay aw kabarin adto sang dagat,’ amaimo yang pyagalaong mayo. ²² Aw abay kamo somarig sang Dios, amadawat mayo yang maski nanang ayoon mayo kanaan.”

*Yagaosip Silan bain sang Katungud ni Jesus
(Markos 11:27-33; Lukas 20:1-8)*

²³ Yarasak si Jesus sang templo, yagaindo sang manga otaw. Kayan dyomorod agkanaan yang manga pangoro na magampoway aw yang manga matikadung nang Judio, yagaosip silan kang Jesus, laong, “Nanang katungud mo na yamigaw kaw kagabi sang manga otaw disang templo? Sini yang gaatag kanmo sang katungud na gaimo kaw saan?” ²⁴ Yimibak si Jesus, laong, “Arag aon pagaosip ko kamayo. Aw mibak kamo kanak, imibak ako arag kamayo daw nanang katungud ko na yakaimo sang kariko nang manga imo ko. ²⁵ Yani yang pagaosip ko kamayo, Nanang katungud ni Juan na yagabawtismo sang manga otaw? Sini yang gabuut kanaan nangaon, otaw daw Dios?” Kayan yanagkabaraw silan, laong, “Aw maglaong kita na yang Dios yang gabuut kang Juan, magaosip si Jesus kanatu daw nanga wa kita atangkap kang Juan. ²⁶ Toyo aw maglaong kita na otaw gaid yang gabuut kang Juan, amadaman kanatu yang magkadaig na otaw, kay yotoo silan na si Juan propeta nang Dios.” ²⁷ Wakaw wa silan iibak saan na pagosip ni Jesus kay yamalluk silan sang manga otaw. Wakaw yagalaong silan kang Jesus, “Inday, wa kami akatigam daw sini yang gabuut kang Juan.” Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Aw maynaan, arag dili ko pagalaong kamayo daw wain sikun yang kanak katungud.”

Yang Samingay bain sang Dowa na manga Anak na Usug

²⁸ Kayan yoman maglaong si Jesus kanilan, “Nanang dum dum mayo sini? Aon otaw na dowa yang anak na arag usug. Dyodorodan naan yang magorang aw paglaonga, ‘Panaw, kay tin, aw paggawbuk sang kanak kaparasan.’ ²⁹ Yimibak yang magorang, laong, ‘Uu, kay ama, magagawbuk ako,’ awgaid wa yaan magagawbuk.

³⁰ Kyakadtowan arag nang ama yang anak naan na mangod. Yang pyagalaong naan sang magorang yaan yang pyagalaong naan sang mangod. Kayan yimibak yang mangod, laong, ‘Dili ako, kay ama, magagawbuk.’ Wa akadogay yagasusul yang mangod kayan kyomadto yaan sang kaparasan aw paggawbuk.” ³¹ Kayan yagosip si Jesus sang manga pangoro nang Judio, laong, “Yaning dow na anak, wain yang yangagad sang sogo nang kanilan ama?” Yimibak silan kang Jesus, laong, “Yang mangod.” Kayan yaglaong si Jesus, “Aon manga dopang na bobay aw aon oman manga mannokot sang miyoras na galimbong sang kadaygan, aw yang kadaygan pa na manga saraun na magaona kamayo sumurud disang kasakopan nang Dios, ³² kay yotoo silan sang pagindo ni Juan, kayan yayawan nilan yang kanilan maat na imo. Wakaw silan yang magapasakop sang Dios, buku mayo, kay kamo wa atangkap sang pagindo ni Juan na makapagkadyawan kamayo. Maski kimita da kamo sang manga otaw na yatangkap saan na pagindo, wa kamo atangkap.”

*Yang Sambingay bain sang Kaparasan
(Markos 12:1-12; Lukas 20:9-19)*

³³ Yabay magindo si Jesus, laong, “Paningug kamo sang isa oman na sambingay na pagalaong ko kamayo. Aon tagtomon sang pawa na tyatanuman nang paras na pagkaanun yang bonga. Lilibot naan aradun yang pawa naan, kayan yagimo yaan sang pugaanan sang paras disaan. Yimowan naan nang tonggowan yang kaparasan naan, binilin naan sang manga otaw, kayan pyapatonggowan kanilan aw panaw yaan adto sang kadaygan na banwa. ³⁴ Yomabot da yang paras, yagasogo yaan na otaw sang manga sogwanun naan pagkamang sang kanaan kabain nang kanaan kaparasan. ³⁵ Pagdatung nang kanaan

manga sogwanun asang kanaan kaparasan, bonaran yang isa kanilan nang manga otaw disaan, pyapatay nilan yang isa, yang isa dyodonag nilan nang bato. ³⁶ Kayan yoman yang tagtomon magsogo sang kadaygan na sogwanun naan. Yang maori naan sagoon madaig pa sang mona. Awgaid yang yiimo nang manga otaw disaan sang maori sagoon magonawa sang yiimo nilan sang mona na syogo. ³⁷ Kayan yaan yang syogo da naan yang kanaan anak na usug, kay laong nang dumdum naan, 'Ataodon nilan yaning anak ko.' ³⁸ Toyo pagkita nang manga otaw disaan na dyomatung da yang anak nang tagtomon, managk-abaraw silan, laong, 'Bay da kamo, apatayun ta yaan kay yaan yang makapagpanmo sang kaparasan. Kayan aw matay da yaan, kita yang magapanmo ra sang kaparasan.' ³⁹ Pyanaggapos nilan yaan, tyotorod aglogwa nang pawa kayan pyanagpatay nilan."

⁴⁰ Kayan yagosip si Jesus, laong, "Aw domatung yang tagtomon sang kaparasan, nanang inangun naan sang manga otaw na bibilinan naan nang kanaan kaparasan?"

⁴¹ Yimibak silan, laong, "Laban sa pamatayun naan yang mangkaropig na manga otaw, kayan binilin naan oman yang kanaan kaparasan sang kadaygan na manga otaw na amatag kanaan nang kanaan kabain na paras aw mabot da." ⁴² Kayan yaglaong si Jesus, "Yakabasa kadi kamo sang pyagalaong nang Dios na syosolat na pyananglit ako sang bato, laong, 'Yang bato na syasarabul nang manga panday sang baray kay pyagalaong nilan na way kabos, yaan na bato yang pinili nang Dios na yakadigun sang baray. Yaan yang pagbuut nang Labi na Dios. Gimadyawan yang kanaan manga imo.' ⁴³⁻⁴⁴ Wakaw pagalaong ko kamayo na yang otaw na amarogso disaan na bato amadogdog. Yang otaw na akaorogan naan na bato, amadumug. Maynaan yang silot sang wa atangkap kanak, wakaw matungtung

na kamo na manga Judio na wa atangkap kanak, wa kamo pagasakopa nang Dios. Yang pagasakopon naan yang manga otaw na yatangkap kanak na yangagad sang kanaan pagbuut.”

⁴⁵ Yang manga Pariseo aw yang manga pangoro na magampoway na yaningug sang manga sambingay ni Jesus, yakadarag silan na silan yang kyukugdan naan na manga sambingay. ⁴⁶ Adakupun garo nilan si Jesus, aw buku yamangkalluk silan nang magkadaig na otaw disaan na yotoo na si Jesus propeta nang Dios.

22

Yang Sambingay bain sang Pista sang Kasal (Lukas 14:15-24)

¹ Yabay si Jesus magindo sang manga otaw disaan pinaagi sang sambingay. ² Yagalaong yaan, “Yang paagi nang pagari nang Dios yakagaon nang ari na yagaimo sang dakora na pista sang kasal nang anak naan. ³ Pyapakadtowan naan sang kanaan manga sogwanun yang manga otaw na pyapatambong sang kasal. Toyo wa asagimano yang manga otaw sang syosogo nang ari. ⁴ Kayan yoman naan pakadtoon yang kadaygan na sogwanun naan, laong, ‘Paglaonga mayo silan na iniyaw da yang kanak manga baka aw yang manga nati na pyapakataba ko. Paglaonga silan na pyakadi la kamo, yaroto da yang kanun.’ ⁵ Toyo wa asagimano yang manga otaw, maynang wa silan udungug. Yaan yang pyaparabi nilan yang kanilan gawbuk. Aon yakadto sang kanaan pawa, aon yakadto sang kanaan tinda. ⁶ Yang kadaygan na otaw disaan yagadakup sang manga sogwanun nang ari kayan byonaran aw kamatay. ⁷ Pagdungug nang ari saan, madaman yaan. Kayan syogo naan yang kanaan manga sondaro, pyapapatay naan sang kanaan sondaro

yang gapatay sang kanaan manga sogwanun, aw sonoga yang kanilan banwa. ⁸ Yagatawag yang ari sang kanaan manga sogwanun, kayan pyaglaong naan, ‘Yaroto da yang pagkaan, toyo yang pyapatawag ko wa akani, maat yang batasan nilan. ⁹ Wakaw kadto kamo sang manga daran sang barrio na madaig yang manga otaw. Maski sining ikitaun mayo, pakaniya sang pista.’ ¹⁰ Kayan kyomadto yang manga sogwanun. Yang kariko nang kikita nilan, madyaw yang pyagguna aw maat, arag pyapatambong nilan sang pista. Kayan yatmo nang manga otaw yang pyagakasaran.

¹¹ “Kayan kyomaon yang ari, yatanaw sang manga otaw na yatambong sang pista. Sang ka otaw yang kikita naan na wa mandagom nang pyapandagom naan kanaan na madyaw tambong sang kasal. ¹² Kayan pyaglaong nang ari yaan na otaw, ‘Arag kaw kadi yatambong, maski wa kaw mandagom sang pyapandagom ko kanmo na madyaw tambong sang kasal?’ Awgaid wa makaibak yaan na otaw. ¹³ Kayan yagsogo yang ari sang kanaan manga sogwanun, laong, ‘Bakosa mayo yang tollo aw yang siki naan, aw saraburan mayo yaan adto sang kangitngitan. Mitiyao yaan adto kayan yagoyagut yang kanaan onto kay laban yaan ukudurun disaan.’” ¹⁴ Kayan yabay maglaong si Jesus, “Yagatawag yang Dios sang madaig na otaw, toyo tagbi da digkanilan yang yamapili naan.”

*Bain sang Pagbayad sang Miyoras
(Markos 12:13-17; Lukas 20:20-26)*

¹⁵ Pyapanawan nang manga Pariseo si Jesus, kay man-agkabaraw silan daw nanang apaibak nilan kang Jesus na antak nilan yaan kasombong. ¹⁶ Kayan syogo nilan agkang Jesus yang kanilan manga inindo aw yang manga otaw na sakop ni Herodes na ari disaan na banwa. Yagaway silan

maglaong kang Jesus, “Kay Magindoway, yatigam kami na ikaw matarong, yabay mo pagindo yang matungtung na paagi nang Dios. Maski diin kaw, aw asang atobangan nang manga pangoro aw asang atobangan nang buku nang pangoro, magonawa yang pagindo mo, podo matungtung. ¹⁷ Wakaw, osipin ta kaw daw madyaw yang abay magbayad sang miyoras na pyapabayadan kanatu nang pangoro nang governo ta? Paglaongan kanami daw makalapas kita sang kanang Dios balaod aw magbayad kita saan.”

¹⁸ Toyo kyakatigaman ni Jesus yang kanilan dum dum na gosto nilan na makapaglaong yaan nang sopak sang balaod. Wakaw yagalaong yaan, “Kamo na asang baba gaid yang pagtoo, nanga gyagaway mayo ako osipin?

¹⁹ Ayagan kanak yang sapi na pyagabayad mayo sang miyoras.” Kayan yayag nilan kanaan. ²⁰ Yagalaong si Jesus kanilan, “Yaning yakabutang sang sapi, kanini yaan kaimo? Kanini aran?” ²¹ Yimibak silan, laong, “Yaan na kaimo aw yaan na aran kanang labaw na pangoro nang governo ta.” Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Aw kanaan yaan, bayadi kanaan yang miyoras, kay yaan yang kanaan pagbuut. Toyo arag tomana mayo yang kariko nang pagbuut nang Dios.” ²² Yamaburungburung silan kang Jesus pagdungug nilan saan. Kayan pyanawan nilan si Jesus.

*Bain sang Pagboi Oman nang Yamatay da
(Markos 12:18-27; Lukas 20:27-40)*

²³ Ninyan na allow, arag yodorod yang manga Saduseo agkang Jesus. Yang manga Saduseo yang yagalaong na dili magaboi oman yang yamatay da. ²⁴ Yagalaong silan, “Kay Magindoway, yagaindo si Moises, laong, ‘Aw aon otaw na yamatay da yang tudtuud lomom naan na usug na way anak, pamaroon naan na otaw yang baro nang

lomon naan na yamatay da kay antak manganak. Aw mawtaw da yang isu, pagangaranan nang aran nang otaw na yatay da, antak paglaongon na aon kanaan anak.' Yaan yang pyagaindo ni Moises kanatu." ²⁵⁻²⁶ Kayan yabay maglaong yang manga Saduseo kang Jesus, laong, "Nangaon aon dini kanatu pito na maglomon na usug. Yangasawa yang panganay, wa pay anak nang panganay, yamatay da. Kayan pyangasawa nang somapit yang baro nang magorang naan. Wa pa manganak yang somapit, arag da yamatay. Min da ninyan, pyangasawa oman nang katlo yang baro nang dowang na lomon naan. Arag wa pa makapanganak, yoman da matay yang katlo na yangasawa sang baro. Kariko nang pito na maglomon arag yangasawa saan na bobay. Matag yabos matay silan pito, way anak nilan saan na bobay. ²⁷ Pagkamatay nang pito na maglomon, arag da yamatay yang bobay. ²⁸ Aw domatung da yang allaw na pyagalaong na magaboi oman kono yang yamangkamatay, yaning pito na maglomon, sining makapangasawa saan na bobay? Kay kariko nilan arag yangasawa saan."

²⁹ Yimibak si Jesus, laong, "Laban sa agaw kamo yamasayup, kay wa kamo makadarag sang pyagalaong nang Dios na syosolat kanatu. Arag wa kamo akatigam sang gaom nang Dios na laban dakora. ³⁰ Aw magboi da oman yang yamangkamatay, yang usug di da mangasawa aw yang bobay di da magabana. Managuya da silan maynang paguya nang manga tagalangit na sogwanun nang Dios na wa mangognan. ³¹ Yakabasa kadi kamo sang pyagalaong kamayo nang Dios bain sang yamangkamatay na magaboi oman? Pagaindoon ta kamo antak kamo makadarag sang kanang Dios sorit na yagalaong, ³² 'Ako yang Dios na kyakanarigan nang kamayo kamonaan na si Abraham aw si Isaak aw si Jakob.' Yang kaorogan naan," laong ni

Jesus, “yang Dios buku nang Dios nang manga patay, awgaid Dios nang manga boi. Agaw maynaan, boi yang kamayo kamonaan.” ³³ Pagdungug saan nang magkadaig na manga otaw disaan, mangkaburungburung silan laban.

Yang Labaw na Balaod nang Dios
(Markos 12:28-34; Lukas 10:25-28)

³⁴ Pagkatigam nang manga Pariseo na wa makaibak kang Jesus yang manga Saduseo, managagad silan domorod kang Jesus. ³⁵ Arag aon disaan Pariseo na magindoway sang balaod. Titigi naan si Jesus daw yatigam sang balaod daw wara. ³⁶ Yagaosip yaan, laong, “Kay Magindoway, nana yang labaw na balaod nang Dios?” ³⁷ Yimibak si Jesus, laong, “Yaan yang pagdakoraa asang ginawa mo yang kanmo Ginoo na Dios aw pamakoti abay pangagdi yang kanaan pagbuut. ³⁸ Yaan yang labaw na balaod sang kariko nang balaod. ³⁹ Yani yang kadwa na balaod. Karuguni yang arag kamo otaw maynang tyoonan lawas mo. ⁴⁰ Yaning dow na balaod yang pyagaponowan nang kariko nang balaod na pyapagindo nang Dios kang Moises kadini, yaan arag yang pyagaponowan nang kariko nang pagindo nang manga propeta nang Dios.”

Bain sang Pinili nang Dios na Magaari
(Markos 12:35-37; Lukas 20:41-44)

⁴¹ Kayan yagosip si Jesus sang manga Pariseo na yanagkatipon disaan, laong, ⁴² “Nanang dum dum mayo, kanini sompaw yang Pinili nang Dios na magaari disining donya?” Kayan yimibak silan, laong, “Sompaw ni Dabid.” ⁴³ Kayan yaglaong si Jesus, “Aw maynaan, nanga sa si Dabid yagalaong kadini, ‘Yang kanak Ginoo yang Pinili nang Dios na magaari.’ Paningug kamo, yagalaong nang maynaan si Dabid, kay kaba pyagabayaan si Dabid nang Balaan na Espirito, yagalaong yaan, ⁴⁴ ‘Yang Dios

yagalaong sang Pinili naan na ari na kanak Ginoo, laong, Pagingkod asang apit karinto ko asta pagdatung nang allaw na imoon da ko guyukanan nang parapara mo yang kariko nang kontara mo.’”⁴⁵ Kayan yabay maglaong si Jesus kanilan, “Si Dabid yang yagalaong na yang kanaan Ginoo yang Pinili nang Dios na magaari, wakaw buku gaid nang sompaw ni Dabid yang Pinili nang Dios na magaari disining donya.”⁴⁶ Way yakaibak kang Jesus. Dungan ninyan na allaw, wa day yutugum magosip kanaan.

23

Yagalaong si Jesus na Dili Papagsilingin Silan sang Batasan nang manga Magindoway sang Balaod

(Markos 12:38-39; Lukas 11:43,46; 20:45-46)

¹ Pyagalaong ni Jesus yang magkadaig na otaw disaan aw yang kanaan manga inindo, ² laong naan, “Yang manga magindoway sang balaod aw yang manga Pariseo yang gaindo sang manga balaod na pyapasolat nang Dios kadini kang Moises. ³ Wakaw yaan yang pangagdi mayo yang pagindo nilan, toyo ayaw kamo magsiling sang kanilan batasan na wa silan mangagad sang pagindo na pyagaindo nilan sang manga otaw. ⁴ Pyapapangagad nilan yang manga otaw sang manga pagindo nilan na marisud tomanun, awgaid wa nilan atabangi yang manga otaw antak kaagdan yang manga pagindo nilan. ⁵ Yaan gaid yang gosto nilan na abantogon silan nang manga otaw, wakaw yabay silan magpakitakita sang manga otaw na gadaradara silan sang syosolat na sorit nang Dios na pyanaklay nilan. Pyapakaaba nilan yang sagyad nang dagom nilan antak sa kono paglaongon silan na yangagad sang Dios. ⁶ Aw yatambong silan sang pista, gosto nilan na silan yang laban atayodon. Aw yadatung silan sang pagtitiponan nang manga otaw, gosto nilan na silan yang

papagingkodon asang atobangan nang manga otaw. ⁷ Aw gapanawpanaw silan, laban silan gauma aw byabantog silan nang manga otaw. Laban silan kyakaontoran aw pyagangaranan silan nang magindoway.” ⁸ Kayan yabay magindo si Jesus sang kanaan manga inindo, laong, “Ayaw kamo magoyon na pagangaranan kamo nang magindoway, kay magonawa kamo otaw, sayda yang Magindoway kamayo. ⁹ Arag ayaw kamo magngaran nang ama sang maski sini disining donya, kay sayda yang kamayo Ama na Dios aglangit. ¹⁰ Ayaw kamo magoyon na pagangaranan kamo nang Ginoo kay sambook da yang kamayo Ginoo, yang pinili nang Dios na magaari. ¹¹ Yang otaw na akatigaman mayo na yaan yang labaw digkamayo, yaan yang makagaon nang sogwanun na matabang kamayo kariko. ¹² Yang yagaparabaw digkamayo, yaan yang apakulludun nang Dios. Awgaid yang otaw na wa magaparabaw, yaan yang aparabawun nang Dios.”

Syasaway ni Jesus yang manga Magindoway sang Balaod kay asang Baba gaid yang Pagtoo sang Dios
(Markos 12:40; Lukas 11:39-42,44,52; 20:47)

¹³ “Kamo na manga magindoway sang balaod aw kamo na manga Pariseo, kallaat da agaw mayo na asang baba gaid yang pagtoo mayo sang Dios, wara sang ginawa mayo. Kay aw aon garo magapasakop sang Dios, syasagda mayo. Kamo, arag wa kamo magapasakop sang Dios.

¹⁴ “Kallaat da agaw mayo na manga magindoway sang balaod aw kamo na manga Pariseo, na asang baba gaid yang pagtoo sang Dios. Yagalimbong kamo sang manga baro na bobay na antak kamo yang makapagpanmo sang kariko nang kanilan pyanmowan. Kayan pyakaaba mayo yang pagampo mayo antak dili makaungud yang kadaygan na kamo aon imo na maat. Kay min da naan yang

manga imo mayo, marisud laban yang silot kamayo nang Dios.

¹⁵ “Kallaat da agaw mayo na manga magindoway sang balaod aw kamo na manga Pariseo na asang baba gaid yang pagtoo sang Dios. Tyataripag mayo yang dagat, lilimpud mayo yang banwa na antak kamo makakamang sang maski sang kawtaw da na imoon mayo kamayo inindo. Yang kamayo pagindo yakadogang sang silot nang kamayo inindo mallaw disang impirno.

¹⁶ “Kallaat da agaw mayo kay kamo maynang manga bota na gagagad sang arag kamo bota. Kay yagaindo kamo na aw aon otaw na masaad na asang kanaan saad yuupud naan ingaranan yang templo na yaan yang toosan na otomanun naan yang saad naan, pyagalaong mayo yaan na buku nang maat aw di naan tomanun yang saad naan. Toyo aw mingaran yaan sang borawan na asang templo, pyagalaong mayo na maat aw dili naan tomanun yang kanaan saad. ¹⁷ Kamo maynang manga bota na way kyakatigaman, kay yang borawan wa arabaw sang templo, kay yang templo na byubutangan nang borawan yang yakaimo sang borawan balaan. ¹⁸ Yagaindo kamo arag na aw aon otaw na masaad na asang kanaan saad yuupud naan ingaranan yang sonoganan sang ayup na pagatag asang atobangan nang templo, pyagalaong mayo na buku nang maat aw dili naan tomanun yang kanaan saad. Toyo aw mingaran yaan sang pagatag na ayup na byubutang asang sonoganan, pyagalaong mayo na maat aw di naan tomanun yang kanaan saad. ¹⁹ Laban kamo yamabota, kay yang ayup na pagatag sang Dios wa arabaw sang sonoganan, kay yang sonoganan yaan yang yakaimo sang pagatag balaan. ²⁰ Wakaw aw aon masaad na ingaranan naan asang kanaan saad yang sonoganan, buku gaid nang sonoganan yang ingaranan naan, arag naan

yuupud yang kariko nang pagatag na ayup na byubutang disang sonoganan. ²¹ Maynaan oman yang imingaran sang templo, buku gaid nang templo yang ingaranan naan, arag yuupud naan yang Dios na iyan saan na templo. ²² Aw aon masaad na ingaranan asang kanaan saad yang langit, kyaupud da naan ingaranan yang ingkodanan nang Dios. Aw mingaran yaan sang ingkodanan nang Dios, kyaupud da naan ingaranan yang Dios.

²³ “Kallaat da agaw mayo na manga magindoway sang balaod aw kamo na manga Pariseo, na asang baba gaid yang pagtoo sang Dios. Yamatag kamo sang Dios nang kanaan kabain na kaporo nang kariko nang kamayo abot asta anag, awgaid wa kamo mangagad sang labaw na manga balaod na yagalaong, ‘Ayaw kamo maglimbong sang kadaygan, kallaati silan, pakadyaw sang batasan mayo antak kamo kanarigan nang kadaygan.’ Madyaw na abay mayo atag sang Dios yang kanaan kabain na kaporo nang kamayo abot, toyo ayaw pagayawi mayo yang labaw na manga balaod. ²⁴ Kamo maynang manga bota na gagagad sang kanaan inagad. Wa kamo utugum magimo sang tatagbi na sara, yaan yang tyutugum mayo imoon yang laban dakora na sara na laban maat nang Dios.

²⁵ “Kallaat da agaw mayo na manga magindoway sang balaod aw kamo na manga Pariseo, na asang baba gaid yang pagtoo sang Dios. Yogasan mayo yang kamayo manga pinggan aw manga tabo, toyo maripa yang lasak naan kay yagaw mayo. Laban maat yang batasan mayo kay apanmowan garo mayo yang kariko. ²⁶ Kamo na manga Pariseo maynang manga bota. Wakaw onaa mayo ayawi yang manga imo na maat nang Dios. Kayan aw masiling da naan amarinis da yang byubutang mayo disang pinggan aw tabo, kayan arag kyarinisan da yang babaw nang pinggan aw tabo mayo.

²⁷ “Kallaat da agaw mayo na manga magindoway sang balaod aw kamo na manga Pariseo na asang baba gaid yang pagtoo sang Dios. Yakagaon kamo nang sisiminto na baraybaray nang lubung na pipintoraan nang mapoti. Madyaw tanawun apit babaw, toyo digsurud yamatmo nang pusa nang patay na yamaro. ²⁸ Min kay kamo naan, madyaw tanawun apit babaw, toyo agsurud nang ginawa mayo yamatmo nang kagaraw aw kadaygan pa na maat.”

*Pyapakatigam ni Jesus yang Silot kanilan
(Lukas 11:47-51)*

²⁹ “Kallaat da agaw mayo na manga magindoway sang balaod aw kamo na manga Pariseo na asang baba gaid yang pagtoo sang Dios. Pyallangaan mayo yang pyangsiminto na baraybaray nang lubung nang yamangkamatay na manga propeta kadini aw yang kadaygan na mangkadyaw na manga otaw kadini. ³⁰ Yagalaong kamo, ‘Yang timpo nang kanami kamonaan, aw min pa adoon, dili kami amaupud kanilan sang pyagaguna nilan na pagpatay sang manga propeta nang Dios.’” ³¹ Laong ni Jesus, “Matungtung sa agaw na kamo yang manga sompaw nang manga otaw kadini na gapatay sang manga propeta nang Dios. ³² Abaya ra mayo paggunaa yang pyagaguna nang kamonaan mayo na wa pa akatapos. ³³ Kamo maynang bisaan na tinanap, maynang manga anak kamo nang tinanap, kay laban maat yang kamayo pyagaguna. Dili kamo makapagarili sang silot kamayo disang laga nang atoron disang impirno. ³⁴ Kay pagalaong ko kamayo na osogoon pa ko ani kamayo yang manga propeta nang Dios, aw yang manga ungudan na pyagabuutan nang Dios, aw yang manga magindoway arag ko osogoon pa ani kamayo. Aon digkanilan apatayun mayo, aon arag digkanilan akarabowan mayo asang kaoy na koros, aw aon

oman digkanilan obonaran mayo disang kamayo manga pagtitiponan. Maski diin silan daragan na banwa abay mayo lopogon. ³⁵ Kay min da naan yang kamayo imo, wakaw yang pagpatay sang kariko nang mangkadyaw na otaw, digkamayo kurug yang barus nang Dios, pagpono sang pagpatay sang anak ni Adan na si Abel na madyaw na otaw kadini, tigkan sang pagpatay sang anak ni Barakias na si Sakarias na pyapatay mayo disang pagurangan nang templo aw yang sonoganan sang ayup na pagatag sang Dios. ³⁶ Pagalaong ko kamayo na kamo na manga otaw adoon, digkamayo kurug yang barus nang Dios sang pagpatay sang kariko naan na manga otaw.”

*Yang Kallaat ni Jesus sang taga Jerusalem
(Lukas 13:34-35)*

³⁷ “Kamo na manga otaw na taga Jerusalem, kallaat da agaw mayo, kay yagapatay kamo sang manga propeta nang Dios, aw yang kadaygan na manga sogwanun nang Dios na syosogo naan ani kamayo, dyodonag mayo silan nang bato. Laban gosto ko na atagapan kamo maynang osoyan na yoroob sang kanaan osoy, sisiyuban nang panid naan, toyo kamo wa mapatagap kanak. ³⁸ Wakaw ayawan da nang Dios yang kamayo banwa, di da kamo naan atabangan. ³⁹ Pagalaong ko kamayo adoon na di kamo kanak mikita oman, kinaba di kamo maglaong, ‘Gosto nami na panalanginan nang Dios yang pinili naan na makani na magaari.’ ”

24

*Pyapakatigam ni Jesus yang Pagkagobal nang Templo
(Markos 13:1-2; Lukas 21:5-6)*

¹ Yorogwa si Jesus sang templo kay aon apanawan naan. Kayan dyomorod agkanaan yang kanaan manga inindo.

Tyotolli nilan kanaan yang templo, aw yang manga baray na yatakip asang kilid nang templo arag nilan tyotolli. ²Yagalaong si Jesus kanilan, “Tanawa mayo yaning kariko nini. Pagalaong ko kamayo adoon na madatung yang allow na ogobarun yaning dakora na templo, kayan way isa sini na manga bato yang amaibilin na makatongtong sang isa na bato, amabos yaan kariko makatapoyak.”

*Manga Gira aw yang Paglasay sang manga Tomotoo
(Markos 13:3-13; Lukas 21:7-19)*

³ Kayan kyomadto si Jesus sang butay na pyagan-garanan nang Kaolibowan, yagaingkod yaan disaan. Kayan dyomrod oman yang kanaan manga inindo na silanay da. Yagalaong silan, “Paglaongan kanami daw kano katoman yaning kariko nining pyagalaong mo kanami. Paglaongan kanami arag yang akatoosan nami na antak kami matigam na agput da kaw magbarik ani sang donya, aw antak kami matigam sang kataposan nang kanang otaw pagsakop sining donya.”

⁴ Yimibak si Jesus, laong, “Managkido kamo daw kamo patoon sang kagaro. ⁵ Kay madaig yang madatung ani na magaway magsorit. Magamit silan sang kanak aran, magalaong, ‘Ako si Jesu Kristo na pinili nang Dios na magaari.’ Madaig yang amagad kanilan na yotoo sang kagaro nilan. ⁶ Mudungug kamo sang batok na aon manga gira, toyo maski masaid kono yang pagtanaman, ayaw kamo magkalluk, kinaanglan yaan yang amaona mapagguna, toyo di pa madatung yang kataposan. ⁷ Kay wa pa adatung yang kataposan, yang sang ka banwa mapagtanam sang isa na banwa, aw yang ari mapagtanam sang arag silan ari. Arag madatung yang masakit na gutum disang manga banwa, madatung arag yang manga linog disang maski wain na banwa. ⁸ Kariko nini madatung, awgaid

baya pagpono yaan nang laban masakit na karisud na madatung asang donya.

⁹ “Kamo, okontaraun kamo nang manga otaw asang kariko nang banwa, kay kamo yang kanak manga inindo. Adakupun kamo kayan dyara kamo adto sang magarasay kamayo. Aon apatayun nilan digkamayo. ¹⁰ Aw domatung yaan na karisud, madaig yang di da masarig kanak. Aon otaw na magasogo sang kadaygan pagpadakup sang kanaan inagad na apapatay naan. Managtatanamun silan. ¹¹ Madaig yang mangkagaro na madatung na magalaong na silan yang propeta nang Dios. Madaig yang amagad kanilan na yotoo sang kagaro nilan. ¹² Kay kyarabnan da yang kaparaat nang batasan nang manga otaw disining donya, wakaw agput silan kariko kawaraan nang lugun sang arag silan. ¹³ Toyo yang abay kanak somarig na gatigkul matag matapos yaang kariko nang karisud, yaan yang amarowas. ¹⁴ Yang madyaw na batok bain sang pagari nang Dios abatokon sang karowagan nang donya antak matigam yang kariko nang otaw. Aw matapos da yaan batokon, madatung da yang kataposan nang kanang otaw pagdomara disang donya.”

*Yang Karisud na Wa day Maynaan
(Markos 13:14-23; Lukas 21:20-24)*

¹⁵⁻¹⁶ Kayan yabay magindo si Jesus, laong, “Si Daniel na propeta nang Dios kadini yang gapakatigam na madatung yang laban maropig na magasapad sang kamayo banwa. (Kamo na magabasa sini, dumduma mayo antak mayo kadaragan.) Aw kitaun da mayo na dyomatung da yaan na lyomasak da yaan sang balaan na ampowanan, kamo na maguya disang sakop na Judea, panaglonos kamo adto sang kabutayan. ¹⁷ Yang yapanaog sang kanaan baray, di da mapanik sang baray naan na makamang

pa sang maski nana na kanaan dyayaw. ¹⁸ Yang asang pawa, di da omori agbaray na makamang sang kanaan dagom. Parabay kamo paglonos adto sang kabutayan. ¹⁹ Aw matoman da yaan na karisud, kallaat da agaw nang manga mabdus aw yang manga kamokan na arag garo managlonos. ²⁰ Panagampo kamo sang Dios antak way amiyan nang allaw na pagalonos mayo. Panagampo kamo arag antak di makanoran nang allaw na pagpapatana yang pagalonos mayo. ²¹ Kay aw dyomatung da yaan na manga allaw magadogang yang karisud nang wa day maynaan. Dungan nang Dios yiimo yaning donya wa pay karisud na maynaan. Arag wa day madatung oman na maynaan na karisud. ²² Toyo di abay apakadogayun nang Dios yaan na karisud. Kay aw pakadogayun naan yaan, wa day amaboi sang otaw. Toyo kay yamallaat yaan sang kanaan sakop na pinili naan, wakaw di naan apakadogayun yaan na karisud.”

²³ Kayan yabay magindo si Jesus, laong, “Aon magalaong kamayo, ‘Tanawa, ani la yang ari na si Kristo.’ Aon oman kadaygan na magalaong, ‘Yadto kay yang ari na si Kristo.’ Aw maynaan yang kanilan sorit, ayaw kamo magtoo kanilan. ²⁴ Madatung yang manga magaro na magalaong na silan yang ari na si Kristo. Arag madatung yang manga magaro na magalaong na silan yang manga propeta na syosogo nang Dios. Apakita nilan yang dakora na gaom pinaagi sang kaburungburungan na manga imo nilan, antak makapagpatoo silan garo nang kanilan kagaro sang manga otaw na pinili nang Dios. Toyo di amaimo na yang pinili nang Dios yang mangagad sang kanilan kagaro. ²⁵ Kyarag da ta kamo sini pataan nang wa pa akapagguna, wakaw managkido kamo antak di kamo tomoo sang kanilan kagaro.

²⁶ “Aw dumungug kamo sang otaw na magalaong,

'Aadto sang banwa na way maguya yang ari na si Kristo,' di kamo magkadto. Aw dumungug kamo sang otaw na magalaong, 'Aadto yaan sang katagowan,' di kamo magtoo saan. ²⁷⁻²⁸ Kay mayn silan nang manga owak na maski wain yang patay, kyakadtowan nilan. Awgaid ako na gyugual nang Anak nang otaw, aw magari da ako, sakadyap da ak domatung asining donya maynang kilat na sakadyap da makarimpud sang banwa. Kariko mayo arag mikita."

*Yang Pagdatung nang Gyugual nang Anak nang Otaw
(Markos 13:24-27; Lukas 21:25-28)*

²⁹ Yabay magindo si Jesus, laong, "Aw matapos da yang masakit na karisud ninyan na manga allaw, maparabay da magngitngit kay di da yang suga mapakita, di da amallag yang boran. Arag aon manga bitoon na amangkaorog kay agayongon nang Dios. Magakagayonggayong yang kariko nang kikita mayo diglangit. ³⁰ Kayan ikitaun aglangit yang toosanang nang kanak pagbarik ani sang donya. Managurug yang kariko nang otaw disining donya. Ikitaun nilan ako na gyugual nang Anak nang otaw na gapadadatung na madari nang panganod asang pagawanan. Amallag ako, laban dakora yang kanak gaom. ³¹ Apatanogon ko yang trompeta nang pagsogo ko sang tagalangit na manga sogwanun ko adto silatan aw sallupan aw adto sang dowang ka barabagan antak tiponon nilan yang manga otaw na pinili ko sikun sang karowagan nang donya."

*Yang Pagindo bain sang Kaoy na Igera
(Markos 13:28-31; Lukas 21:29-33)*

³² Kayan yagindo si Jesus, laong, "Pagaindo ko kamayo yang sambingay sang kaagi nang kaoy na igera. Yang kaoy na igera aw syomokol da, yatigam da kita na omoraw da yang banwa. ³³ Magonawa saan, aw kimita da kamo na

yatoman da yang kariko nining pyagalaong ko kamayo, matigam da kamo na agput da ako marik ani sang donya. ³⁴ Tinuud na yang manga otaw na asaotan naan na timpo di pa amabos matay, amatoman da yang kariko nang pyagalaong ko kamayo. ³⁵ Amawara pa yang langit aw lopa, awgaid yang kariko nang pyagalaong ko dili amawara, amatoman kariko.”

*Way Yatigam sang Allaw na Adatung Naan
(Markos 13:32-37; Lukas 17:26-30,34-36)*

³⁶ Kayan yabay maglaong si Jesus, “Way otaw na yatigam sang pagdatung naan na pyagalaong ko kamayo. Maski yang manga tagalangit na sogwanun nang Dios, aw maski pa ako na Anak nang Dios, arag wa akatigam. Yang kanak Ama gaid yang yatigam saan na timpo na amapagguna yaan na pyagalaong ko kamayo. ³⁷ Makagaon nang yamapagguna kadini sang manga otaw nang timpo ni Noe yang amapagguna nang pagbarik ko ani sang donya. ³⁸ Kay kadini nang wa pa ulunup, wa silan makaungud daw nanang amapagguna kanilan. Yanagkaan silan, yanaginum, yanagpangasawa matag dyomatung yang allaw nang paglasak ni Noe sang barko na pyagangaranan nang arka. ³⁹ Wara silan makaungud daw nanang amapagguna kanilan matag lyunupan yang donya kayan yangkarumus silan. Magonawa saan aw magbarik ako na gyugual nang Anak nang otaw. ⁴⁰ Kay nginyang allaw nang pagbarik ko, aon dowang ka otaw na magagawbuk disang pawa. Yang isa akamangun, yang isa akaayawan. ⁴¹ Arag aon dowang ka bobay na managgaring. Yang isa akamangun, yang isa akaayawan. ⁴² Mapakatagap kamo kay wa kamo akatigam daw nana na allaw yang oman ko kani na kamayo Ginoo. ⁴³ Butangan mayo yaan sang ginawa mayo. Pananglit, dumduma yang tagtomon sang baray, aw matigam yaan daw kano datung yang matakaw, di yaan matorog naan

na gabi antak di makarasak yang matakaw sang kanaan baray. ⁴⁴ Wakaw abay kamo pakatagap, panagpataan kamo, kay ako na gyugual nang Anak nang otaw, makani ak oman nang allaw na wa mayo akatigami na adatung ko.”

*Yang Madyaw aw yang Maat na Sogwanun
(Lukas 12:41-48)*

⁴⁵ Kayan yabay magindo si Jesus, laong, “Yang un-
gudan na sogwanun na matinomanun sang sogo nang
kanaan pangoro, yaan yang kyakanarigan nang kanaan
pangoro. Yaan yang pyapagdomara sang kanaan manga
inagad na sogwanun, yaan yang yagabuuat sang kanilan
pagkaan. ⁴⁶ Yaan na sogwanun na yabay magdomara nang
madyaw, aw domatung yang kanaan pangoro na matanaw
sang kanaan agi, laban magauma yaan na sogwanun
kay madyaw nang pangoro naan yang kanaan gawbuk.
⁴⁷ Pagalaong ko kamayo na yaang matinomanun na sog-
wanun akasarigan sang kariko nang pyanmowan nang
kanaan pangoro. ⁴⁸ Awgaid aw maglaong yaan na sogwa-
nun surud nang dumdum naan, laong, ‘Bading kadogay
nang kanak pangoro mori, aon koraw kyakaribadan.’
⁴⁹ Kayan yamonal yaan sang arag silan sogwanun, aw abay
yaan kaan aw papagtatagayun sang manga parainum.
⁵⁰ Kayan aw makatokaw mori yang kanaan pangoro na
wa akatigami naang sogwanun, ⁵¹ laban isilotan yaan
na sogwanun nang kanaan pangoro. Yang silot kanaan
maynang silot sang manga otaw na asang baba gaid yang
pagtoo sang Dios. Kayan timiyao yaan na magaoyagut
yang kanaan onto kay ukudurun laban.”

¹ “Nginyang allaw na abarik ko ani sang donya, yang pagari nang Dios makagaon nang samingay sang samporong ka daraga na kyakatpudan magdara nang ilawan kay mosongon sang usug na akasarun. ² Yang limang ka daraga buku nang manga ungudan, yang lima manga ungudan. ³ Yang buku nang ungudan gadara sang kanilan ilawan, toyo way dara nilan na petrolyo na arasak sang kanilan ilawan aw kabosan nang lasak. ⁴ Yang manga ungudan gadara nang kanaankanaan ilawan aw pagsipag-dara sang botelya na lyarasakan nang petrolyo na oman nilan lasak sang kanilan ilawan aw mabos da yang lasak. ⁵ Adoon kay yadogay domatung yang usug na akasarun, yangkatodtod da silan kayan yakatotorog.

⁶ “Tunang gabi aon gatawag na yagalaong, ‘Pagmata kamo, yaibaw da yang usug na akasarun. Logwa kamo, osongonon ta yaan.’ ⁷ Kayan yagbangon yang samporong ka daraga aw dadyawa nilan yang kanilan ilawan. ⁸ Yang manga daraga na buku nang ungudan yagalaong sang manga ungudan, ‘Atagi kami nang petrolyo, kay yang kanami ilawan bay matay, kay kyabosan da nang lasak.’ ⁹ Kayan yimibak yang manga ungudan, laong, ‘Tungup gaid nang ilawan nami yang petrolyo na dara nami. Singadto kamo sang tinda aw pagbili kamo sang petrolyo.’ ¹⁰ Kayan yomanaw yang manga daraga na buku nang ungudan, yagabili sang petrolyo. Yamariyos silan yadatung yang usug na akasarun. Yaning limang ka daraga na ungudan yamagad kanaan agsurud nang baray na pyagakasaran, kayan tyakup yang pilwangan.

¹¹ “Wa akadogay yadatung yang inagad nilan na limang ka daraga. Yagatawag silan, laong, ‘Kay Ginoo, kay Ginoo, owangi kami.’ ¹² Yimibak yang usug na akasarun, laong, ‘Wara ak ikilara kamayo.’” ¹³ Kayan yaglaong si Jesus, “Maynaan yang pagbarik ko ani, wakaw panagkido kamo

kay wa kamo akatigam daw nana na allaw, daw nana na oras yang adatung ko.”

Yang Sambingay bain sang Torong ka Sogwanun

(Lukas 19:11-27)

¹⁴ “Yang pagari nang Dios arag makagaon nang otaw na yakadto sang kadaygan na banwa. Nang wa pa yaan apanaw, yagatawag yaan sang kanaan manga sogwanun kay pangatagan silan nang kanaan sapi, pyapagnegosyo kanilan antak kadogangan yaan na sapi. ¹⁵ Ayn nang amagaga pagnegosyo nang manga sogwanun yaan yang kantidad na yaatag kanilan. Aon isa na yatagan naan nang limang mararan na ka pesos. Aon isa na yatagan naan nang dowang mararan na ka pesos. Aw yang isa yatagan naan nang sang mararan na ka pesos. Kayan yomanaw yaan. ¹⁶ Yang sogwanun na yatagan nang limang mararan na ka pesos yaparabay magnegosyo, pyaganegosyo naan yaan na sapi, kayan kyadogangan nang limang mararan na ka pesos. ¹⁷ Maynaan oman yang isa na sogwanun na yatagan nang dowang mararan na ka pesos, kyakadogangan yaan na sapi nang dowang mararan na ka pesos nang pagnegosyo naan. ¹⁸ Awgaid yang isa na sogwanun na yatagan nang sang mararan na ka pesos yagakotkot sang lopa aw lubungan naan yang sapi nang kanaan pangoro kay tyatago naan.

¹⁹ “Pagkadogay disaan, dyomatung da yang kanilan pangoro kay mapagkita sang kanaan manga sogwanun daw yoonnono nilan yang kanaan sapi. ²⁰ Yang sogwanun na yatagan naan nang limang mararan na ka pesos yodorod agkanaan, yagadara sang sapi aw yang yakadogang na limang mararan na ka pesos. Laong naan, ‘Kay pangoro, yatagan mo ako nang limang mararan na ka pesos. Yani kay yang yakadogang, limang mararan na ka pesos.’ ²¹ Laong nang kanaan pangoro, ‘Maasub

kaw, laban madyaw yang imo mo. Nangaon syasarigan ta kaw nang tagbi na kantidad, adoon asarigan ta kaw nang dakora na kantidad. Adi la kaw kanak paguya, papagumaun ta kaw.’ ²² Arag yodorod agkanaan yang sogwanun na yatagan nangaon nang dowang mararan na ka pesos. Laong naan, ‘Kay pangoro, yatagan mo ako nang dowang mararan na ka pesos. Yani kay yang yakadogang, dowang mararan na ka pesos.’ ²³ Kayan yaglaong yang kanaan pangoro, ‘Maasub kaw, laban madyaw yang imo mo. Nangaon syasarigan ta kaw nang tagbi na kantidad, adoon asarigan ta kaw nang dakora na kantidad. Adi la kaw kanak paguya, papagumaun ta kaw.’ ²⁴ Kayan dyomorod agkanaan yang sogwanun na yatagan naan nang sang mararan na ka pesos. Laong naan, ‘Kay pangoro, yatigam ako na ikaw maigpit. Aw yagasool kaw sang pagtanum, akaimanan mo na aon amakamang. Aw pyapagnegosyo mo sang sapi, gosto mo na aon gransiya.’ ²⁵ Yamalluk ako kanmo, wakaw lyurubung ko yang kanmo sapi antak di matanak. Tanawa, yani kay yang kanmo sapi.’ ²⁶ Yimibak yang kanaan pangoro, laong, ‘Mataka kaw na sogwanun, yakasara kaw. Yaan kadi yang kyakaundan mo na madawat ak sang abot aw yagasool ako sang pagtanum, na madawat ak nang gransiya aw pyapagnegosyo ko sang sapi.’ ²⁷ Kayan nanga wa mo ubutangan sang bangko yang sapi ko antak madawat ko garo yang tubo naan na sapi adoon nining pagori ko?’ ²⁸ Kayan yaglaong yang pangoro sang kadaygan na manga sogwanun naan, ‘Bawiya yang sang mararan na sapi ko digkanaan, aw atagan asadtong aon samporong mararan.’ ²⁹ Kay yang otaw na kyakanarigan odogangan yang syasarig kanaan nang tigmad, kayan laban madaig yang kanaan. Toyo yang di akanarigan abawiin digkanaan yang maski tatagbi na syasarig kanaan. ³⁰ Yaning sogwanun na way kabos,

parogwaa yaan adto sang kangitngitan. Mitiyao yaan adto, magaoyagut yang kanaan onto kay ukudurun laban.’”

Amatipon yang Kariko nang Otaw asang

Atobangan ni Jesus

³¹ Yabay magindo si Jesus, laong, “Aw magbarik da ako ani sang donya, dagdagu yang kanak gaom. Amagad kanak yang kariko nang tagalangit na manga sogwanun ko. Ako na gyugual nang Anak nang otaw yang magaari disining donya. ³² Wakaw amatipon yang kariko nang otaw asang atobangan ko, pagasitobokon ko silan maynang magbantayay sang manga ayup na pyagasitoboknaan yang manga karnero aw yang manga kambing. ³³ Byubutang nang magbantayay yang karnero asang apit karinto naan, aw yang kambing asang apit kawara naan. Maynaan yang manga otaw na pagasitobokon ko,” laong ni Jesus. ³⁴ “Kayan ako na ari magalaong sang manga otaw asang apit karinto ko, ‘Kamo na pyanganak da nang kanak Ama na Dios, bading paguma da agaw mayo, kay kamo yang kanak kasakopan. Dungan yamaimo yang donya, pyataan da nang Dios pagbuutan na ako yang magaari kamayo. ³⁵ Kay nangaon nang pagkagutum ko, pyapakaan mayo ako; yamarangga ako, pyapainum mayo ako. Maski wa ak mayo nangaon ikilaraa, tyatayod mayo ako. ³⁶ Nangaon nang way dagom ko, dyadagoman mayo ako. Yamasakit ako, tyatagapan ak mayo. Yamapiriso ako, tyatarok ak mayo.’ ³⁷ Kayan yang manga mangkadyaw na otaw na asang apit karinto ko, magaosip kanak, laong, ‘Kay Ginoo, akano kaw akagutum na pyapakaan kaw nami? Akano kaw akarangga na pyapainum kaw nami? ³⁸ Akano kami atayod kanmo na yadatung kaw agkanami na way kilara mo? Akano kami ikita na way dagom mo

na dyadagoman kaw nami? ³⁹ Akano kaw akasakit na tyatagapan kaw nami? Akano kaw akapiriso na tyatarok kaw nami?' ⁴⁰ Kayan ako na ari imibak, magalaong ako sang apit karinto ko, 'Aw yiimo mayo yang maynaan na imo sang maski sini na yamaukud na yotoo kanak, maynang ako yang tyatabangan mayo kay yang yotoo kanak, yaan yang kanak manga lomon.'

⁴¹ "Kayan magalaong ako sang manga otaw na asang apit kawara ko, 'Panaw kamo adto, kay kyakaingutingutan kamo nang Dios. Singadto kamo sang laga na di magkamatay na pyapataan nang Dios kadini butang na pagasilotan kang Satanas aw yang kanaan manga sogwanun. ⁴² Maynaan, kay nangaon yamagutum ako, kayan wa mayo ako apakaana; yamarangga ako, kayan wa mayo ako apainuma. ⁴³ Nangaon na baya pa ako na yadatung agkamayo na way kilara ko, wa mayo ako atayoda. Nangaon way dagom ko, kayan wa mayo ako adagomi. Yamasakit ako, kayan wa mayo ako atagapi. Yamapiriso ako, kayan wa mayo ako ataroka.' ⁴⁴ Magaosip silan kanak, laong, 'Kay Ginoo, akano kaw nami ikitaa na yamagutum kaw, na yamarangga kaw, na way kilara mo, na ikaw way dagom, na yamasakit kaw, na yamapiriso kaw, kayan wa kaw nami atabangi?' ⁴⁵ Kayan ako na ari imibak, magalaong ako sang apit kawara ko, 'Kay wa mayo atabangi yang maski sini na yotoo kanak na yamangkaukud, maynang ako yang wa mayo atabangi.' " ⁴⁶ Kayan yaglaong si Jesus, "Yaning manga otaw na apit kawara ko, adaraun adto sang pagasilotan kanilan sang silot na way kataposan. Toyo yang matarong na apit karinto ko, panalanginan ko silan nang way kataposan."

26

*Yang Byabaat na Imoon kang Jesus**(Markos 14:1-2; Lukas 22:1-2; Juan 11:45-53)*

¹ Pagkatapos pagindo ni Jesus yaan kariko, maglaong yaan sang kanaan manga inindo, ² “Yatigam kamo na dowa koman na allaw yang pista na pyagangaranan nang Paglabay. Kayan ako na gyugual nang Anak nang otaw apadakup kay akarabowan nilan asang kaoy na koros.”

³ Yang manga pangoro na magampoway aw yang mangkatikadung nang manga Judio yanagkatipon asang baray ni Kaipas na labaw na magampoway.

⁴ Yanagkabaraw silan daw onnoon nilan pagdakup kang Jesus antak di katigaman nang kadaygan na panagdakupun nilan, kay lyalaom nilan na yaan apatayun. ⁵ Wakaw kaba yanagkabaraw silan na silanay da, laong nilan, “Di natu yaan adakupun asang atobangan nining magkadaig na yatambong sang pista kay daw silan madaman kayan yasamok aw barusi kita nilan kay madyaw nilan si Jesus.”

*Byobobowan yang Oro ni Jesus nang Lana nang Aadto Yaan Betania**(Markos 14:3-9; Juan 12:1-8)*

⁶ Aadto si Jesus sang barrio na Betania, asang baray ni Simon. Sanla yang sakit ni Simon nangaon, wakaw pyagangaranan yaan nang sanlaun. ⁷ Aadto yodorod agkang Jesus yang bobay na yagadara nang tagbi na botelya na yamatmo nang laban maal na maballo na lana. Dyuduput naan bobo sang oro ni Jesus yaan na lana kaba yakaan si Jesus. Yaan yang batasan nilan aw yagataod silan. ⁸ Pagkita nang manga inindo ni Jesus, mangkadaman silan. Yagalaong silan, “Nanga yaan kyakayam na lana? ⁹ Barigyaan sa garo yaang maal na lana kayan yang bayad saan pangatag sang manga pobre.” ¹⁰ Pagkatigam ni Jesus

sang pyagalaong nilan, maglaong yaan, “Pabayai mayo yaan na bobay, kay laban madyaw yang yiimo naan kanak. ¹¹ Maski kano makaatag kamo sang manga pobre kay yabay kamo managkitakita disini na banwa. Awgaid ako, di dak madogay dini kamayo. ¹² Byobobo naan yaning maballo na lana antak maballo pataan yaning lawas ko kaba wa pa ak ulubungan. ¹³ Pagalaong ko kamayo na di yaan na bobay akaringawan, kay maski diin makarimpud yaning madyaw na batok sang kaagi ko asang kariko nang banwa, arag ogogodon yaning yiimo naan kanak.”

*Si Judas Matabang sang Magapadakup kang Jesus
(Markos 14:10-11; Lukas 22:3-6)*

¹⁴ Kayan kyomadto sang manga pangoro na magampoway yang isa sang samporo aw dow na apostol ni Jesus na pyagangaranan ni Judas Iskariote. ¹⁵ Yagalaong yaan kanilan, “Pilang abayad mayo kanak aw matabang ak kamayo antak mayo padakup si Jesus?” Byabayadan nilan yaan nang katlowan na book na sapi. ¹⁶ Kayan disaan yabay pagsaitan ni Judas si Jesus daw onnoon naan pagpadakup kang Jesus.

Yapagsaro si Jesus sang Kanaan manga Inindo nang Pista nang Paglabay

(Markos 14:12-21; Lukas 22:7-14,21-23; Juan 13:21-30)

¹⁷ Dyomatung da yang mona na allow nang pista na yaan yang kyakaan nang manga Judio yang paan na way patoron. Kayan dyomorod agkang Jesus yang kanaan manga inindo na yagalaong, “Wain yang baray na gosto mo pagalotowan nami sang iyambong ta nang pista nang Paglabay?” ¹⁸ Yimibak si Jesus, laong, “Kadto kamo sang syodad adto sang otaw na pyagaindo ko kamayo, aw paglaongan mayo kanaan na yang Ginoo yagalaong na di madogay panagpatayun da yaan. Gosto naan na disaan

yaan magaiyambong sang kanmo baray na yaan yang inagad naan yang kanaan manga inindo, kay tikakaan da sang pista nang Paglabay.”¹⁹ Kayan kyadtowan nang manga inindo ni Jesus yang otaw na pyagaindo naan kanilan, kayan yandam nilan yang iyambong nilan nang pista nang Paglabay.

²⁰ Nang gabi la, yapagsaro si Jesus komaan sang samporo aw dow na inindo naan. ²¹ Kaba yakaan silan, yagalaong si Jesus, “Pagalaong ko kamayo na aon isa kamayo na matabang sang yapagkontara kanak antak ako dakupun nilan.” ²² Kayan yangkaundug yang kanaan manga inindo tungud sang pyagalaong naan. Isaisa kanilan yagaosip, laong, “Sini, kay Ginoo, daw ako?” ²³ Yimibak si Jesus, laong, “Yaan na matabang sang magapadakup kanak yang isa kamayo na yapagsaro kanak domarit nang paan asang sabaw. ²⁴ Ako na gyugual nang Anak nang otaw apatayun maynang syosolat na amapagguna kanak. Awgaid kallaat da agaw nang otaw na matabang sang magapadakup kanak, madyaw pa kanaan aw wa yaan magkawtaw.” ²⁵ Si Judas na matabang sang magapadakup kang Jesus arag yagalaong, “Kay Ginoo, daw ako yang pyagalaong mo?” Kayan yimibak si Jesus kanaan, laong, “Yaan sa agaw, yaang pyagalaong mo.”

Yang Pagpisangpisang nang Ginoo sang Paan na Pyapakaan sang Kanaan manga Inindo

(Markos 14:22-26; Lukas 22:15-20; 1 Korinto 11:23-25)

²⁶ Kaba yakaan silan, pyopoti ni Jesus yang paan aw pagpasalamat yaan sang Dios, kayan pyagpisangpisang naan yaan aw pandooran naan sang isaisa sang kanaan manga inindo. Kayan yaglaong yaan kanilan, “Yani yang kanak lawas. Dawata mayo aw kaana.” ²⁷ Kayan tyakmagan ni Jesus yang tabo na aon inumun nilan. Pagpasalamat naan sang Dios, pandool naan kanilan, kayan yaglaong,

“Inuma mayo yani kariko, ²⁸ kay yani yang kanak dogo na apatutudun na pagatobos sang sara nang madaig na otaw. Wakaw pinaagi sang kanak dogo na apatutudun amatoman yang maori na saad nang Dios kamayo na olowasun kamo sang kamayo sara. ²⁹ Pagalaong ko kamayo na di da ako iminum oman sang inmun na paras matag domatung yang allow na iminum kita sang baya na inmun asang kasakopan nang kanak Ama na Dios.” ³⁰ Pagkatapos saan, managkanta silan sang kanta na pagsimba sang Dios, pyagabantog kanaan, kayan lyomogwa silan saan na baray aw singadto sang butay na Kaolibowan.

Pyapakatigam ni Jesus yang Paglaong ni Pedro na Buku Silan nang Maginagad

(Markos 14:27-31; Lukas 22:31-34; Juan 13:36-38)

³¹ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Ayawan ako mayo kariko mallow, kay yaan yang pyapasolat nang Dios kadini na yagalaong, ‘Apatayun ko yang magbantayay sang manga karnero kayan yanagsarimburag mandarangan yang manga karnero.’ ³² Awgaid,” laong ni Jesus, “aw papagboiin da ako oman sikun patayun, magaona ako kamayo komadto Galilea.” ³³ Kayan yaglaong si Pedro kanaan, “Maski ayawan kaw mallow nang kadaygan, ako dili, di ta kaw ayawan maski nanang amapagguna.” ³⁴ Yagalaong si Jesus, “Kay Pedro, pagalaong ko kanmo na di pa yang manok magatagaok mallow nang pakallowun, pagalaong da mo ako nang makatlo na buku kita nang maginagad.” ³⁵ Kayan yaglaong si Pedro, “Aw patayun kaw, arag sa ak omonong mapapatay, di ak magalaong na buku kita nang maginagad.” Min da naan arag yang pyagalaong nang kadaygan na manga inindo ni Jesus.

Yagaampo si Jesus adto Getsemane

(Markos 14:32-42; Lukas 22:39-46)

³⁶ Kayan kyomadto si Jesus aw yang manga inindo naan sang tatanuman na pyangarangan nang Getsemane. Aadto yagalaong si Jesus kanilan, “Pagingkod kamo dini kay disadto ako, magaampo ako.” ³⁷ Silan na pyagaagad naan si Pedro aw yang dowa na anak ni Sebedeo. Kayan yakudugkudug si Jesus disaan, laban yamapuruk. ³⁸ Kayan yaglaong yaan sang toro na asang said naan, “Laban ak yamapuruk, maynang mobogto da yang ginawa ko. Disini la kamo, pakatanaw kamo, ayaw magkatorog.” ³⁹ Kayan yapaawatawat si Jesus kanilan, aw pagloob disang lopa, kayan yagampo sang Dios, laong naan, “Kay Ama, aw maimo, pyangayo ko na di garo amapagguna kanak yang- ing laban marisud na madatung kanak. Awgaid gosto ko, kay Ama, na yang kanmo pagbuut yang amatoman ani kanak, dili yang kanak pagbuut.”

⁴⁰ Pagkatapos naan magampo, magbarik si Jesus sang toro na inindo naan, kikita naan na yamangkatorog silan. Yagalaong yaan kang Pedro, “Di kaw kadi makatigkul sang pagkatodtod mo maski nang sang ka oras gaid? ⁴¹ Ayaw kamo magkatorog, pangayo kamo sang tabang nang Dios antak di kamo maboyo ni Satanas. Mangagad garo kamo sang pagbuut nang Dios, toyo wa kamo makaimo kay way abay gaom nang otaw.”

⁴² Kayan kyomadto oman si Jesus kay magaampo oman. Laong naan, “Kay Ama, aw di maimo na ilingatun digkanak yang laban marisud na madatung kanak, madyaw ko na amatoman yang kanmo pagbuut ani kanak.” ⁴³ Pagori oman ni Jesus sang toro na inindo naan, kitaun naan na yoman silan matorog kay laban yamatodtod.

⁴⁴ Kayan pyanawan silan naan oman na magaampo nang katlo. Nginyan da, magonawa yang kanaan pagampo. ⁴⁵ Pagkatapos naan magampo, magbarik yaan

agkanilan aw paglaong, “Yabay pa sa kadi kamo matorog? Tanawa mayo, dadatung da nang magadakup kanak. Ako na gyugual nang Anak nang otaw apadakup sang manga saraun na otaw. ⁴⁶ Kaindug da kamo kay yaibaw da yang yatabang sang magadakup kanak. Bay da ra kamo, mapagkita kita kanilan.”

Dyadakup si Jesus

(Markos 14:43-50; Lukas 22:47-53; Juan 18:3-12)

⁴⁷ Kaba yagasorit si Jesus, yadatung si Judas na isa sang samporo aw dow na apostol ni Jesus. Madaig yang inagad naan, yanagdara silan nang manga espada aw manga bobonal na kaoy. Yang gasogo sining manga otaw na inagad ni Judas yang manga pangoro na magampoway aw yang mangkatikadung nang Judio. ⁴⁸ Dadaan da pyaglaong ni Judas yang kanaan manga inagad na ayn nang arukan naan, yaan yang adakupun nilan. ⁴⁹ Wakaw pagdatung ni Judas, maparabay yaan domorod kang Jesus aw paglaong, “Wain kaw, kay Ginoo?” Kayan yarukan naan si Jesus. ⁵⁰ Kayan yaglaong si Jesus, “Pakalluga ra imowa yang imoon mo kanak, kay lagi.” Kayan dyakup si Jesus nang manga inagad ni Judas, pyapakagsun yaan nilan tagunun. ⁵¹ Yang isa na inagad ni Jesus yakabindas sang kanaan espada, titibas naan yang allang nang labaw na magampoway aw kapangori sang sangkilid na taringa naan. ⁵² Kayan yaglaong si Jesus kanaan, “Sooban yang espada mo, kay yang makapoti sang matarum amatay yaan arag nang matarum. ⁵³ Wa kadi kamo akatigam na aw mapatabang ako sang kanak Ama, aparabayun naan pakaniin kanak yang pilang mararan na tagalangit na sogwanun ko? ⁵⁴ Awgaid, aw mapatabang ak kanaan, di da amatoman yang pyapasolat nang Dios kadini. Wakaw

di ak mapatabang sang kanak Ama na Dios kay antak matoman yang pyapasolat naan na kanaan pagbuut.”

⁵⁵ Kayan yaglaong si Jesus sang yanagdakup kanaan, “Nanga kamo yanagdara nang manga espada aw bobonal maynang torisan yang panagdakupun mayo? Allawallow yagaindo ako digsurud nang templo, nanga wa mayo ako adakupa disaan?” ⁵⁶ Awgaid abay da ra, kay kariko nini yamapagguna kanak antak matoman yang syosolat kadini nang manga propeta nang Dios.” Pagkatapos ni Jesus maglaong saan, ayawan yaan nang kariko nang kanaan manga inindo, dyaraganan da yaan.

Dyadara si Jesus adto sang Mangkatikadung nang manga Judio

(Markos 14:53-65; Lukas 22:54-55,63-71; Juan 18:13-14,19-24)

⁵⁷ Kayan dyara si Jesus nang yanagdakup kanaan agkang Kaipas na labaw na magampoway. Yanagkatipon disaan na baray yang manga magindoway sang balaod aw yang mangkatikadung nang manga Judio. ⁵⁸ Si Pedro yigiyod kang Jesus, toyo maawatawat yang pagurangan. Pagdatung ni Pedro sang baray ni Kaipas, yarasak yaan sang inarad nang baray, toyo wa apanik. Yapagobay yaan sang digdarum sang manga bantay sang baray, kay magasait yaan daw onnoon nilan si Jesus. ⁵⁹ Agsurud nang baray yang manga pangoro na magampoway aw yang kariko nang pangoro nang manga Judio na yanagkatipon disaan, yanagkabaraw daw nana na sara yang atakun nilan kang Jesus na akasombong antak patayun. ⁶⁰⁻⁶¹ Awgaid way kikita nilan na sara na akaponowan nang pagpatay nilan kanaan. Maski madaig yang gatistigos di akatoowan kay wa magaonawa yang pyagalaong nilan kay podong kagaro. Yadogaydogay disaan, yadatung yang dowang ka otaw na mangkagaro na tistigos na yagalaong, “Yani sa agaw yang

yagalaong nangaon na alanasun naan yaning dagdagun na templo nang Dios, kayan oman naan lindugun nang katlong allaw.”

⁶² Kayan yimindug yang labaw na magampoway aw paglaong kang Jesus, “Nanga, way akaibak mo sining sombong nang manga otaw?” ⁶³ Toyo wa iibak si Jesus. Kayan pyaglaong yaan nang labaw na magampoway, laong, “Ibaka nang matungtung yaning pagaosip ko kay aani kaw sang atobangan nang Dios na di magkamatay. Paglaongan kanami daw ikaw agaw si Kristo na Anak nang Dios.” ⁶⁴ Yimibak si Jesus, laong, “Yaan sa agaw, yaang pyagalaong mo. Pagalaong ko kamayo na madatung yang allaw na akatigaman mayo na ako na gyugual nang Anak nang otaw yang makagagaom sang kariko kay ikitaun mayo ako asang apit karinto nang Labi na way tatamanan nang kanaan gaom. Arag ikitaun mayo ako na magabarik ani sang donya sikun diglangit na madari nang panganod.” ⁶⁵ Pagdungug nang labaw na magampoway sang sorit ni Jesus, parabay naan lasiin yang kanaan dagom, kay laban lyarangutan yaan. Kayan yaglaong yaan, “Yang kanaan sorit yang pagminos sang Dios, wakaw di da kita magatagad sang kadaygan pa na tistigos kay dyumungug da kita sang kanaan sorit na pagminos naan sang Dios kay yagalaong yaan na mayn kono kanaan yang Dios. ⁶⁶ Wakaw onnoon da mayo yaan na otaw?” Kayan yimibak yang manga pangoro nang Judio, laong, “Angay yaan patayun.”

⁶⁷⁻⁶⁸ Kayan pyanagtobadan nilan yang kaimo ni Jesus aw sombaga nilan. Arag aon yasampak kanaan na yagalaong, “Ikaw na Kristo, tooka daw sining yasampak kanmo.”

Wa Aangkuna ni Pedro na Inagad naan si Jesus

(Markos 14:66-72; Lukas 22:56-62; Juan 18:15-18,25-27)

⁶⁹ Si Pedro agdarum da, yagapogaang. Aon disaan sogwanun na bobay nang labaw na magampoway na yodorod kang Pedro, kayan yaglaong yaan kanaan, “Ikaw yang arag inagad ni Jesus na taga Galilea.” ⁷⁰ Awgaid wa aangkun si Pedro asang atobangan nilan kariko na maginagad silan si Jesus. Sana yaglaong da yaan, “Wara ako akatigam sang pyagalaong mo daw nana.” ⁷¹ Kayan kyomadto yaan sang apit nang tatakup nang inarad. Aon disaan kadaygan na sogwanun na bobay na ikita kanaan, laong naan sang manga otaw disaan, “Yani na otaw, arag inagad ni Jesus na taga Nasaret.” ⁷² Wa oman si Pedro aangkun asang atobangan nilan na maginagad silan si Jesus. Sana yaglaong da yaan, “Buku kami nang maginagad, laban sa wa ak ikilara saan na otaw.” Kayan yaglaong yaan na isilotan yaan nang Dios aw buku nang matungtung yang pyagalaong naan. ⁷³ Wa akadogay, aon manga otaw na yanagkoro disaan na yodorod kang Pedro. Yagalaong silan, “Tinuud sa agaw na ikaw arag inagad ni Jesus. Yatigam kami kay tobok yang kanmo tingug sang kanami.” ⁷⁴ Pagdungug ni Pedro saan, maglaong yaan oman, “Isilotan ako nang Dios aw buku nang matungtung yang pyagalaong ko na wa ak ikilara saan na otaw.” Pagkampus nang sorit naan, magtagaok yang manok. ⁷⁵ Pagdungug ni Pedro sang tyagaok nang manok, kaundan naan yang pyagalaong kanaan ni Jesus na yagalaong, “Nang di pa yang manok magatagaok mallaw, magalaong da kaw nang makatlo na buku kita nang maginagad.” Kayan lyomogwa si Pedro sang inarad kayan yagdaraw, laban yamaundug.

27

*Dyadara si Jesus adto kang Pilato**(Markos 15:1; Lukas 23:1-2; Juan 18:28-32)*

¹ Pakallowun da, kariko nang pangoro na magampoway aw kariko nang manga mangkatikadung nang manga Judio yanagkabaraw, yagaoyon silan na apapatay nilan si Jesus. ² Kayan pyagapos nilan yang buktun ni Jesus aw padaraan agkang Pilato na gobernador antak okman naan.

*Yang Pagkamatay ni Judas**(Apostol 1:18-19)*

³ Si Judas na yatabang sang yapagkontara kang Jesus yagasusul pagkatigam naan na apapatay si Jesus, kayan kyomadto yaan sang manga pangoro na magampoway aw manga mangkatikadung, kay oori naan kanilan yang katlowan na book na sapi. ⁴ Yagalaong yaan kanilan, “Yakasara da ako kay ako yang yatabang kamayo magpadakup kang Jesus. Yatigam ako na way kanaan sara.” Yimibak silan, laong, “Way labut nami saan. Kanmo rakman.” ⁵ Syasaboya ni Judas yang sapi aw kakanat dig-surud nang balaan na ampowanan asang templo. Kayan yomanaw yaan aw pagbitay, yagtoyo da yaan.

⁶ Pagpoti nang manga pangoro na magampoway sang sapi, maglaong, “Aw dogpo yani sang sapi surud nang templo, makalapas da kita sang balaod kay yaning sapi bayad sang pagpatay sang otaw.” ⁷ Wakaw yanagkabaraw silan daw onnoon da nilan yaan na sapi. Pyagaoyonan nilan na pagabili yaan na sapi sang lopa na lopa nang mangngimo sang koron, kay imoon pallurubngan sang manga otaw na buku nang Judio. ⁸ Wakaw pyanganganan nilan yaan na lopa nang lopa nang dogo, yang kaorogan naan, yang lopa na binili nang sapi na bayad sang pagpatay sang otaw.

⁹ Pagbili nilan saan na lopa, matoman yang pyagalaong kadini nang propeta nang Dios na si Jeremias na yagalaong, “Kyakamang nilan yang katlowan na book na sapi na bayad kanaan. Yaan yang bayad na pyagaidaragan nang manga otaw na sompaw ni Israel. ¹⁰ Yaan na sapi pyagabayad nilan sang lopa nang mangngimo sang koron kay yaan yang pyagasogo kanak nang Dios.” Yaan yang pyagalaong ni Jeremias kadini.

Bibista ni Pilato si Jesus

(Markos 15:2-5; Lukas 23:3-5; Juan 18:33-38)

¹¹ Si Jesus yagaindug asang atobangan ni Pilato na gobernador na yagabista kanaan. Yoosip yaan ni Pilato, laong, “Ikaw agaw yang ari nang manga Judio?” Yimibak si Jesus, laong, “Yaan sa agaw yaang pyagalaong mo.”

¹² Kayan pyagsombong si Jesus kang Pilato nang manga pangoro na magampoway aw manga mangkatikadung nang Judio, toyo wa si Jesus iibak. ¹³ Wakaw yagaosip kanaan si Pilato, laong, “Nanga dili kaw magibak? Kay paningug, madaig yang pyagasombong nilan kanak bain kanmo.” ¹⁴ Toyo ampan, wa yaan iibak, wakaw laban yamaburungburung si Pilato.

Yookman na Apatayun si Jesus

(Markos 15:6-15; Lukas 23:13-25; Juan 18:39-19:16)

¹⁵ Yang batasan nang gobernador kada toig aw dy-omatung da yang pista nang Paglabay, pyagaboroyan naan yang isa na piriso na ayoon nang manga Judio na aparogwaun naan. ¹⁶ Yaan na pista nang Paglabay aon piriso na pyanganganan ni Barabas na yamabantog sang imo na maat. ¹⁷ Pagkatipon nang magkadaig, magosip si Pilato kanilan, laong, “Sini yang piriso na gusto mayo na oboroyan ko? Si Barabas, daw si Jesus na gyugual nang Ari na pinili nang Dios?” ¹⁸ Maynaan yang pagosip ni

Pilato kanilan, kay kyakatigaman ni Pilato na syosombong si Jesus nang manga pangoro nang Judio kay isindil silan kang Jesus.

¹⁹ Kaba yagaingkod si Pilato digsurud nang baray nang okmanan, yadatung yang solat na pyapadara nang asawa naan na yagalaong, “Ayaw magilabut saan na otaw, kay way sara naan. Kay kyakaritudan ak laban konggabi nang tagaynup ko kay pyapagtagaynup ako kang Jesus.”

²⁰ Awgaid yang manga pangoro na magampoway aw yang mangkatikadung nang Judio, yagaindo silan sang gakadaig na manga otaw na yaan yang ayoon na oboroyan si Barabas, yaan yang pagalaong na apatayun si Jesus.

²¹ Kayan yoman magosip kanilan si Pilato, laong, “Wain yang gosto mayo na oboroyan ko sining dowang ka otaw?” Laong nilan, “Si Barabas yang oboroyan.” ²² Kayan yaglaong si Pilato, “Aw maynaan, onnoon ko si Jesus na gyugual nang ari na pinili nang Dios?” Kayan yimibak silan kariko, laong, “Pakarabowi yaan asang koros.”

²³ Kayan yaglaong si Pilato, “Nanga, nanang maat na imo naan?” Kayan yagdogang yang tanog nang manga Judio. Ban da agaw gyagaan da yang kanilan sorit, laong, “Pakarabowi yaan asang koros.” ²⁴ Kayan kyatigaman ni Pilato na yang kanaan sorit di pangagdan nang manga otaw, kay masamok da silan laban. Wakaw yakamang si Pilato sang tobig aw onawi naan yang kanaan kamot asang atobangan nang gakadaig. Yagalaong yaan, “Kamayo yaan sara. Yang kamayo kamot yang akadogwan nini na otaw. Yang kanak kamot dili. Aw patayun mayo yaan, kamayo rakman, way labut ko.” ²⁵ Kayan yimibak yang gakadaig, laong, “Uu, sa agaw, kanami sara yang pagpatay kang Jesus, aw arag sara nang kanami manga sompaw.”

²⁶ Kayan byoroyan ni Pilato si Barabas adto kanilan, aw parabutan naan si Jesus nang lobid na aon makakkapig,

kayan syogo naan yang manga sondaro na akarabowan si Jesus asang koros antak patayun.

*Si Jesus Dyodoogdoog nang manga Sondaro
(Markos 15:16-20; Juan 19:2-3)*

²⁷ Pagkarabut nilan kang Jesus, daraun yaan nang manga sondaro agsurud nang inarad nang baray ni Pilato. Kayan tyawag nilan yang kariko nang kasondarowan disaan. ²⁸ Lyorobas nilan yang dagom ni Jesus, aw dagomi si Jesus nang mapora na dagom, kay gyagaon sa kono nilan sang ari. ²⁹ Kayan yagsarapid silan sang soksokon na baragun na yiimo pudung aw pudungan nilan sang oro naan. Pyapagtakmag nilan yang karinto na tolo naan sang baston, kayan lyomood silan asang atobangan naan nang pagdoogdoog nilan kanaan. Kayan yaglaong silan kanaan, “Kay Ginoo, ari kaw nang manga Judio.” ³⁰ Pyanagtobadan nilan si Jesus kayan kyamangan nilan sang baston aw bonaran sang oro naan. ³¹ Pagkatapos nilan magdoogdoog kanaan, panaglobasun nilan yang mapora na dagom, aw sooti nilan oman nang tyoonan naan dagom. Kayan dyara yaan nilan aglogwa antak panagkarabowan nilan asang kaoy na koros.

*Kyakarabowan si Jesus asang Koros
(Markos 15:21-32; Lukas 23:26-43; Juan 19:17-27)*

³² Kaba yangindaran silan aglogwa nang syodad, pyagakita nilan yang otaw na pyanganganan ni Simon na taga Sirene. Lyurugus nilan yaan papagpusanun sang koros na pyupusan ni Jesus. ³³ Kayan dyara nilan si Jesus adto babaw nang tagbi na butay na pyanganganan nang Golgota. Kyaragsaan nang oro yang kaorogan nang aran naan na butay. ³⁴ Kayan pyainum nilan si Jesus sang inmun na dyadariyan nang apdo toyo pagkatimtim naan saan, wara yaan iinum.

³⁵ Kyakarabowan nilan si Jesus asang koros, kayan tyollok nilan yang koros sang lopa. Pagkatapos saan, managripa silan daw sining makapagpanmo kanilan sang kada isa na dagom ni Jesus. ³⁶ Kayan yanagingkod silan aw panagbantay kanaan. ³⁷ Yang sombong nilan bain kang Jesus syosolat asang tupad nang babaw nang oro ni Jesus. Laong nang sombong nilan, “Yani si Jesus yang ari nang manga Judio.” ³⁸ Aon dowang ka torisan na arag kyakarabowan nilan asang kanilan koros, yang isa apit karinto ni Jesus, aw yang isa apit kawara naan.

³⁹ Yang yallabay yagadadangu na yagaodyat kang Jesus. ⁴⁰ Kayan kyuyat nilan si Jesus, laong, “Ati nimo na magaranas sang templo aw imowa oman surud nang torong allaw. Aw Anak kaw nang Dios, panaog disang koros antak di mogto yang ginawa mo.” Maynaan yang kanilan pagodyat kang Jesus. ⁴¹ Arag yagaodyat kanaan nang maynaan yang manga pangoro na magampoway aw yang manga magindoway sang balaod ni Moises aw yang manga mangkatikadung, yagaonawa silan kariko, arag silan yagaodyat kang Jesus. ⁴² Yagalaong silan, “Yakatabang sang kadaygan na otaw, awgaid di yaan makatabang sang kanaan tyoonan lawas. Aw makapanaog yaan disang koros na akamatayan naan, motoo ra kami na yaan yang ari nami na taga Israel. ⁴³ Yasarig kono yaan sang Dios, yagalaong yaan na Anak yaan nang Dios. Pagatanawan nami agaw daw papanaogon yaan nang Dios disang koros, kay yaan kono yang kyakarugunan nang Dios.” ⁴⁴ Maski yang torisan na arag kyakarabowan asang apit nang koros ni Jesus, arag yagaodyat kanaan nang maynaan.

Yang Pagkamatay ni Jesus

(Markos 15:33-41; Lukas 23:44-49; Juan 19:28-30)

⁴⁵ Pagkaalasdosi nang allaw sakadyap yagngitngit da yang banwa. Mangitngit da yang banwa asta yagalastres

nang ambong. ⁴⁶ Pagkaalastres nang ambong, gagaan ni Jesus yang pagsorit, laong, “Eli, Eli, lama sabaktani.” Yang kaorogan naan na sorit, “Dios ko, Dios ko, nanga tyatarikodan mo ako?” ⁴⁷ Aon manga otaw disaan na yudungug saan na sorit ni Jesus, kayan yaglaong silan, “Dagaw yagatawag yaan kang Elias na propeta nang Dios kadini.” ⁴⁸ Pagdungug nilan saan, maparabay moti yang sang ka otaw sang espongha aw tuguma naan sang in-mun kayan syaringit sang kaoy aw dadawugan naan adto sang baba ni Jesus kay antak supsupun naan. ⁴⁹ Kayan yaglaong silan, “Pabayai la doon, kay pagatanawan da ta gaid daw komaon si Elias na makamang kanaan disang koros.” ⁵⁰ Kayan kyomowaaw si Jesus, kayan yomogto yang ginawa naan.

⁵¹ Pagkamatay ni Jesus, maparabay mapikas yang madakmul na sapot na pyagasaringbung sang balaan na ampowanan nang Dios disang templo ag Jerusalem. Pagpono digtaas mapikas yaan na sapot datung agdarum. Yamagayong yang banwa nang dakora na linog, yamangkapiyak yang mangkabakla na bato. ⁵²⁻⁵³ Aon manga gikub na butanganan nang yamangkamatay na yanagbukad nang linog. Pagboi ni Jesus oman na pyapatay, madaig arag na tomotoo kanaan na yangkamatay da na arag pyapagboi oman. Yallogwa silan disang manga gikub na byubutangan kanilan kayan yagpanawpanaw silan asang syodad na balaan. Yapakita silan sang madaig na otaw.

⁵⁴ Yang manga sondaro aw yang kapitan nilan na yanagbantay asang apit nang koros ni Jesus, pagbati nilan sang linog, mangkalluk silan nang yamapagguna na kikita nilan disaan. Kayan yaglaong silan, “Anak sa agaw nang Dios yaan na otaw.” ⁵⁵ Aon manga bobay disaan na yanagtanaw, maawatawat silan sang koros ni

Jesus. Taga Galilea silan na yamagad nangaon kang Jesus ag Jerusalem kay yatabang kanaan. ⁵⁶ Yang isa kanilan si Maria Magdalena, arag asaan si Maria na ina nang dowa na maglomon na si Santiago aw si Jose, aw arag asaan yang asawa ni Sebedeo.

*Byubutang yang Lawas ni Jesus agsurud nang Gikub
(Markos 15:42-47; Lukas 23:50-56; Juan 19:38-42)*

⁵⁷ Agput da magabi naan na allaw, yadatang yang mayaman na pyagangaranan ni Jose na sikun dig Arimatea. Arag yaan inindo ni Jesus. ⁵⁸ Yakadto yaan kang Pilato, yaayo naan yang lawas ni Jesus. Kayan pyaglaong ni Pilato na apakamang kang Jose yang lawas ni Jesus disang koros. ⁵⁹ Kayan kyamang ni Jose yang lawas ni Jesus, aw burubudi naan nang bago na sapot na mapoti. ⁶⁰ Aon baya na inimo ni Jose na gikub. Inimo yaan naan disang kilid nang pangpang na bato. Byubutang naan yang lawas ni Jesus agsurud naan na gikub kayan pyoron naan yang dakora na bato asang baba nang gikub antak matampung, kayan yomanaw yaan. ⁶¹ Si Maria Magdalena aw yang isa na Maria, yagaingkod silan disaan kay tyatarigponowan nilan yang gikub.

Byabantayan yang Gikub na Byubutangan sang Lawas ni Jesus

⁶² Paglabay nang allaw na pagpangandam, pakallowun da, yakadto kang Pilato yang manga Pariseo aw yang manga pangoro na magampoway, ⁶³ aw paglaong silan kang Pilato, “Kay Pangoro, kyanamputan nami yang sorit nong magaro na otaw nang wa pa yaan akamatay na yagalaong yaan, ‘Aw matay ako, magaboi ako oman nang katlong allaw.’ ⁶⁴ Wakaw madyaw na apabantayan yang gikub surud nang torong allaw daw takawun kamangun nang manga inindo naan yang lawas naan kayan yaglaong

silan sang kadaygan na manga otaw na yagboi da oman si Jesus na pyapatay. Aw masiling nang maynaan, yang kagaro nang maori na pagpatoo nilan sang manga otaw labaw pa sang mona.” ⁶⁵ Yimibak si Pilato, laong, “Ayn dakman kamayo, kamanga yang manga sondaro aw pagbantaya silan sang gikub.” ⁶⁶ Kayan kyomadto silan sang gikub, aw tarigponowi nilan yang pyagatampung na bato antak way magkamang. Kayan pyanawan nilan yang manga sondaro na pyapagbantay nilan sang gikub na byubutangan nang lawas ni Jesus.

28

Yang Pagboi Oman ni Jesus

(Markos 16:1-10; Lukas 24:1-12; Juan 20:1-10)

¹ Paglabay nang allow na pagpapatana, pakallowun pa nang kaisa na allow, si Maria Magdalena aw yang kanaan inagad na arag pyagangaranan ni Maria yakadto sang gikub kay matanaw silan. ² Sakadyap yaglinog da yang banwa nang maanug na linog. Kayan kyomaon yang tagalangit na sogwanun nang Ginoo, gakamang sang dagdagu na bato na pyagatampung sang gikub, kayan yagingkod yaan disaan na bato. ³ Yang kaimo naan laban maallag, yakasilaw, aw yang kanaan dagom laban gimapotiyen. ⁴ Yang manga sondaro na yanagbantay sang gikub, yamangkalluk laban. Kyukubla, yarimpurungan silan nang pagkalluk.

⁵ Kayan yaglaong sang manga bobay yang tagalangit, “Ayaw kamo magkalluk. Yatigam ako na yatarok kamo kang Jesus na kyakarabowan nilan asang koros. ⁶ Wa da yaan dini, yagboi da yaan oman, kay yaan yang pyagalaong naan nangaon na magaboi oman. Adi kamo, tanaw kamo sining byubutangan nang lawas naan. ⁷ Parabay da kamo ori aw batoki mayo yang manga inindo

naan na pyapagboi da yaan oman. Yagona ra yaan kamayo adto Galilea, ikitaun mayo yaan adto. Ayaw mayo pagkaringawi yaning pyagalaong ko kamayo.”⁸ Kayan ya-parabay manaw yang kawbayan sikun sang gikub. Maski yamalluk silan, yanaguma silan laban. Yandaragan silan na gaapas kay magabatok sang manga inindo ni Jesus.

⁹ Kayan sakadyap pyagkita da nilan si Jesus. Yagalaong si Jesus kanilan, “Wain kamo?” Kayan lyomood silan asang atobangan naan aw potiya nilan yang kanaan siki, kay sisimba nilan yaan. ¹⁰ Kayan yaglaong si Jesus kanilan, “Ayaw da kamo magkalluk. Panaw kamo aw paglaonga mayo yang kanak manga inindo na pyapasingadto silan Galilea, magakita kami dato.”

Byabatok nang manga Sondaro yang Kariko nang Yamapagguna

¹¹ Pagpanaw nang kawbayan sikun sang gikub, komadto sang syodad yang manga sondaro na yanagbantay sang gikub, yagabatok sang manga pangoro na magampoway, byabatok nilan yang kariko nang yamapagguna. ¹² Yang manga pangoro na magampoway aw yang manga mangkatikadung yanagkabaraw daw nanang inangun nilan. Kayan yatagan nilan yang manga sondaro nang madaig na sapi antak di magbatok sang tinuud. ¹³ Yagalaong silan sang manga sondaro, “Yani yang paglaongan mayo sang manga otaw, ‘Yakaon nang gabi yang manga inindo ni Jesus aw kamanga yang kanaan lawas kaba yatorog kami.’ ¹⁴ Aw dumungug yang gobernador na yatorog kono kamo, papagbarawan nami yaan antak dili kamo damanan.” ¹⁵ Kayan kyamang nang manga sondaro yang sapi aw pangagdi nilan yaan na pagindo kanilan. Yang kagaru na pyagaindo sang manga sondaro tigkan adoon yabay nang manga Judio toowan na matungtung.

Yapakita si Jesus sang kanaan manga Inindo

(Markos 16:14-18; Lukas 24:36-49; Juan 20:19-23; Apostol 1:6-8)

¹⁶ Yang samporo aw isa na manga inindo ni Jesus yakadto Galilea, adto sang butay na pyagaindo kanilan ni Jesus. ¹⁷ Pagkita nilan kang Jesus, simimba silan kanaan, toyo aon pay yagadowadowa sang pagtoo, laong daw buku naan. ¹⁸ Kayan yapasaid si Jesus kanilan aw paglaong, “Yatag da kanak yang katungud na ako yang makaga-gaom diglangit aw asang kariko nang banwa. ¹⁹ Wakaw pamanaw kamo aw pagbatok kamo sang manga otaw asang kariko nang banwa antak arag mayo maimo silan kanak manga inindo. Kayan bawtismowi mayo silan antak katigaman na yaan yang syasarigan nilan yang Ama na Dios aw ako na kanaan Anak aw yang Balaan na Espirito. ²⁰ Pagindowa mayo silan antak pangagdan nilan yang kariko nang pyagaindo ko kamayo. Abay ta kamo tagapan tigkan sang kataposan nining donya.”

Yang Bago na Togon Kanatu
New Testament in Mansaka

copyright © 1975 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mansaka

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1975, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mansaka

© 1975, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

